

Vezi pag. 1197-1250

Cartul de procedură penală
republican

REPUBLICA POPULARA ROMANA

MONITORUL OFICIAL

PARTEA I-a
LEGI, DECRETE

JURNALE ALE CONSILIULUI DE MINISTRI, DECIZIUNI MINISTERIALE, COMUNICATE,
ANUNTURI JUDICIARE (DE INTERES GENERAL)

ABONAMENTE IN LEI	Partea I-a sau a II-a				Desbaterile parlamentare		PUBLICATIILE IN LEI	Inserția	M. O. LINIA
	1 an	6 luni	3 luni	1 lună	sesiune	1 lună			
IN TARĂ:									
Particulari	3.600	1.800	900	500	—	—	DECRETE ȘI JURNALE ALE CONSILIULUI DE MINISTRI:		
Autorități de Stat, județ și comunale	3.000	1.500	750	—	—	—	Pentru acordarea avantajelor legii pentru încurajarea industriei la industriași și fabricanți	6.000	—
Autorități comunale rurale	2.500	1.250	625	—	—	—	Idem pentru meseriași și moli țărănești	1.500	—
Orice abonați	—	—	—	—	2.500	500	" " încetățenire și depuneri de jurământ	2.000	—
IN STRĂINĂTATE	8.000	—	—	—	5.000	1.000	autorizări pentru înființări de birouri vamale	2.000	—
							DECIZII: Schimbări de nume	2.000	—
Un exemplar din anul curent lei	25 part. I-a	25 part. II-a	25 part. III-a				CITĂȚILE:		
" " " anul expirat	50		50				Curțile de Casație, Conturi, Apel, Tribunale și notari publici	500	—
							Judecătorilor	250	—
							AMENAJAMENTE DE PĂDURI:		
							Păduri dintre 0— 10 ha.	150	—
							" " 10,01— 20 "	300	—
							" " 20,01— 100 "	500	—
							" " 100,01— 200 "	1.000	—
							" " 200,01— 500 "	3.000	—
							" " 500,01— 1000 "	4.000	—
							" peste 1000 "	6.000	—
							PUBLICAȚII DIVERSE:		
							Pentru brevete de invenții	150	—
							" cereri de schimbări de nume	500	—
							" libera practică profesională	500	—
							" " a moștelor	300	—
							" recunoașteri de pădurari	250	—
							" pierderi de acte (minimum 100 lei)	—	20
							Diverse pentru autorități	—	20
							Reconstituiri de acte de stare civilă	300	—
							Diverse pentru particulari	—	25
							Comerciale, bilanțuri, tabele	—	50

Abonamentul la partea III-a (Desbaterile parlamentare) pentru sesiunile ordinare, prelungite sau extraordinare se socotește 1.000 lei lunar (minimum 1 lună).

Abonamentele și publicațiile pentru autorități și particulari se plătesc anticipat. Ele vor fi însoțite de o adresă din partea autorităților și de o cerere timbrată din partea particularilor.

Instituția nu garantează transportul ziarului.

Pentru trimiterea chitanțelor sau a ziarului și pentru cereri de lămuriri, petiționarii vor trimite în plus suma de 20 lei spese de birou și porto-simplu.

LĂMURIRI: Toate publicațiile se măsoară cu liniametrul corp 10. Linia M. O. se socotește aproximativ 6 cuvinte. Rândurile necomplete se calculează ca linii întregi.

Publicațiile primite la ghișeu până la ora 10 dimineața, se înserează în Monitorul Oficial din a treia zi.
Publicațiile primite la ghișeu după ora 10 dimineața, se înserează în Monitorul Oficial din a patra zi, iar dacă se cere să fie inserate în Monitorul Oficial din a treia zi, se va plăti un supliment de 50% și un supliment de 100% pentru cazul când se cere să fie inserate în Monitorul Oficial din a doua zi.

Toată corespondența se va trimite pe adresa: Monitorul Oficial, București I. — Bulevardul Elisabeta, 29
Telegrame: MONITOFICIAL — Telefon, 5-1820, 5-1828, 5-1829. — Cont C.E.C. 201

S U M A R

A. Legi, regulamente și dispozițiuni cu caracter normativ

Nr. publicației	Pagina
Decrete Prezidențiale	
<i>Ministerul Justiției</i>	
205. — Legea Nr. 19 pentru transferarea unor catedre	1194
206. — Legea Nr. 20 pentru punerea în funcțiune a Facultății de Agronomie din Craiova	1194—1195
Jurnale ale Consiliului de Miniștri	
<i>Ministerul Muncii, Asistenței și Asigurărilor Sociale</i>	
72. — Recalculări de pensii și cotizații	1196
Deciziuni	
<i>Ministerul Afacerilor Interne</i>	
4.831. — Fixări de amenzi	1196

Nr. publicației	Pagina
Comunicate și circulări ministeriale	
<i>Ministerul Justiției</i>	
Republicarea codului de procedură penală	1197—1250
<i>Ministerul Afacerilor Străine</i>	
Comunicat	1250
Deciziuni și Comunicate ale Instituțiilor Publice Autonome	
<i>Casa Autonomă a Monopolurilor Statului</i>	
582. — Modul de obținere al autorizațiilor pentru debite	1250

B. Dispozițiuni și publicațiuni care nu au caracter normativ

Nr. publicației	Pagina
Decrete Prezidențiale	
<i>Ministerul Industriei și Comerțului</i>	
73. — Numiri	1251
Deciziuni	
<i>Președinția Consiliului de Miniștri</i>	
— Incetare de activitate	1251

Nr. publicației	Pagina
<i>Ministerul Afacerilor Interne</i>	
6.370. — Transferare	1251
<i>Ministerul Finanțelor</i>	
Repartizări, numiri și reprimiri	1251
<i>Ministerul Justiției</i>	
132.591. — Autorizaro	1251

(Continuare în pag. II-a)

Nr. publicației	Pagina	Nr. publicației	Pagina
Ministerul Educației Naționale		Eforia Spitalelor Civile	
40.462, 80.609 — Reprimiri și fixare	1251—1252	153 — Avansare	1254
Ministerul Apărării Naționale		Comunicate și circulări ministeriale	
Mișcare în personal	1252—1253	Ministerul Justiției	
Ministerul Industriei și Comerțului		Schimbare de nume	
Interdicții de a exercita comerț	1253	1254	
Numiri și repartizări	1253—1254	Ministerul Artelor	
Ministerul Lucrărilor Publice		Rectificare	
3.125. — Angajare	1254	1254	
Ministerul Sănătății		Anunțuri judiciare	
Puneri în retragere	1254	Cerere de schimbare de nume	
		1254	
		Reconstituiri de acte de stare civilă	
		1254—1255	
		Cerere de naturalizare	
		1255	
		Mandate de aducere	
		1255—1256	

MONITORUL OFICIAL Partea I A

Legi, regulamente și dispozițiuni cu caracter normativ

DECRETE PREZIDENTIALE

MINISTERUL JUSTIȚIEI

Legea Nr. 19

NOI, PREZIDIUMUL PROVIZORIU al REPUBLICII POPULARE ROMÂNE

În temeiul art. 6 din legea Nr. 363 din 30 Decembrie 1947, semnăm legea votată și adoptată de Adunarea Deputaților, în cuprinsul următor:

LEGE

pentru transferarea și schimbarea titlaturii unor catedre în învățământul superior

Art. I. Catedra de Termotehnică dela Politehnica „Gh. Asachi“, din Iași, împreună cu titularul ei, se transferă la Facultatea de Științe din București.

Art. II. Catedra transferată va purta numele de catedră de „Căldură și aplicațiile ei“, iar actualei catedre de „Gravitate, căldură și electricitate“ de la Facultatea de Științe din București, i se schimbă titlatura în catedră de „Gravitate și Electricitate“.

Această lege s'a votat de Adunarea Deputaților în ședința dela 4 Februarie, anul 1948 și s'a aprobat cu o majoritate de două sute cincisprezece voturi, contra unu.

Vicopreședinte, Miron Belea

Secretar, Tiberiu Bordea

(L. S. A. D.).

Semnăm această lege și dispunem publicarea ei în Monitorul Oficial.

Dată în București, la 10 Februarie 1948.

C. I. PARHON
G. C. STERE

Ministrul educației naționale ad-interim,
Ion Pas

Ministrul justiției,
L. Pătrășcanu

Nr. 205.

Legea Nr. 20

NOI, PREZIDIUMUL PROVIZORIU al REPUBLICII POPULARE ROMÂNE

În temeiul art. 6 din legea Nr. 363 din 30 Decembrie 1947, semnăm legea votată și adoptată de Adunarea Deputaților, în cuprinsul următor:

LEGE

pentru punerea în funcțiune a Facultății de Agronomie din Craiova și pentru completarea legii Nr. 138 din 1947, pentru înființarea și organizarea Universității din Craiova și a Eforiei ei

Art. 1. — Facultatea de Agronomie a Universității din Craiova, este o Facultate monotehnică cu specialitatea — îmbunătățiri funciare și geniu rural

Această Facultate va funcționa cu următoarele catedre conferințe, și lectorate.

A. Catedre:

1. Matematici generale.
2. Mecanica generală și aplicată.
3. Fizică generală și climatologie.
4. Chimie generală și agricolă.

5. Topografie (Planimetrie, Nivelment, Cadastru, Parcelări, Comasări, Geodezie, Fotogrametrie).

6. Hidraulică generală și aplicată.

7. Geologie și agrogeologie.

8. Geniu rural: Statica construcțiilor, Tehnologia materialelor de construcție, construcții rurale și sistematizări.

9. Agrotehnica și fitotehnica.

10. Mașini, unelte și aparate agricole și pentru îmbunătățiri funciare.

11. Irigații, drenaje, desecări, colmatări.

12. Indiguiuri, baraje, apărări.

13. Protecția solului.

14. Economie rurală, contabilitate, estimări.

B. Conferințe.

1. Desen tehnic.

2. Botanica agricolă

3. Agrogeografia.

4. Electricitate și electrotehnică agricolă.

5. Pășuni, fânețe și plantațiuni.

6. Drumuri, trasee, terasamente.

7. Beton armat.

8. Economie politică, cooperatie și legislație rurală.

9. Amenajări piscicole, orezării.

10. Sociologie.

11. Silvicultură.

12. Zootehnie.

C. Lectorate.

1. Limba rusă.

2. Limba engleză.

3. Limba germană.

4. Limba franceză.

5. Limba italiană.

Art. 2. — În mod transitoriu și numai până la punerea în funcțiune a celei de a doua Facultăți a Universității din Craiova, dispozițiunile corespunzătoare din legea Nr. 386 din 1942, relativă la organizarea învățământului Superior, republicată în Monitorul Oficial Nr. 274 din 23 Noembrie 1943, cu modificările ulterioare precum și acele din legea Nr. 138 din 1947, pentru înființarea și organizarea Universității din Craiova și a Eforiei ei, se modifică, în ceea ce privește funcționarea Facultății de Agronomie din Craiova, după cum urmează:

1. Toate atribuțiunile legale ale Rectorului și Prorectorului Universității din Craiova, se vor exercita de Decanul, respectiv de Prodecanul Facultății de Agronomie din Craiova.

2. Atribuțiunile legale ale Senatului Universității din Craiova, se vor exercita de Ministerul Educației Naționale.

3. Atribuțiunile legale ale Comisiei consultative a Universității din Craiova se vor exercita de Con-

siliul de Administrație al Eforiei Universității din Craiova.

4. Consiliul de Administrație al Eforiei Universității din Craiova, se compune din:

a) Decanul Facultății de Agronomie din Craiova, ca președinte;

b) Un delegat al Consiliului Profesorat al Facultății de Agronomie din Craiova;

c) Un delegat al Consiliului General al Eforiei Universității din Craiova.

Directorul administrativ prevăzut de art. 23, lit. b, din legea Nr. 138 din 1947, va îndeplini funcțiunea de secretar al Consiliului de Administrație.

5. Toate hotărârile organelor deliberative ale Facultății de Agronomie din Craiova, se vor lua cu majoritatea absolută a membrilor prezenți la convocarea făcută de președintele respectiv.

Art. 3. — Toate celelalte dispozițiuni din legea Nr. 386 din 1942, relativă la organizarea învățământului Superior, atât cele corespunzătoare din partea I-a, cât și acele din partea II-a, nemodificate prin prezenta lege, se aplică și Facultății de Agronomie din Craiova.

Art. 4. — Prin derogare dela dispozițiunile art. 123 din legea Nr. 386 din 1942, relativă la organizarea învățământului Superior, Facultatea de Agronomie din Craiova, va acorda diplome de inginer agronom și doctor inginer agronom.

Art. 5. — Dreptul de depozit legal al Bibliotecii Arhivarilor Statului din Craiova, împreună cu întreg materialul primit pe această cale, trece asupra Bibliotecii Universității din Craiova.

Art. 6. — Dispozițiunile art. 2, din prezenta lege, se consideră deplin drept abrogate, din momentul punerii în funcțiune, în mod efectiv a unei a doua Facultăți la Universitatea din Craiova.

Această lege s'a votat de Adunarea Deputaților în ședința dela 4 Februarie, anul 1948 și s'a aprobat cu o majoritate de două sute nouă voturi, contra trei.

Vicepreședinte, Miron Belea

Secretar, Tiberiu Bordea

(L. S. A. D.).

Semnăm această lege și dispunem publicarea ei în Monitorul Oficial.

Dată în București, la 10 Februarie 1948.

C. I. PARHON

G. C. STERE

Ministrul educației naționale ad-interim,
Ion Pas

Ministrul Justiției,
L. Pătrășcanu

Nr. 206.

JURNALE ALE CONSILIULUI DE MINIȘTRI

MINISTERUL MUNCII, ASISTENȚEI ȘI ASIGURĂRILOR SOCIALE

Consiliul de Miniștri, în ședința sa
dela 30 Ianuarie 1948,

Luând în deliberare referatul d-lui
ministru secretar de Stat la Departam-
entul Muncii, Asistenței și Asigurărilor
Sociale;

Având în vedere dispozițiunile legii
Nr. 244, publicată în Monitorul Oficial
Nr. 157 din 12 Iulie 1947, prin care
Consiliul de Miniștri, la propunerea Mi-
nisterului Muncii, Asistenței și Asigurărilor
Sociale, este autorizat a mări sau
micșora pensiile și ajutoarele de tot felul,
de orice categorie, plătite din fon-
dul general de asigurare sau special
cum și a modifica sumele privitoare la
calculul pensiilor prevăzute în art. 24
din L. A. S., publicată în Monitorul Ofi-
cial Nr. 298 din 22 Decembrie 1938, și
modificările ulterioare;

Văzând și avizul Consiliului de Ad-
ministrație al Casei Centrale a Asigu-
rărilor Sociale, din ședința dela 17 Oc-
tombrie 1947,

Decide:

Art. I. a) Pensiile acordate până la
15 August 1947, inclusiv, din fondul co-
mun, se vor recalcula, începând dela a-
ceastă dată, în proporție de 1 leu stabili-
lizat pentru 400 lei vechi, ratele sca-
dente până la 15 August a. e., inclusiv
urmând a se plăti la paritatea de
1947, 1/20.000.

b) În cererile nesoluționate până în
prezent, cum și în cele ce se vor intro-
duce în viitor, pensia se va calcula după
vechiul sistem, raportat la paritatea de
1/20.000 pentru ratele convenite până la
15 August 1947, iar începând dela 16
August 1947, cuantumul se va stabili
în baza coeficienților prevăzuți la art.
24 din L. A. S., modificați după cum
urmează, afară de pensia de bătrânețe
a cărei cuantum se fixează la 1.325 lei
lunar.

1. Pentru fiecare săptămână din cele
200 săptămâni cotizate la clasele ma-
xime se socotește câte:

75 lei la clasa	I-a
113 " " "	II-a
125 " " "	III-a
132 " " "	IV-a
138 " " "	V-a
144 " " "	VI-a
150 " " "	VII-a
163 " " "	VIII-a
175 " " "	IX-a

2. Pentru restul săptămânilor cotizate,
se socotește de fiecare săptămână efec-
tiv cotizată:

3 lei la clasa	I-a
4 " " "	II-a
6 " " "	III-a
9 " " "	IV-a
13 " " "	V-a
15 " " "	VI-a
19 " " "	VII-a
21 " " "	VIII-a
25 " " "	IX-a

e) Ajutoarele permanente acordate
până la 15 August 1947, inclusiv (în
baza art. VII al legii 663, publicată în
Monitorul Oficial Nr. 195 din 24 August
1946), se vor recalcula, începând dela
această dată, în proporție de 1 leu sta-
bilizat pentru 400 lei vechi, ratele nein-
casate până la 15 August 1947, rămâ-
nând a se plăti la paritatea de 1/20.000;

d) De asemenea în cererile deaju-
toare permanente nesoluționate, cum și
în cele ce se vor introduce în viitor, ra-
tele convenite până la 15 August 1947,
inclusiv, se vor achita la paritatea de
1947, 1/20.000, iar dela 15 August 1947,
cuantumul lor va fi după cum urmează:

Pentru o cotizare între 200—300 săpt.,
lei 500.

Pentru o cotizare între 301—400 săpt.,
lei 575.

Pentru o cotizare între 401—500
săpt., lei 650.

Pentru o cotizare între 501—600
săpt., lei 725.

Pentru o cotizare între 601—700
săpt., lei 800.

Pentru o cotizare între 701—800
săpt., lei 875.

Pentru o cotizare între 801—900
săpt., lei 950.

Pentru o cotizare între 901—1.000
săpt., lei 1.025.

Pentru o cotizare între 1.001—1.100
săpt., lei 1.100.

Pentru o cotizare între 1.101—1.200
săpt., lei 1.175.

Pentru o cotizare între 1.201—1.300
săpt., lei 1.250.

Pentru o cotizare între 1.301—1.400
săpt., lei 1.325.

Pentru o cotizare între 1.401—1.500
săpt., lei 1.400.

Pentru o cotizare peste 1.501 săpt.,
lei 1.475.

Art. 2. — Pensiile ce se plătesc asi-
gurațiilor proveniți dela fostele Bruder-
lăde, se vor recalcula și stabili după
normele arătate la art. 1, cu adăugirea
unui spor de 50% pentru drepturile cu-
venite, începând dela 16 August 1947,

Art. 3. — Frațiunile rezultate din
aceste calcule mai mici de 50 bani se

vor reduce, iar cele mai mari se vor
întregi la 1 leu.

Art. 4. — D-l ministru secretar de
Stat la Departamentul Muncii, Asisten-
ței și Asigurărilor Sociale este însărci-
nat cu aducerea la îndeplinire a pre-
zentului jurnal.

Dr. Petru Groza, L. Rădăceanu, Dr. Fl.
Bădasar, L. Pătrășcanu, Prof. ing. N. Pro-
firi, Ing. Tudor Ionescu, T. Iordăchescu, Ion
Pas, Stanciu Stoian, Oct. Livezeanu, Prof.
Tr. Săvulescu,

Nr. 72.

DECIZIUNI

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

Noi, ministru secretar de Stat la
Departamentul Afacerilor Interne,

Având în vedere propunerile făcute
de Direcțiunea Generală a Poliției
privitor la noile amenzi, ce urmează
a se încasa începând cu data de 1
Februarie 1948, pentru contraven-
țiunile la legea circulației pe căile
publice;

Având în vedere avizul favorabil al
Ministerului de Finanțe, comunicat
Direcțiunii contabilității din Ministe-
rul Afacerilor Interne, prin adresa
înregistrată la Nr. 41.117 din 1947;

În baza dispozițiilor art. 66 din
legea Nr. 121, asupra poliției circu-
lației pe căile publice, publicată în
Monitorul Oficial Nr. 90 din 21 A-
prilie 1947, în sensul cărora ordonan-
țele în legătură cu această lege, vor
fi aprobate de Ministerul de Interne
prin deciziune ministerială,

Decidem:

Art. 1. — Amenzile prevăzute prin
dispozițiunile art. 51 din legea asupra
poliției circulației pe căile publice în
alin. a, b, c, e, f, se fixează după cum
urmează, începând cu data de 1 Fe-
bruarie 1948:

Cele dela lit. a, dela 200 la 2.000
lei.

Cele dela lit. b, dela 500 la 3.000
lei.

Cele dela lit. c, dela 1.000 la 5.000
lei.

Cele dela lit. e, dela 2.000 la 4.000
lei.

Cele dela lit. f, dela 5.000 la 10.000
lei.

Amenda prevăzută la art. 55 din
această lege, va fi dela 5.000 la lei
10.000.

Art. 2. — D-l director general al
poliției este însărcinat cu executarea
prezentei deciziuni.

Data la 7 Februarie 1948.

Ministru, Teohari Georgescu,

Nr. 24.831 A.

COMUNICATE ȘI CIRCULARI MINISTERIALE
MINISTERUL JUSTIȚIEI

În conformitate cu dispozițiunile art. VIII al legii Nr. 345, publicată în Monitorul Oficial Nr. 299 bis din 29 Decembrie 1947 și art. VII al legii Nr. 13, publicată în Monitorul Oficial Nr. 26 din 2 Februarie 1948, se republică textul integral al Codului de Procedură penală, cu toate modificările survenite până la data republicării.

CODUL DE PROCEDURĂ PENALĂ
AL
REPUBLICII POPULARE ROMÂNE

CARTEA I

Dispozițiuni generale

TITLUL I

Acțiunile ce nasc din infracțiuni și condițiile
cerute pentru exercițiul lor

CAPITOLUL I

Acțiunea penală și acțiunea civilă

Art. 1. — Orice infracțiune dă naștere la o acțiune penală și poate da loc totdeauna la o acțiune civilă.

SECȚIUNEA I

Acțiunea penală

Art. 2. — Acțiunea penală are de obiect aplicarea pedepșelor și a măsurilor de siguranță.

Acțiunea penală se exercită de Ministerul public. El o pune în mișcare din oficiu, când nu este necesară o plângere sau o autorizare prealabilă.

În cazurile și condițiile prevăzute de lege, acțiunea penală mai poate fi pusă în mișcare și susținută de partea vătămată, de unele autorități, precum și de persoanele juridice autorizate în acest scop.

Art. 3. — Renunțarea la exercițiul acțiunii civile nu are nicio influență asupra acțiunii penale, afară de cazul când legea dispune altfel.

În infracțiunile în care acțiunea penală poate fi stinsă prin împăcarea părților, dacă partea civilă a renunțat necondiționat la pretențiunile sale, instanța va pronunța încetarea urmăririi.

Art. 4. — Acțiunea penală ia sfârșit prin hotărîrea instanței în fața căreia a fost dedusă, care poate pronunța condamnarea ori achitarea infractorului, încetarea ori anularea urmăririi penale.

I. Achitarea se pronunță:

1. Când nu se constată existența faptului imputat;
2. Când faptul nu a fost comis de cel învinuit;
3. Când faptul imputat nu cade sub prevederile legii penale;
4. Când faptului imputabil îi lipsește vreunul din elementele constitutive ale infracțiunii;
5. Când există o cauză legală care înlătură responsabilitatea sau caracterul penal al faptului.

II. Incetarea urmăririi se pronunță când acțiunea penală este stinsă printr-o cauză legală.

III. Anularea urmăririi se pronunță când lipsește autorizarea sau plângerea prealabilă necesară, precum și în cazul când nulitatea este prevăzută de lege.

Prin hotărîrea de achitare pentru motivul dela alineau-

tul 1, pct. 5, instanța poate pronunța totuși măsurile de siguranță prevăzute de lege.

De asemeni ea poate pronunța aceste măsuri în caz de condamnare.

Art. 5. — Orice persoană față de care s'a pronunțat o hotărîre definitivă de condamnare, de achitare sau de încetarea urmăririi penale, nu mai poate fi urmărită pentru același fapt, nici chiar sub o calificare diferită, afară de cele prevăzute în cazurile de revizuire.

Hotărîrea de anulare a urmăririi nu împiedică o nouă urmărire, dacă acțiunea penală nu este stinsă.

SECȚIUNEA II

Acțiunea civilă

Art. 6. — Acțiunea civilă are de obiect repararea daunelor materiale sau morale cauzate prin infracțiune, precum și restituirea lucrurilor. Ea aparține părții vătămate sau acelora care, conform codului civil, au dreptul a o reprezenta.

Acțiunea civilă se poate exercita deodată cu cea penală, înaintea acelorași instanțe, afară de cazurile când legea dispune altfel.

Ea se poate intenta și separat înaintea instanțelor civile. În cazul acesta, judecata acțiunii civile se suspendă până ce instanța penală se pronunță definitiv asupra acțiunii penale intentate mai înainte sau în cursul judecării acțiunii civile, afară de cazurile în care legea dispune altfel.

Alegerea instanței odată făcută, partea civilă nu mai poate părăsi instanța penală pentru a sesiza pe cea civilă sau invers, afară de cazul când acțiunea penală a fost intentată ulterior sesizării instanței civile și dacă această instanță nu a pronunțat încă o hotărîre.

Exercitarea facultății prevăzute în partea finală a alineatului precedent produce de drept renunțarea reclamanțului la judecata instanței civile, numai în ce privește obiectul cererii deduse în fața instanței penale.

Asupra cheltuielilor anterioare renunțării, hotărăște, după cererea părților, instanța penală.

Acțiunea civilă rezultând din infracțiuni de presă nu poate fi exercitată separat de acțiunea penală, afară de cazul când această acțiune ar fi stinsă.

Art. 7. — Instanța penală investită și cu judecarea acțiunii civile, rămâne competentă a judeca chiar și atunci când acțiunea penală s'a stins. În acest caz instanța se va pronunța asupra daunelor numai dacă constată existența infracțiunii generatoare de prejudiciu.

Când partea vătămată constituită parte civilă nu este prezentă în ziua judecării și nu a renunțat la despăgubiri și restituiri, instanța poate, din oficiu, obliga la plata lor ori de câte ori are elemente suficiente.

Dacă însă acțiunea penală este stinsă și instanța a pronunțat încetarea urmăririi, despăgubirile convenite părții civile se vor acorda numai la stăruința acesteia, cauza putând fi suspendată sau scoasă din rol potrivit regulilor din procedura civilă.

Când păgubitul este un incapabil, chiar dacă nu s'a constituit parte civilă, despăgubirile și restituirile pot fi cerute și susținute de Ministerul public sau acordate din oficiu de instanță.

În acest caz, dacă prejudiciul nu a fost integral reparat, incapabilul păstrează dreptul de a obține reparațiunea lui completă pe calea unei acțiuni civile.

Art. 8. — În caz de condamnare sau de achitare, instanța penală este obligată a se pronunța și asupra pretențiilor formulate de partea civilă.

Se exceptează următoarele cazuri de achitare în care instanța penală nu poate condamna la despăgubiri pe cel achitat;

1. Când nu se constată existența faptului imputat sau când faptul nu a fost comis de inculpat. În aceste cazuri hotărârea de achitare încheie părții vătămate și acțiunea de judecată în fața instanțelor civile, chiar pe motiv de culpă civilă;

2. Când se constată existența legitimei apărări sau a ordinului legii, precum și atunci când fapta s'a comis prin consimțământul victimei. În aceste cazuri instanța penală va obliga totuși la despăgubiri civile pe cel achitat, dacă se dovedește în sarcina sau vreo culpă;

3. Când faptul imputat nu cade sub prevederile legii penale.

Instanța penală se pronunță însă asupra daunelor pretinse de către cel achitat dela partea civilă.

Art. 9. — Hotărârea definitivă a instanțelor penale are înaintea instanțelor civile autoritate de lucru judecat, atât în privința existenței faptului, cât și a culpabilității. Instanța civilă poate hotărî și asupra daunelor ce s'au născut posterior hotărîrii de condamnare.

Art. 10. — Acțiunea civilă se exercită contra inculpatului și complicilor săi, care sunt obligați solidar la repararea prejudiciului cauzat, precum și contra persoanelor civilmente responsabile.

Stingerea acțiunii penale prin amnistie sau prin alte cauze legale nu împiedecă exercitarea acțiunii civile.

În caz de moarte a infractorului sau a celui răspunzător civilmente, acțiunea civilă se poate exercita sau continua contra moștenitorilor.

CAPITOLUL II

Chestiunile prejudiciare

Art. 11. — Instanța investită cu judecarea acțiunii penale are competența să judece și să se pronunțe și asupra excepțiilor sau incidentelor de care depinde soluțiunea cauzei, chiar dacă nu sunt de competența instanței penale.

Cu toate acestea, în materie de delikte, când rezolvarea excepțiilor civile prejudiciare are necesitate un timp îndelungat și administrare de numeroase probe, instanța penală are facultatea de a amâna judecata și a obliga partea să introducă acțiune la instanța competentă, fixând un termen potrivit, înăuntrul căruia instanța civilă să se poată pronunța.

Odată trecut acest termen, dacă partea nu justifică că a intentat acțiunea la instanța competentă, sau dacă după intentare nu a stăruit în judecarea ei, instanța penală judecă procesul.

Hotărârea definitivă a instanței civile asupra chestiunilor prejudiciare are putere de lucru judecat în procesul penal.

Judecarea incidentelor sau chestiunilor prejudiciare de către instanța penală se face conform regulilor și mijloacelor de probațiune prevăzute de legea civilă asupra acelei materii.

Art. 12. — Când excepțiunea civilă prejudicială formează obiectul unei acțiuni pendente în fața instanțelor civile, intentată mai înaintea acțiunii penale, instanța penală este obligată să amâne judecata până la terminarea procesului civil.

TITLUL II

Competența

CAPITOLUL I

Competența după materii

SECȚIUNEA I

Competența organelor administrative

Art. 13. — În contravențiunile prevăzute de codul penal și legile speciale, pedepsite numai cu amendă contravențională și când nu se cer despăgubiri civile, pedeapsa și despăgubirile constatate și convenite eventual Statului se fixează prin confirmarea proceselor-verbale de constatare de către pretor în comunele rurale, de șeful poliției în comunele urbane sau de chestor în municipii.

În contravențiunile prevăzute de legea sanitară și de ocrotire, legea vămilor, legea pentru administrarea și exploatarea monopolurilor și legea pentru monopolul vânzării spiritului și băuturilor spirtoase și a taxelor de consumație, amenda și eventualele despăgubiri constatate și convenite Statului se pronunță de organele îndrituite potrivit acestor legi.

SECȚIUNEA II

Competența judecătorilor

Art. 14. — Judecătoria judecă:

I. Ca instanță de fond:

a) Contravențiunile prevăzute în codul penal și în legile speciale, atunci când se pedepsesc cu amendă și când este constituită parte civilă, precum și toate contravențiunile ce se pedepsesc cu închisoare;

b) Delictelor prevăzute de codul penal, afară de cele date în competența tribunalului, precum și delictelor prevăzute în legile speciale, pedepsite cu amenda sau cu pedeapsă privativă de libertate mai mică de 5 ani.

II. Ca instanță de recurs:

Recursurile declarate împotriva deciziunilor pronunțate de organele administrative prevăzute de art. 13.

Judecătoria de urgență, în municipiile unde funcționează asemenea instanțe, judecă în fond toate contravențiunile, precum și delictelor flagrante și procesele în care se găsesc arestați aflate în competența judecătoriei. Ca instanță de recurs ea judecă toate recursurile declarate împotriva deciziunilor de condamnare date de organele administrative prevăzute de art. 13.

SECȚIUNEA III

Competența tribunalelor

Art. 15. — Tribunalul judecă:

I. Ca instanță de fond:

a) Delictelor prevăzute în următoarele articole din codul penal: 197, 198, al. 1, 200, 201, al. 1 și 3, 208, 209, pct. I, II și IV; 216, 218, 220, 221, 222, 224, 225, 228, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 245, 246, 247, 250, 251, 252, 258, 262, 272, 273, 274, 275, 276, 289, 290, 291, 304 (în cazul aplicării art. 475), 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 326, 327, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 352, alin. 1, 2 și 3, 359, 360, 361, 362, al. 5, 363, pct. 1, 3, 4, 5, 7, 8, 9 și al. final, 364, (în cazul referitor la art. 359, 360, 361,

al. 1 și 363), 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, al. 1 și 2, 374, al. 1; 385, 386, 387, 388, 389, 391, 392, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 466, 467, 469, 475, 482, 483, 484, 485, 487, (în cazul când rezultatul este prevăzut de art. 475), 490, (cu excepția cazurilor prevăzute de art. 471, 472, 473), 491, 492, 493, 531, 535, 536.

Tribunalul judecă de asemenea toate delictele prevăzute de legile speciale în afară de acelea date în competența judecătorei;

b) Conflictele de competență în cazurile prevăzute de lege.

II. Ca instanță de recurs:

Recursurile declarate împotriva cârților de judecată pronunțate de judecătorii, ca instanțe de fond:

SECȚIUNEA IV

Competența Curților

Art. 16. — Curtea judecă:

I. Ca instanță de fond:

a) Infrațiunile prevăzute de codul penal și legile speciale, sancționate cu pedeapsa criminală, în afară de acelea date prin legi speciale, în competența altor instanțe;

b) Infrațiunile ce îi sunt date în competență specială de acest cod (art. 498), sau de legi speciale;

c) Conflictele de competență în cazurile prevăzute de lege.

II. Ca instanță de recurs:

Recursurile declarate împotriva sentințelor pronunțate de tribunale ca instanțe de fond.

SECȚIUNEA V

Competența Curții de Casație

Art. 17. — Curtea de Casație, judecă:

a) Recursurile declarate împotriva deciziunilor Curților;

b) Recursurile făcute în interesul legii, recursurile făcute pentru anularea unei hotărâri vădit nedrepte, recursurile făcute de ministrul justiției, precum și recursurile împotriva hotărârilor instanțelor militare, în cazurile prevăzute de codul justiției militare;

c) Conflictele de competență, în cazurile prevăzute de lege, precum și cererile de strămutare pentru motive de siguranță publică sau suspiciune legitimă;

d) Infrațiunile ce îi sunt date în competență specială de judecată.

SECȚIUNEA VI

Dispozițiuni comune

Art. 18. — Determinarea competenței în cazurile de mai sus se face după pedeapsa prevăzută de lege, chiar dacă judecătorul de instrucție a constatat vreo cauză care micșorează răspunderea.

Schimbarea calificării faptului, în cursul judecării procesului printr-o lege nouă, nu atrage modificarea competenței instanțelor de judecată, afară de cazul când prin însăși acea lege s'ar dispune în alt fel și instanța nu a pronunțat încă o hotărâre.

CAPITOLUL II

Competența teritorială

Art. 19. — Competența după teritoriu este determinată de locul unde infracțiunea a fost comisă, chiar în cazul când rezultatul s'a produs în altă circumscripție.

De asemenea este competentă și instanța în circumscripția căreia infractorul își are reședința.

Mai este competentă și instanța locului unde infractorul a fost prins.

Când teritoriul unei comune urbane este împărțit între mai multe judecătorei, competență de a judeca pe infractorii trimiși în judecată în stare de arest va fi judecătoria urbană; dacă sunt mai multe judecătorei urbane, va fi competență judecătoria I urbană, iar dacă nu va fi nicio judecătorie urbană, va fi competență judecătoria I mixtă. În București, competență va fi judecătoria de urgență a Municipiului București.

Judecătoria prevăzută de alineatul precedent este competentă să judece delictele săvârșite în condițiunile prevăzute de art. 220.

Art. 20. — Intre instanțele competente, sesizate conform dispozițiilor de mai sus, are precădere instanța locului unde s'a comis infracțiunea, afară numai dacă vreuna din celelalte instanțe nu a dat o hotărâre.

Intre instanța reședinței infractorului și aceea a locului unde a fost prins, are precădere instanța reședinței, afară numai dacă instanța locului nu a dat o hotărâre.

Dacă locul comiterii atrage competența mai multor instanțe, are precădere instanța cea dintâi sesizată.

Art. 21. — Pentru infracțiunile săvârșite în străinătate, competența o are instanța reședinței infractorului sau a locului unde a fost prins.

Infractorul care nu are reședință în România, în caz de obținerea extrădării, precum și acela care a săvârșit o infracțiune în condițiunile art. 10 din codul penal, va fi urmărit și judecat de instanțele penale cu sediul în București.

Dacă infracțiunea a fost săvârșită în apropierea frontierelor României, Curtea de Casație poate strămuta, după cererea Ministerului public sau a părților, cercetarea cauzei înaintea instanței judecătorești, care este cea mai apropiată de locul unde infracțiunea a fost săvârșită.

În cazurile de mai sus, judecătorul se poate folosi de actele autorității străine, fie în interesul cercetărilor penale, fie pentru a hotărî asupra restituirilor și despăgubirilor, când pentru infracțiunea săvârșită nu se pot întocmi astfel de acte în țară.

Art. 22. — Pentru infracțiunile comise pe un vas român, este competentă instanța din circumscripția primului port român în care ancorează vasul după comiterea infracțiunii.

Infracțiunile comise de echipajul unui vas străin de comerț, în condițiunile art. 7, alin. 3, partea finală, precum și în cazul art. 11, punctul 8 din codul penal, sunt de competența instanțelor primului port român de acostare.

Infracțiunile comise pe o aeronavă română, sunt de competența instanței locului de aterizare, când acesta este în țară, iar dacă locul de aterizare este în străinătate, competența aparține instanțelor române ale locului aerostației de care depinde aeronava.

Infracțiunea comisă de echipajul unei aeronave străine de comerț, în condițiunile art. 7, punctul 3, partea finală, din codul penal, este de competența instanțelor române ale locului de aterizare.

Pentru infracțiunile îndreptate contra siguranței Statului, se aplică dispozițiile art. 21.

Art. 23. — Infracțiunile comise în străinătate de românii care ocupă funcțiuni diplomatice sau consulare, de funcționarii legațiilor sau consulatelor, precum și de trimișii în misiuni ai guvernului român, sunt de competența instanțelor domiciliului pe care-l au în țară.

În lipsa domiciliului sunt competente instanțele din București.

Art. 24. — Infracțiunile comise prin presă sunt de competența instanțelor în circumscripția cărora s'a imprimat publicațiunea incriminată, dacă locul este cunoscut și dacă este în țară.

În cazul când locul de imprimare nu este cunoscut sau este în străinătate, competența o au instanțele unde publicațiunea a fost răspândită.

În acest din urmă caz, dacă mai multe instanțe sunt competente pentru aceeași cauză, se dă precădere instanței care a fost cea dintâi sesizată.

CAPITOLUL III

Competența după calitatea persoanei

Art. 25. — Competența instanțelor penale poate fi determinată și de calitatea persoanei învinuite. În acest caz, instanța competentă este aceea indicată de legea care reglementează reprimarea infracțiunilor comise de persoana investită cu această calitate.

Instanța rămâne competentă chiar dacă înainte sau în timpul urmăririi învinuitul a pierdut acea calitate.

Calitatea dobândită după comiterea infracțiunii nu poate determina schimbarea competenței.

CAPITOLUL IV

Competența în caz de conexitate, indivizibilitate și concurs real de infracțiuni

SECȚIUNEA I

Competența în caz de conexitate

Art. 26. — Competența este determinată de conexitatea infracțiunilor în următoarele cazuri:

I. Când infracțiunile sunt comise de unul sau mai mulți infractori împreună, în același timp și același loc;

II. Când sunt comise de infractori deosebiți în timp și locuri diferite, însă după o prealabilă înțelegere;

III. Când infracțiunea este comisă pentru a pregăti, a înlăsa sau a ascunde executarea altei infracțiuni sau pentru a obține sau a asigura nepedepsirea făptuitorilor ei;

IV. Când între două sau mai multe infracțiuni există legături și conexarea lor se impune spre o mai bună administrare a justiției.

Conexarea se poate cere și în fața instanțelor de recurs, când acestea au evocat fondul.

În toate cazurile de conexitate, judecățile începute sau care ar urma să înceapă la diferite instanțe, trebuiesc întrerunite în fața aceleiași instanțe, după regulile stabilite mai jos, spre a se da o singură hotărâre.

Art. 27. — Competența pentru toate infracțiunile conexes, care, după materie sunt de competența unor instanțe de grad egal, aparține instanței care a fost mai întâi sesizată, iar dacă sunt de competența unor instanțe de grad diferit, instanței superioare în grad.

Art. 28. — Când dintre infracțiunile conexe unele aparțin competenței instanțelor judecătorești ordinare, iar altele sunt de competența unei jurisdicțiuni speciale, judecarea tuturor infracțiunilor aparține jurisdicțiilor ordinare.

Cu toate acestea, când o instanță cu competență specială este superioară în grad instanței cu competență ordinară, competența aparține instanței cu competență specială.

Art. 29. — În cazurile de conexitate instanțele pot dispune, fie după cêrerea părților, fie din oficiu, spre a evita întârzieri sau spre a nu prelungi deținerea unui arestat, ca unele fapte să fie judecate separat.

Conexitatea sau disjungerea nu pot forma obiectul unui oșebit recurs în casație.

SECȚIUNEA II

Competența în caz de indivizibilitate

Art. 30. — Competența este determinată de indivizibilitate în următoarele cazuri:

1. Când o singură infracțiune a fost comisă de mai mulți infractori.

2. Când un singur fapt constituie mai multe infracțiuni.

3. Când existența unei infracțiuni este condiționată de existența altei infracțiuni și ele sunt în același timp urmărite.

În cazurile de mai sus, judecarea de către aceeași instanță este obligatorie.

Instanța competentă să judece pe autorii principali ai unei infracțiuni este singură competentă de a judeca și pe instigatori, complici, favorizatori și tăinuitori, dacă sunt în același timp urmăriți. Dacă sunt mai mulți autori principali, justițiabili de instanțe din circumscripții diferite, competența aparține instanței întâi sesizate, iar când din cauza calității sale, vreunul din participanți este justițiabil de o instanță specială, competența se determină conform art. 28.

SECȚIUNEA III

Competența în caz de concurs real de infracțiuni

Art. 31. — Infracțiunile săvârșite de aceeași persoana se judecă deodată și de aceeași instanță, după normele prevăzute de art. 27 și 28 dacă instanța căreia îi revine competența socotește aceasta necesar pentru o bună administrare a justiției.

CAPITOLUL V

Dispozițiuni comune

Art. 32. — Dispozițiile din capitolele II, III și IV de mai sus, referitoare la competență, se aplică și organelor de cercetare, urmărire și instrucție.

Art. 33. — Excepțiunile de necompetență derivând din calitatea inculpatului sau din natura infracțiunii, pot fi ridicate de părți sau din oficiu, în orice stare a procesului și chiar înaintea instanței de recurs.

Excepțiunea de necompetență teritorială nu se poate ridica decât la prima instanță și înainte de orice apărare asupra fondului.

Declarațiunea de necompetență teritorială nu atrage nulitatea actelor deja îndeplinite.

Orice hotărâre declinatorie de competență trebuie înaintată de urgență, imediat sau desigur cauzei. Ministe-

rului public al instanței care a pronunțat-o, iar hotărârile judecătorilor, Ministerului public de pe lângă tribunalul respectiv.

CAPITOLUL VI

Conflicte de competență

Art. 34. — Când doi, ori mai mulți judecători de instrucție sau două ori mai multe instanțe se recunosc competente de a cerceta ori a judeca aceeași infracțiune sau mai multe infracțiuni conexe, ori își declină competența, se observă normele arătate mai jos.

Art. 35. — Când conflictul pozitiv sau negativ de competență se ivește între două sau mai multe parchete, ori între doi sau mai mulți judecători de instrucție de pe lângă tribunalele ce aparțin aceleiași circumscripții de Curte, competența se stabilește de acea Curte.

Când conflictul negativ sau pozitiv se ivește între două judecătorii care depind de același tribunal, conflictul de competență se rezolvă de acel tribunal.

Dacă cele două judecătorii nu țin de același tribunal, sau dacă conflictul s'a născut între o judecătorie și un tribunal, competență este Curtea respectivă.

Dacă cele două instanțe în conflict nu se găsesc în circumscripția aceleiași Curți, conflictul de competență se rezolvă de Curtea de Casație.

Aceeași competență ierarhică se urmează dacă conflictul se ivește între două tribunale.

Curtea stabilește competența și atunci când un conflict de competență se ivește între un parchet, judecătorul de instrucție sau instanță ordinară, pe de o parte, și un organ de urmărire, instrucție, sau instanță specială pe de altă parte, când ele se găsesc în circumscripția aceleiași Curți.

Art. 36. — Curtea de Casație stabilește competența în toate celelalte cazuri de conflict negativ sau pozitiv, precum și în conflictele de jurisdicție.

Ea este de asemenea competență și atunci când, din orice altă împrejurare, cursul justiției este întrerupt.

Art. 37. — Cererea pentru regularea de competență poate fi făcută de inculpat, partea civilă și Ministerul public. Ea se introduce la oricare instanță în conflict. Cererea trebuie să fie motivată în cuprinsul ei sau ulterior printr'un memoriu.

Instanța care a primit cererea o înaintează de îndată, împreună cu dosarul, instanței competente a rezolva conflictul.

Art. 38. — Din momentul primirii cererii, judecătorul de instrucție sau instanțele în conflict suspendă cursul judecării până la rezolvarea conflictului. Cu toate acestea se pot întocmi actele ce reclamă urgență, se poate dispune arestarea inculpaților, în cazurile anume stabilite de lege, primi și rezolva cererile referitoare la libertatea provizorie.

Art. 39. — Instanța chemată să se pronunțe asupra conflictului hotărăște de urgență, pe baza memoriilor scrise și a actelor primite, ascultând și concluziunile Ministerului public. În caz de conflict pozitiv, se cere în prealabil și avizul motivat al Ministerului public de pe lângă cealaltă instanță sesizată, față de care nu s'a ridicat incidentul de competență, dacă există Minister public.

Instanța chemată să stabilească competența examinează faptele care constituiesc obiectul învinuirii spre a

le da calificarea legală, care poate fi și alta decât aceea din care a provenit conflictul.

Art. 40. — Hotărârea pronunțată se comunică, de îndată, atât instanțelor, cât și părților interesate.

Contra hotărârilor date de instanțele în drept a se pronunța asupra conflictelor, părțile au numai drept de recurs, în termen de 5 zile dela notificarea hotărârii.

Art. 41. — Judecătorul de instrucție sau instanța sesizată prin hotărârea care stabilește competența nu se mai pot declara incompetente.

Cu toate acestea, dacă în urma noilor elemente ce ar rezulta din instrucția făcută în fața instanței la care s'a trimis cauza, se constată că faptul prezintă caracterul unei alte infracțiuni, care exclude competența acestei instanțe, ea poate să-și decline competența.

Dacă această cauză a fost trimisă altui judecător sau instanță, decât aceleia care a provocat conflictul, aceasta din urmă poate statua asupra competenței.

În cazurile prevăzute de cele două alineate precedente, competența se stabilește definitiv de Inalta Curte de Casație.

Art. 42. — Când Curtea de Casație este chemată a stabili competența și nu rezultă din dosar elemente suficiente spre a se putea pronunța, se poate trimite cauza oricărei instanțe ce crede de cuviință, spre a culege elementele necesare, iar aceasta, după ce va aduce la îndeplinire delegațiunea, restituie lucrările Curții de Casație, spre a se pronunța.

Art. 43. — Constatările făcute, informațiunile adunate și măsurile provizorii ordonate de judecătorul de instrucție sau de instanța desinvestită prin hotărârea de stabilire de competență, pot fi folosite sau menținute de judecătorul de instrucție sau de instanța investită prin această hotărâre.

Mandatul de arestare emis de un judecător de instrucție sau de instanța aflată în conflict de competență, își păstrează puterea în condițiunile prevăzute de lege, până la stabilirea definitivă a competenței.

TITLUL III

Strămutarea proceselor penale

Art. 44. — Curtea de Casație poate strămuta cercetarea sau instruirea unei cauze penale dela un procuror sau judecător de instrucție la alt procuror sau judecător de instrucție, precum și judecarea unui proces dela o instanță la alta de grad egal, pentru motive de siguranță publică sau suspiciune legitimă.

Siguranța publică se consideră în pericol de a fi turburată, când natura unei infracțiuni, numărul sau calitatea inculpaților, exaltarea pasiunilor locale sau alte circumstanțe grave, dau loc la temeri de dezordine sau alte acțiuni care ar turbura liberul curs al justiției.

Suspiciune legitimă este atunci când circumstanțele cauzei, calitatea inculpaților sau pasiunile locale sau alte împrejurări fac să nască bănuiala că independența sau imparțialitatea judecătorilor ar putea fi știrbită.

Art. 45. — Cererile întemeiate pe motiv de siguranță publică se pot face numai de Ministerul public de pe lângă Curtea de Casație, sesizat de ministrul justiției, iar celelalte se pot formula și de părți.

Art. 46. — Asemenea cereri, pot fi făcute în tot timpul instrucțiunii sau înainte de începerea debaterilor, afară de cazul când motivul de strămutare s'a ivit ulterior.

Art. 47. — Cererea de strămutare se adresează direct Curții de Casație. Ea trebuie să fie motivată, alăturându-se și actele pe care se sprijină.

Art. 48. — Primind cererea, președintele cere informațiuni Ministerului public de pe lângă instanța unde se află pendentă cauza, sau în circumscripția căreia funcționează magistratul.

Ministerul public, în cazurile de strămutare pentru suspiciune legitimă, înștiințează părțile, care pot depune memorii.

Art. 49. — Cererile de strămutare pentru motive de siguranță publică, suspendă de drept cercetarea cauzei.

În ce privește celelalte cereri, președintele la primirea lor, examinând motivele, poate decide suspendarea cercetării cauzei și cere dosarul.

Art. 50. — La termenul fixat, cererea se judecă în ședință secretă, ascultându-se concluziunile părților și ale Ministerului public.

Ea se judecă chiar dacă părțile nu se înfățișează.

Art. 51. — Curtea se pronunță printr-o decizie nemotivată și în caz de admitere a cererii, dispune trimiterea cercetării cauzei unui alt judecător de instrucție sau unei alte instanțe de grad egal din circumscripția aceleiași Curți, căreia aparține judecătorul competent sau, excepțional, în circumscripția unei Curți alăturate.

Când cererea de strămutare privește o cauză pendentă la o Curte, cauza se trimite la o altă Curte.

Curtea de Casație se va pronunța în ce măsură actele încheiate de instanța desezisată rămân valabile.

Când se constată că cererea de strămutare a fost făcută cu rea credință, instanța, pe lângă obligarea la despăgubiri către cel vătămat prin cerere, mai poate condamna pe acel în numele căruia s'a făcut cererea și la o amendă civilă dela 1.000 la 5.000 lei.

Hotărîrea Curții de Casație se transmite judecătorului de instrucție sau instanței desemnate și prin îngrijirea Ministerului public respectiv, se notifică și părților. Instanța desezisată va fi înștiințată despre aceasta de îndată.

Art. 52. — Nu se poate cere din nou strămutarea unei cauze, afară de cazul când este întemeiată pe împrejurări ivite după respingerea primei cereri.

TITLUL IV

Incompatibilitatea, abținerea și recuzarea

CAPITOLUL I

Incompatibilitatea

Art. 53. — Judecătorii de orice grad, precum și asesorii populari care au pronunțat o hotărîre într'un proces, nu pot participa la judecata aceleiași cauze, în instanța de recurs și nici în caz de retrimiteră prin casare.

Nu poate participa la proces judecătorul care a emis mandatul de arestare sau a cerut confirmarea sau reconfirmarea, ori s'a pronunțat asupra culpabilității prin ordonanță definitivă și nici judecătorul care a luat parte la pronunțarea Camerei de instrucție, pentru trimiterea în judecată.

De asemenea, nu poate participa la judecată acela care a exercitat într'un proces atribuțiunile Ministerului public, punând concluziuni în fond sau în chestiuni incidente, care duc la rezolvarea fondului, precum și acela care a îndeplinit oficiul de apărător. Acesta din urmă nu poate exercita nici atribuțiunile Ministerului public.

Nu poate participa ca judecător nici acela care a depus în aceeași cauză ca martor sau a servit ca expert ori arbitru.

CAPITOLUL II

Abținerea

Art. 54. — Judecătorii de orice grad, precum și asesorii populari, când știu că există un motiv de recuzare în persoana lor, chiar nepropus, au datoria de a încunoștiința de îndată pe șeful lor direct și a se abține dela orice acțiune în acea cauză.

Abținerea se poate invoca și pentru alte motive, în afară de cele prevăzute de art. 56, care ar înrăuri asupra prestigiului și demnității judecătorului sau al justiției.

Art. 55. — Abținerea se propune de magistrați și se judecă potrivit normelor prevăzute de art. 59 și 60.

CAPITOLUL III

Recuzarea

Art. 56. — Judecătorii și asesorii populari, dela orice instanță, pot fi recuzați:

1. Când el, soția, părinții sau copiii lor sunt direct sau indirect interesați în proces;

2. Când este rudă sau afin până la al patrulea grad, inclusiv, cu vreuna din părți sau cu vreunul din avocații, mandatarii sau reprezentanții lor;

3. Când soția, în viață și nedespărțită, este rudă sau afină a uneia din părți, până la gradul mai sus arătat, sau dacă fiind încetată din viață, ori desepărțită, au rămas copii;

4. Dacă el, soția sau rudele lor, până la al patrulea grad, au un proces asupra unei asemenea chestiuni cu aceea care se judecă sau dacă au o judecată la instanța unde una din părți este judecător;

5. Dacă între aceleași procese și una din părți a fost o judecată penală în timp de 5 ani, înaintea recuzării;

6. Dacă este tutore, curator, sau consilier judiciar al uneia din părți;

7. Dacă a dat sfaturi sau și-a exprimat părerea cu privire la cauza ce se judecă;

8. Dacă a primit dela una din părți daruri sau făgăduieli de daruri, ori altfel de îndatoriri;

9. Dacă este vrăjmășie între ei, soția sau una din rudele sale, până la al patrulea grad inclusiv și una din părți, soții sau rudele acestora, până la gradul al treilea.

Art. 57. — Nu se pot recuza rudele sau afinii celor care stau în cauză ca tutori, curatorii, directorii ai unui stabiliment public sau de comerț, când aceștia nu au interes personal în cauză.

Art. 58. — Recuzarea poate fi propusă de Ministerul public sau de oricare din părți.

Propunerea se face oral sau prin cerere depusă judecătorului care face instrucția sau la instanța unde este pendentă cauza.

Cererea poate fi propusă numai până la începerea desbaterilor imediat următoare ivirii cazului de recuzare. Ea trebuie, sub sancțiunea nulității, să enunțe motivele și să indice probele.

Magistratul împotriva căruia e propusă recuzarea poate declara că se abține.

Art. 59. — Recuzarea judecătorilor de orice grad, precum și a asesorialor populari, se decide de completul instanței respective, fără participarea celui recuzat.

Când din cauza recuzării nu se poate forma completul de judecată, precum și în cazul în care recuzarea privește pe toți membrii unei instanțe, ea se judecă de instanța la care se îndreaptă calea de atac respectivă.

Recuzarea tuturor judecătorilor secțiunii de drept public a Curții de Casație, se va judeca de secțiunea de drept privat.

Art. 60. — Instanța decide motivat asupra recuzării în Camera de consiliu, ascultând pe magistratul recuzat numai dacă va găsi de cuviință.

Nu se admite interogatorul sau jurământul ca mijloc de dovadă a cauzei de recuzare.

Judecătorul de instrucție recuzat, având cunoștință de cererea de recuzare, poate îndeplini numai acte urgente de instrucție.

CAPITOLUL IV

Dispozițiuni comune

Art. 61. — Încheierea asupra abținerii sau recuzării se citește în ședință publică.

Prin ea se determină dacă și în ce măsură actele îndeplinite de magistratul care s'a abținut sau recuzat, sau când s'au făcut prin concursul său, trebuie să fie menținute.

Dacă abținerea sau recuzarea a fost respinsă, instanța intră de îndată în cercetarea fondului.

Când se constată că cererea de recuzare a fost făcută cu rea credință, instanța, pe lângă obligarea la despăgubiri către cel vătămat prin cerere, mai poate condamna partea care a făcut cererea și la o amendă civilă de 5.000 la 25.000 lei.

Dacă abținerea sau recuzarea s'a primit, judecătorul se retrage și nu poate să stea de față la deliberarea judecătorilor asupra cauzei.

Încheierea prin care s'a admis sau s'a respins abținerea ca și aceea prin care s'a admis recuzarea, nu este supusă la nicio cale de atac.

Încheierea prin care s'a respins recuzarea se poate ataca odată cu fondul.

Când instanța superioară constată că recuzarea a fost pe nedrept respinsă, reface toate actele și probele administrate de prima instanță.

Când instanța superioară, sesizată cu judecarea cauzei de recuzare a tuturor judecătorilor instanțelor inferioare, găsește cererea întemeiată, dispune trimiterea cauzei la instanța de grad egal.

Dacă cererea este respinsă, cauza este restituită instanței inferioare pentru judecare.

Art. 62. — Dispozițiile din Cap. II și III ale acestui titlu, afară de aceea a art. 56, alin. 7, se aplică și reprezentanților Ministerului public, magistraților asistenți și grefierilor.

Cererea de recuzare privind aceste persoane se face și se judecă la instanța pe lângă care funcționează.

TITLUL V

Părțile, procuratorii și apărătorii

CAPITOLUL I

Ministerul public

Art. 63. — Ministerul public reprezintă în cauzele penale Statul. Organizarea sa e aceea prevăzută de legea de organizare judecătorească.

El urmărește infracțiunile și exercită acțiunea penală, în conformitate cu dispozițiile prevăzute de acest cod.

În exercitarea dreptului de urmărire, pune concluziuni în ședințele instanțelor pe lângă care funcționează și uzează de căile de atac prevăzute de lege, pentru susținerea acțiunii penale, când crede necesar.

El este obligat a pune concluziuni și în procesele în care acțiunea penală a fost pusă în mișcare de alte persoane, afară de cazul când legea dispune altfel.

În cazul când instanța penală are de judecat numai acțiunea civilă, prezența și concluziunile Ministerului public sunt obligatorii.

În toate cazurile el este obligat a propune judecării numai cereri motivate cu concluziuni precise, conform art. 4, neputându-se referi la aprecierea instanței.

CAPITOLUL II

Inculpatul

Art. 64. — Persoana în contra căreia s'a pus în mișcare acțiunea penală conform dispozițiilor art. 220 și 227, ori prin rechizitoriu, ordonanță definitivă de trimitere în judecată sau hotărâre a Camerii de instrucție, se numește:

Inculpat, în tot timpul urmăririi și judecării penale.

Inculpatul se mai numește:

Prevenit, din momentul în care autoritatea competentă a luat în contra sa măsuri de deținere preventivă.

Acuzat, când inculpatul a fost trimis în judecată pentru crimă.

Condamnat, după ce instanța de judecată pronunță pedeapsa hotărâită de lege.

Învinuit, se numește persoana împotriva căreia s'a introdus un denunț, o plângere sau acțiune penală directă, în cazurile admise de lege.

Se mai numește învinuit și acela referitor la care urmează din oficiu primele cercetări.

Art. 65. — Când inculpatul a pierdut uzul rațiunii în timpul instrucției sau judecării, acestea se suspendă în privința sa până la completa însănătoșire, iar instanța dispune de urgență internarea lui într'un ospiciu, după cererea Ministerului public.

CAPITOLUL III

Partea civilmente responsabilă

Art. 66. — Este civilmente responsabilă și poate fi chemată ca parte în procesul penal, persoana care după dispozițiile codului civil și altor legi speciale este ținută să răspundă pentru inculpat de daunele cauzate prin infracțiune.

Art. 67. — Citarea în instanță penală a persoanei civilmente responsabile se poate face după cererea părții civile, precum și a Ministerului public, în cazul când partea vătămată este un minor sau un alt incapabil.

Introducerea în cauză a persoanei civilmente responsabile se poate face în cursul instrucției, până la darea ordonanței prin care se declară terminată instrucția, iar la instanțele de judecată, numai înaintea primei instanțe, până la începerea debaterilor, prevăzute de art. 299, pct. 4.

Când într'un proces penal există parte civilă constituită, precum și în cazul prevăzut de art. 7, alin. 3, persoana ținută după lege civilmente responsabilă are dreptul a interveni în proces înăuntrul termenului și în modul prevăzut mai sus.

Citarea sau intervenția persoanei civilmente responsabile rămâne fără efect, dacă partea vătămată și-a retras constituirea de parte civilă.

Art. 68. — Împotriva citării persoanei civilmente responsabile în cursul instrucției, aceasta poate prezenta întâmpinările sale judecătorului de instrucție care hotărăște dacă mai este cazul a fi citată.

Impotriva intervenției voluntare, făcută în cursul instrucției, pot face întâmpinări partea civilă și Ministerul public.

Impotriva dispoziției luate cu privire la citarea sau intervenția persoanei civilmente responsabile, nu există nicio cale de atac.

Art. 69. — Toate drepturile și garanțiile acordate inculpatului pentru a exercita apărarea, mijloacele de atac și orice alte dispoziții procedurale, sunt comune și persoanei civilmente responsabile, în toate actele intervenite în urma chemării sau intervenției sale în instrucție sau judecată, în ce privește interesul civil și întru cât legea nu dispune altfel.

CAPITOLUL IV

Partea civilă

Art. 70. — Calitatea de parte civilă în procesul penal, o pot avea persoanele prevăzute de art. 6, care au exercițiul acestei acțiuni și numai dacă declară în mod formală că se constituie parte civilă sau dacă, în lipsă de asemenea declarație, au făcut cerere de despăgubiri.

Declarația de constituire ca parte civilă se face oral sau în scris, prin plângere sau act separat, înaintea organelor de cercetare, urmărind ori instruire a infracțiunilor, până la terminarea lor, cât și în fața primei instanțe de judecată, însă înainte de începerea debaterilor prevăzute de art. 299, pct. 4.

Cu ocazia constituirii ca parte civilă, cel vătămat este dator să aleagă un domiciliu în circumscripția instanței, unde va fi citat în tot cursul procesului și unde i se vor face comunicările necesare.

Art. 71. — Persoanele care nu au liberul exercițiu al drepturilor lor, se pot constitui parte civilă numai dacă sunt autorizate, asistate sau reprezentate în formele prescrite pentru acțiunile civile.

Bărbatul se poate constitui parte civilă pentru soție și aceasta pentru bărbatul său, dacă nu există opunere formală din partea lor.

Art. 72. — Constituirea de parte civilă poate fi retrasă de cel în drept în orice fază a procesului prin declarație formală făcută instanței la care cauza este pendinte, rămânând însă răspunzător de daunele ce eventual a produs constituirea sa de parte civilă, precum și de cheltuielile de judecată făcute până în momentul renunțării.

Dacă renunțarea s'a făcut în 24 de ore din momentul constituirii, este scutit de cheltuielile procesului.

Art. 73. — Asociațiunile legal constituite pentru protejerea unor interese ale membrilor lor se pot constitui parte civilă, prin reprezentanții legali, în cazurile când infracțiunea ar aduce atingerea acelor interese.

CAPITOLUL V

Procuratorii și apărătorii

Art. 74. — În procesele penale înaintea instanțelor de fond, inculpatul trebuie să se prezinte în persoană.

În procesele de contravenție, de delict care atrag după lege pedeapsa închisorii mai mică de un an inclusiv, în acțiunile directe, precum și în acelea în care acțiunea penală se poate stinge prin împăcare, inculpatul se poate prezenta și prin mandatar cu procură specială.

În toate aceste cazuri, instanța poate ordona audierea în persoană a inculpatului.

Partea civilă și cei responsabili civilmente pot fi reprezentați prin mandatar, atât în cursul instrucției, cât și al judecării.

Art. 75. — Apărătorul ales sau numit din oficiu, are dreptul să prezinte memorii scrise în numele clientului său, din proprie inițiativă, atât la instrucție, cât și la instanțele de judecată.

Art. 76. — Incuplatul are dreptul de a fi asistat de apărător, atât în cursul instrucției, cât și în fața instanței de judecată, în condițiile următoare:

1. În cursul instrucției, după luarea primului interogatoriu, prevenitul poate comunica liber cu apărătorul său, luându-se numai măsuri de pază.

Când are mai mulți apărători, este obligat sub sancțiunea decăderii a desemna, pe unul din ei, cu care comunică și față de care se îndeplinesc formalitățile cerute de acest cod.

Judecătorul de instrucție este obligat cu ocazia primului interogator să facă cunoscut inculpatului dreptul pe care îl are de a-și alege un apărător și în caz eventual, de a cere unul.

Când interesul instrucției o cere, judecătorul poate interzice prevenitului orice comunicare, cu orice persoană, pe un termen de 15 zile, care se poate prelungi cu încă cel mult 10 zile. El dă în această privință o ordonanță, sumar motivată, care se comunică prevenitului, prin administrația închisorii.

Prevenitul poate ataca ordonanța cu recurs la Camera de instrucție, care se pronunță în termen de 24 ore.

Apărătorul are dreptul, sub pedeapsă de nulitate, să asiste pe prevenit la confirmarea mandatului de arestare, la cercetări la fața locului, la percheziții și autopsii, putând prezenta obiecțiunile sale verbale sau scrise.

Când inculpatul nu și-a ales un apărător, din cauza lipsei de mijloace, judecătorul de instrucție, dacă inculpatul o cere, ia măsurile legale, spre a i se desemna unul, pe care îl încunoștiințează de îndată.

Dacă inculpatul este minor sau interzis, i se desemnează un apărător din oficiu.

2. În fața instanțelor de judecată, inculpatul poate fi asistat de unul sau mai mulți apărători, el poate comunica cu apărătorii săi și în timpul debaterilor, dar nu-i este permis să le ceară sfat în privința răspunsului ce are de dat la întrebările ce i se pun în instanță.

În materie corecțională, prevenitul lipsit de mijloace, care nu are apărător, poate cere, iar instanța ia măsurile legale, pentru ca prevenitul să fie asistat de un apărător.

Minorii și interzișii vor fi asistați în mod obligatoriu de un apărător, dacă sunt avocați în localitate.

În materie criminală, acuzatul trebuie să fie întotdeauna asistat de apărătorii aleși sau de un apărător din oficiu, conform regulilor speciale din Cartea III, Titlul II, Cap. III.

Art. 77. — Avocații desemnați din oficiu sau aleși ca apărători sunt obligați să presteze serviciile lor inculpaților. În tot cursul procesului, pentru actele scrise și expunerile orale, sunt obligați să întrebuițeze limba română.

Judecătorul de instrucție, cel dela judecătorie, sau președintele instanței, pot admite, pentru cauze întemeiate, desărcinarea apărătorului numit din oficiu sau substituirea unui alt apărător în locul aceluia desemnat de acesta.

Apărătorul nu poate părăsi oficiul de apărare ce i s'a încredințat, a se retrage din ședință nici chiar pe motiv că ar fi fost violate drepturile apărării, dar el poate folosi acest motiv pentru atacarea sentinței.

Dacă apărătorul contravine dispoziției de mai sus.

președintele invită pe inculpatul rămas fără apărare, să-și aleagă un alt apărător. Dacă inculpatul se găsește în condițiile de a avea un apărător din oficiu, președintele sau judecătorul dispune asupra substituirii.

Apărătorului astfel numit sau delegat i se dă timpul necesar pentru studierea dosarului, evitându-se pe cât posibil amânarea desbaterilor.

Pentru abaterile dela dispozițiile de mai sus, instanța lezizează Baroul respectiv.

CAPITOLUL VI

Dispozițiuni comune

Art. 78. — În caz de deces al vreuneia din părți, procesul se amână pentru introducerea în cauză a moștenitorilor, în vederea judecării pretențiilor civile.

Dacă aceasta ar provoca întârzierea judecării penale instanța poate dispune separarea acțiunilor, rămânând ea acțiunea pentru despăgubiri să fie judecată de instanța civilă.

Instanța va putea dispune separarea acțiunilor în toate cazurile când soluționarea pretențiilor civile ar provoca întârzierea judecării penale.

TITLUL VI

Diferite acte și măsuri procedurale

CAPITOLUL I

Citațiile și înmânarea lor

Notificarea și comunicarea actelor de procedură penală

SECȚIUNEA I

Citațiile și înmânarea lor

Art. 79. — Citația trebuie să fie datată și să cuprindă:

1. Ora, ziua, luna și anul când sunt chemate părțile spre înfățișare;
2. Instanța înaintea căreia urmează să se prezinte părțile, cu indicația comunei și străzii unde este sediul acestei instanțe, iar când sediul instanței este în comună rurală, numele comunei și județului;
3. Numele, pronumele și domiciliul sau locuința celui citat;
4. Calitatea în care este chemat;
5. Indicarea faptului învinuit și consecințele legale ce decurg în caz de neprezentare;
6. Numărul de ieșire și numărul dosarului.

Enunțările de mai sus sunt prevăzute sub pedeapsă de nulitate. Nulitățile privind punctele 1, 2, 3 și 4, se acoperă prin prezentarea celui citat, iar nulitatea de sub punctele 5 și 6, prin rezidicarea ei la prima zi de înfățișare sau prin neprezentarea celui citat.

Citațiile martorilor, experților și interpreților, trebuie să cuprindă enunțările de sub punctele 1, 2, 3 și 4, indicația cauzei în care sunt chemați și sancțiunile în caz de neprezentare.

Art. 80. — Citațiile sunt emise din ordinul judecătorului de instrucție în cursul instrucției și din ordinul președintelui în cursul judecării și trebuie să fie contrasemnate propriu de grefier.

Citațiile se comunică în comunele urbane prin autoritatea polițienească, iar în comunele rurale prin notari, secretari comunali sau orice alt funcționar însărcinat de șeful autorității administrative comunale.

Art. 81. — Inculpatul se citează la domiciliul ce avea în momentul când a fost comisă infracțiunea.

Dacă s'au făcut cercetări prealabile sau instrucție, domiciliul este cel arătat în declarație sau interogatoriu.

În caz de schimbare de domiciliu până la judecarea definitivă a procesului, citația se dă la noul domiciliu, numai dacă instanța este încunostiințată formal de inculpat despre această schimbare.

Dacă inculpatul nu are nici domiciliu, nici reședință cunoscută în țară, conform alineatelor de mai sus, sau dacă nu este găsit și dacă are un apărător ales de el, se citează la domiciliul acestuia. În cazul când niciuna din aceste împrejurări nu există, citația se afișează la ușa instanței de judecată și copie de pe ea la primăria locului unde s'a comis infracțiunea.

Dacă din actele procesului rezultă indicațiuni precise asupra locului unde se află în străinătate un învinuit de crimă sau delict, instanța respectivă îl înștiințează prin scrisoare recomandată despre procesul început în contra lui, cu invitația de a se prezenta sau de a declara că își alege un domiciliu pentru comunicarea actelor în comuna de reședință a instanței. Această formalitate nu suspendă și nici nu întârzie mersul procesului. Recipisa de predarea scrisorii ține loc de dovadă.

Celelalte părți se citează la domiciliul arătat în actele cauzei.

Art. 82. — Pentru cei ce locuiesc în hoteluri, citația se dă în lipsa lor, portarului sau celui ce în mod obișnuit îl înlocuiește.

Pentru cei ce locuiesc în imobile compuse din mai multe apartamente, procedura de citare se îndeplinește la apartamentul indicat de parte. În lipsa unei asemenea indicațiuni, citația se dă portarului, iar în lipsa acestuia ea se afișează pe ușa principală a imobilului.

Cei ce se găsesc sub arme se citează la comandamentul unității din care fac parte.

Cei deținuți se citează prin administrațiunea închisorii, chiar când ei sunt deținuți pentru alte cauze.

Administratorul închisorii sau cel care îi ține locul înmânează personal citația. Această dispoziție se aplică și față de cei deținuți pentru executarea unei măsuri de siguranță.

Art. 83. — Citația se înmânează personal celui citat, care dă adeverință de primire.

Adeverința de primire trebuie certificată de funcționarul însărcinat cu înmânarea.

Dacă persoana citată aflându-se la domiciliu, nu vrea să primească citația, sau primind-o nu voeste ori nu poate da adeverință de primire, funcționarul însărcinat cu înmânarea constată aceasta printr'un proces-verbal, iar citația, în cazul refuzului de primire, se afișează pe ușa locuinței celui citat.

Dacă persoana citată nu se găsește la domiciliu, funcționarul dă citația unei persoane din familie, care locuiește cu dânsa, sau unei persoane în serviciul celui citat.

În cazul când persoanele de mai sus refuză să primească citația ori nu voesc, sau nu pot să dea adeverință, toate acestea se constată printr'un proces-verbal, citația afișându-se, în cazul refuzului de primire, pe ușa locuinței citatului.

Predarea nu se poate face nici copiilor și nici persoanelor care vor părea lipsite de uzul rațiunii. Capacitatea se prezumă până la proba contrarie.

Dacă persoanele prevăzute mai sus lipsesc, funcționarul afișează citația pe ușa locuinței celui citat, constatănd această împrejurare printr'un proces-verbal.

Art. 84. — Procesul-verbal dresat de funcționarul însărcinat cu înmânarea citației, trebuie să cuprindă, sub sancțiunea nulității, anul, luna și ziua când a fost încheiat, numele, pronumele și calitatea funcționarului care l-a redactat, numele, pronumele și domiciliul celui citat, identificarea citației prin numărul ei și arătarea instanței dela care emană, numele, pronumele și calitatea personală a celui căruia s'a predat citația, sau locul unde s'a făcut afișarea ei, precum și semnătura celui ce a instrumentat.

Procesul-verbal face dovadă până la înscrierea în fals, de înmânarea citației sau despre cele constatate. El se depune la dosarul cauzei.

SECȚIUNEA II.

Notificarea și comunicarea actelor de procedură

Art. 85. — Oricăteori legea cere notificarea sau comunicarea unui act de procedură, aceasta se face, după ordinul Ministerului public sau al instanței, sau la cererea părților, de funcționarul judecătoresc sau administrativ, indicat de lege, prin predarea copiei întregului act sau numai a unui extract, când legea prevede aceasta, cu mențiunea datei notificării sau comunicării. Dacă actul trebuie notificat sau comunicat la mai multe persoane, se dă fiecăreia câte o copie sau extras.

Art. 86. — Notificările și comunicările se fac după normele și cu formele prevăzute pentru înmânarea citațiilor.

Art. 87. — Notificarea sau comunicarea către partea civilă se face la domiciliul indicat în declarația de constituire.

Când o parte, în cazurile permise de lege, are un reprezentant cu mandat special în cauză, sau a declarat ori ales un domiciliu, notificarea sau comunicarea este bine îndeplinită prin predarea copiei sau extrasului actului acelui reprezentant sau la domiciliul declarat sau ales.

Notificarea sau comunicarea către Ministerul public este îndeplinită prin predarea copiei sau extrasului la biroul secretarului parchetului, sau Parchetului General.

Art. 88. — Notificarea sau comunicarea către inculpatul deținut se face prin administratorul penitenciarului, conform art. 82. În procesul-verbal de predare, administratorul penitenciarului poate lua act de declarația inculpatului care vrea să se folosească de o cale de atac sau să aleagă un apărător.

Art. 89. — Originalul actului notificat sau comunicat, împreună cu procesul-verbal și hârtiile anexe, se alătură la dosarul cauzei.

Înștiințările, care în cursul instrucției sau procesului sunt date de judecător verbal interesatilor, înlocuiesc comunicările, cu condiția de a se fi făcut mențiune despre aceasta în ordonanță sau încheiere.

Art. 90. — Notificarea sau comunicarea este nulă:

1. Dacă în procesul-verbal lipsește semnătura funcționarului însărcinat cu comunicarea sau notificarea;

2. Dacă au fost călcate dispozițiunile privitoare la persoana căreia trebuia notificată sau comunicată copia ori extrasul, sau acelea privitoare la locul în care trebuia afișat;

3. Dacă, prin neobservarea vreuneia din regulile precedente ar fi incertitudine absolută asupra datei notificării, comunicării ori asupra persoanei care o cere sau asupra aceleia căreia îi este îndreptată;

4. Dacă există contrarietate între copie și originalul actului notificat sau comunicat.

SECȚIUNEA III

Dispoziții comune

Art. 91. — Înmânarea citațiilor, notificărilor și comunicărilor actelor de procedură penală se poate face și prin mijlocirea serviciului poștal.

Un regulament special va determina condițiile în care se va putea întrebuița această cale.

Art. 92. — Funcționarul public care nu face înmânarea citațiilor, a notificărilor sau comunicărilor, ori nu execută mandatele de aducere, sau nu îndeplinește aceste operațiuni în conformitate cu legea, și cauzează astfel amânarea procesului, se pedepsește cu amendă civilă dela 1.000 la 4.000 lei.

Pedeapsa se pronunță de instanța care a constatat faptele printr'o încheiere executorie care va putea obliga pe funcționar la plata daunelor cauzate părților, de vor fi cerute.

Aplicarea amenzii civile și obligarea la daune se face fără prejudiciul pedepsii cuvenite pentru infracțiunea de refuz de serviciu datorit legalmente, săvârșit în acest mod.

CAPITOLUL II

Termenul

Art. 93. — Termenele procedurale se socotesc după cum urmează:

Termenele în ore se socotesc luând de bază indicațiunea orei menționate în actul care a provocat curgera termenului.

Ziua, în calculul termenului, se socotește de 24 ore, iar luna și anul se calculează după calendarul legal.

În calculul termenelor prevăzute în zile și ore, nu se socotește ora și ziua dela care începe și nici acelea în care se împlinește termenul.

Dacă ultima zi a unui termen cade într'o Duminică, sau altă zi de sărbătoare legală, ori în zile când serviciul este legalmente suspendat, termenul se prelungește pentru cea dintâi zi de lucru, următoare.

Art. 94. — Termenele prevăzute în acest cod nu pot fi prelungite sau scurtate de judecător, sub pedeapsă de nulitate, decât în cazurile în care legea îi dă în mod formal acest drept.

Art. 95. — Actele de procedură depuse recomandat la oficiul poștal, înainte de expirarea termenului prevăzut de lege, sunt considerate ca făcute în termen.

Recipisa poștei servește ca dovadă de predare.

Art. 96. — Neexercitarea acțiunilor și căilor de atac, în termenele fixate, atrage decăderea din exercitiul dreptului și nulitatea actelor făcute.

CAPITOLUL III

Nulitățile

Art. 97. — Neobservarea formelor procedurale prescrise de lege, atrage nulitatea actului, chiar și în cazul nulităților expres prevăzute, numai atunci când a adus părții care o invocă o vătămare ce nu se poate înlătura decât prin anularea actului.

În cazul nulităților exprese, vătămarea este prezumată până la dovada contrarie.

Nulitatea se poate invoca numai în condițiunile arătate mai jos.

Art. 98. — Dispozițiunile relative la competența după materie sau după calitatea persoanei, compunerea instanței și prezența Ministerului public, prezența inculpa-

tului în cazurile și formele stabilite de lege, punerea în mișcare a acțiunii penale și sezisarea instanței sunt întotdeauna prescrise sub pedeapsă de nulitate.

Această nulitate nu poate fi înlăturată în niciun mod; ea poate fi propusă în orice stare a procesului și trebuie să fie pronunțată chiar din oficiu.

Art. 99. — Orice nesocotire a vreunei facultăți acordate de lege Ministerului public, sau părților și orice omisiune de a decide asupra unei cereri privind folosirea acestor facultăți, sunt cauze de nulitate numai dacă s'a cerut înlăturarea acestora imediat sau la primul act de procedură, următor după cunoașterea lor.

Art. 100. — Nulitatea unui act de instrucție, de care inculpatul sau apărătorul său are cunoștință, sau aceea a oricărui act al procesului, este înlăturată dacă Ministerul public, inculpatul sau apărătorul acestuia nu au cerut aplicarea dispozițiilor de lege care trebuiau să fie observate.

Art. 101. — Nulitatea unui act care a fost îndeplinit chiar din propria inițiativă a judecătorului, în cursul actelor preliminare dezbaterii, fără intervenția Ministerului public sau a inculpatului, ori apărătorului său, este acoperită dacă nu a fost ridicată imediat după deschiderea dezbaterilor de acela care, nefiind prezent la act, are interes la observarea dispozițiilor respective ale legii.

Art. 102. — Nulitatea cererii, a citației și a comunicării se acoperă dacă partea interesată s'a înfățișat sau a acceptat efectele actului; totuși când judecătorul apreciază că dreptul de apărare ar fi prejudiciat, va acorda un termen.

De asemenea, nulitatea ce ar rezulta din netimbrarea sau insuficienta timbrare a unui act, se acoperă, când acel act a fost totuși îndeplinit.

Art. 103. — În afară de cazurile prevăzute la art. 98, părțile nu pot opune o nulitate pe care ele înșile au primit-o.

Părțile obligate de lege la alegerea domiciliului nu pot opune nulitatea actelor care, după lege, urmează să fie notificate dacă nu au făcut declarație de alegere.

Art. 104. — Când un act este declarat nul, el atrage și nulitatea actelor anterioare, concomitente sau posterioare, față de care această nulitate se impune prin legătura causală.

Judecătorul care pronunță nulitatea poate ordona repetarea sau refacerea actelor anulate dacă e necesar și posibil, obligând pe acela din vina căruia s'a ocazionat, la plata daunelor cauzate părților, de vor fi cerute și la plata unei amenzi civile dela 1.000 la 4.000 lei. Încheierea este executorie în privința acestei amenzi.

CAPITOLUL IV

Dispoziții referitoare la publicarea actelor și sentințelor judecătorești

Art. 105. — Actele și hotărârile judecătorești pot fi date publicității, afară de acelea a căror publicare este interzisă de lege.

Instanța este obligată să prevadă în actele judecătorești interzicerea publicării acelor acte care ar putea vătăma morala, ordinea sau interesul public.

Art. 106. — Judecătorul de instrucție sau președintele instanței de fond pot autoriza, în timpul procesului sau după terminarea lui, eliberarea de copii sau extrase de pe actele a căror publicare e interzisă de codul penal, aceluia care ar dovedi că au interes legitim să le obțină.

De asemenea instanța autoriză publicarea în extras a hotărârii de achitare, în orice materie, în cazul când cel achitat dovedește că are interese serioase pentru aceasta.

În cazul când este un denunțator, instanța fixează suma necesară publicării și îl obligă la plata sumei.

CAPITOLUL V

Cheltuielile de judecată

Art. 107. — Cheltuielile făcute cu ocazia cercetărilor, urmăririi și judecării penale, se avansează de Stat.

Aceste cheltuieli se restituiesc tezaurului public de condamnați sau de partea civilă, după normele mai jos arătate, afară de cazul când legea dispune altfel.

Prin cheltuieli de judecată se înțeleg cheltuielile necesitate de efectuarea actelor de procedură penală, începând dela cercetarea prealabilă până la începerea executării pedepsei.

Art. 108. — Orice încheiere de neurmărire și orice hotărâre a instanțelor penale trebuie să conțină și condamnarea persoanei care trebuie să plătească cheltuielile de judecată, chiar și cele făcute de Ministerul public.

Art. 109. — În caz de condamnare, inculpatul este obligat din oficiu la restituirea cheltuielilor către Stat și către partea civilă; partea civilmente responsabilă va fi obligată solidar cu inculpatul la plata cheltuielilor de judecată, față de partea civilă.

Dacă condamnatul a fost inculpat sau pus sub acuzare pentru mai multe infracțiuni, el este obligat să suporte cheltuielile numai pentru infracțiunile pentru care a fost recunoscut culpabil.

Dacă acțiunea penală s'a stins, cheltuielile de judecată rămân în sarcina Statului; dacă procesul a continuat asupra acțiunii civile, cheltuielile sunt suportate de prevenit ori inculpat, când aceștia rămân condamnați în acțiunea civilă. În caz contrar se aplică dispozițiile relative la achitare.

Dacă sunt mai mulți condamnați, obligațiunea de restituire a cheltuielilor este pronunțată în mod solidar, afară de acelea provocate de acte sau decizii care privesc numai pe unii și pentru care răspunderea este personală.

În toate cazurile, instanța de judecată, când echitatea cere, poate separa cătmea cheltuielilor la care să fie obligat fiecare condamnat.

În cazul când acțiunea penală a fost stinsă prin împăcarea părților, cheltuielile de procedură vor privi pe ambele părți în mod solidar.

Art. 110. — În caz de neurmărire sau de achitare a inculpatului, cheltuielile sunt suportate de Stat sau de partea civilă.

Cheltuielile făcute de inculpatul achitat pot fi trecute în contul Statului sau părții civile care a fost condamnată la cheltuieli.

Cel achitat este totuși condamnat la cheltuieli oridecâteori este obligat la despăgubiri civile, când legea permite să se acorde despăgubiri în caz de achitare.

Când nu există parte civilă constituită, cheltuielile se suportă de Stat.

Art. 111. — În caz de încetare sau anulare a urmăririi, conform art. 4, cheltuielile sunt suportate de Stat.

Art. 112. — Cheltuielile făcute în urma unei cereri de revizuire respinse sau a unei căi de atac la care s'a renunțat cad în sarcina aceluia care a pornit cererea de revizuire sau calea de atac.

Art. 113. — Cheltuielile de întreținere a condamnaților la pedepse și măsuri de siguranță privative de libertate, precum și de deținere preventivă, sunt în sarcina Statului, fără drept de restituire.

CAPITOLUL VI

Măsurile de asigurare a despăgubirilor civile, sechestrul penal și restituirea

Art. 114. — Dacă cel învinuit sau inculpat pentru crimă sau delict urmează în mod evident să plătească despăgubiri părții civile și dacă există temeri serioase că ar putea ascunde sau înstrăina averea și prin aceasta ar periclita realizarea creanței despăgubirilor, judecătorul de instrucție poate sechestra din oficiu sau în urma cererii părții civile și pe a ei răspundere, orice avere mobilă care aparține neîndoiește inculpatului și celui civilmente responsabil, în orice mâini s'ar găsi, dar numai până la concurența quantumului probabil al daunei.

Sechestrul provizoriu se poate aplica în condițiile de mai sus și de ofițerii de poliție judiciară în timpul primelor cercetări, aceasta însă numai cu autorizarea parchetului.

În caz de sustracțiune sau delapidare din averea Statului, aplicarea sechestrului provizoriu este obligatorie.

Toate sumele, valorile sau obiectele sechestrate trebuie specificate și descrise amănunțit într'un proces-verbal.

Ministerul public sau judecătorul de instrucție trimit spre conservare sumele sau valorile tribunalului respectiv.

Măsura sechestrării provizorii încetează de drept după expirarea termenului de 30 zile socotite dela sevizarea judecătorului de instrucție sau a tribunalului pentru cauzele trimise direct, afară numai dacă sumele sau valorile sunt din cele prevăzute de art. 80 din codul penal sau dacă partea vătămată nu a obținut înăuntrul termenului de mai sus aplicarea unui sechestrului asigurător, conform dispozițiilor articolelor următoare.

În contra aplicării sechestrului provizoriu nu există nicio cale de atac.

Art. 115. — În cazurile prevăzute de articolul precedent, chiar dacă nu a intervenit un sechestrul provizoriu, cei în drept a se constitui parte civilă pot cere ori când după ce acțiunea penală a fost pusă în mișcare, judecătorului de instrucție sau instanței în fața căreia cauza este pendinte și acestea pot încuviința aplicarea unui sechestrului asigurător asupra averii mobile și imobile a inculpatului și celui civilmente responsabil, până la concurența pagubei probabile. Dispozițiunile art. 123, al. 4 și 5, se aplică și în această materie.

Cererea de sechestrul se face în scris și se soluționează fără citarea părților, pe baza actelor prezentate de solicitant cu privire la proprietatea bunurilor supuse sechestrului.

În caz de sustracțiune din averea Statului sau delapidare, judecătorul de instrucție sau instanța de judecată sunt obligați a aplica acest sechestrul din oficiu.

Suma până la concurența creanței se înființează sechestrul este fixată după apreciere de judecătorul de instrucție sau de instanța de judecată, care motivează.

În contra ordonanței judecătorului de instrucție, prin care se încuviințează sau restrânge cererea de aplicarea

sechestrului, se poate face recurs la Camera de instrucție, iar în contra încheierii prin care instanța de judecată a încuviințat sau respins cererea de aplicare a sechestrului, se poate face recurs la instanța competentă.

Respingerea definitivă a cererii de sechestrul aduce și încetarea sechestrului provizoriu, prevăzut de articolul 114.

Dacă inculpatul a fost definitiv scos de sub urmărire sau achitat, și nu s'au acordat despăgubiri civile, se dispune din oficiu ridicarea sechestrului asigurător.

Pentru efectuarea sechestrului asigurător se intervine la instanța civilă competentă sau secția registrelor funduare, care procedează conform dispozițiilor referitoare la sechestrul, poprire sau luarea unei inscripții ipotecare.

În contra încheierilor date de instanța prevăzută la alineatul precedent și în contra executării, părțile și terții pot uza de căile de atac prevăzute de procedura civilă în materia respectivă.

Dacă inculpatul convine să dea o cauțiune suficientă, el poate fi dispensat de aplicarea sechestrului sau poate obține ridicarea sechestrului aplicat.

Art. 116. — Când procurorul, judecătorul de instrucție sau instanța penală constată că obiectele ridicate de la învinuit, complice, tănuitor, găzduit sau dela orice persoană care le-a primit spre a le păstra, sunt proprietatea părții civile, ori au fost luate pe nedrept din posesia sau deținerea sa, dispune încredințarea acestor obiecte părții civile, dacă obiectul nu servește ca probă exclusivă în cauză, cu obligațiunea pentru acesta de a le păstra până la rămânerea definitivă a hotărârii.

Orice altă persoană, care pretinde că are drept asupra obiectelor ridicate la instrucție, poate reclama dela judecător restituirea cât timp instrucția este în curs și dacă acesta refuză, se poate adresa tribunalului care statuează asupra cererii în camera de consiliu. Instanța invită pe cei interesați a da lămuriri.

În contra încheierilor date în baza alineatelor de mai sus, nu există nicio cale de atac.

Dacă reclamantii nu pot justifica pretențiunea asupra obiectului, sau dacă obiectul, printr'un mijloc legal de transmisiune a proprietății, ori prin dare în gaj, a ajuns în posesiunea unei persoane de bună credință, neimplicată în proces, sau dacă mai multe persoane, de asemeni neimplicate în proces, pretind același obiect, rezolvirea cererii este de competența instanței civile.

Art. 117. — Când existența unei infracțiuni atrage după sine nulitatea totală sau parțială a unui act sau a unei obligațiuni juridice, instanța penală va declara, prin hotărârea sa, ca fără valoare acel act sau aceeași obligațiune.

Aceeași instanță va putea ordona restabilirea situației de fapt, anterioară săvârșirii infracțiunii, în procesele privitoare la infracțiunile prevăzute și pedepsite de art. 556, 557, 558 și 561 din codul penal, precum și în orice alte procese în care aceasta ar fi cu putință.

Procurorul, judecătorul de instrucție sau instanța de judecată, înaintea căreia cauza este pendinte, vor putea dispune, de îndată, repunerea în situațiunea de fapt anterioară, la simplă cerere a celui interesat oricâteori schimbarea situațiunii a rezultat în mod vădit din comiterea infracțiunii, iar restabilirea este posibilă.

CAPITOLUL VII

Procedura comisiilor rogatorii

SECȚIUNEA I

Procedura comisiilor rogatorii în țară

Art. 118. — Ofițerii de poliție judiciară, judecătorul de instrucție sau instanța de judecată se pot adresa ori decâteori un act de procedură nu s'ar putea efectua de ei, pentru întocmirea lui, unui organ sau instanțe care are posibilitatea să-l efectueze.

Ei nu se pot adresa decât unui organ sau instanțe egale sau inferioare în grad.

Art. 119. — Comisia rogatorie trebuie să conțină toate lămuririle referitoare la îndeplinirea actului delegat, iar în caz de ascultarea unui martor și chestiunile precise la care urmează a răspunde.

În fața instanțelor de fond părțile în proces au și ele dreptul de a formula întrebări. Ele pot cere să fie citate spre a fi față la îndeplinirea comisiei rogatorii.

Judecătorul delegat poate pune și întrebări care rezultă din depozițiile martorilor în legătură cu întrebările formulate.

Art. 120. — Organele sau instanțele delegate cu îndeplinirea comisiei rogatorii proced pentru îndeplinirea actelor conform dispozițiilor din acest cod.

Actele încheiate sunt înaintate organelor sau instanțelor care au cerut comisia rogatorie.

Art. 121. — În materie de instrucție nu pot forma obiectul unei comisii rogatorii decât actele ce se pot delega conform dispozițiilor din prezentul cod.

SECȚIUNEA II

Procedura comisiilor rogatorii în străinătate

Art. 122. — Comisiile rogatorii în materie penală către autoritățile judiciare ale altor state se fac conform cu dispozițiile prevăzute în tratate și convenții, iar în lipsa acestora, după uzul consacrat de dreptul internațional.

CAPITOLUL VIII

Liberarea provizorie

Art. 123. — Liberarea provizorie se poate cere de prevenit în orice materie și în orice stare a procesului, atât la judecătorul de instrucție, cât și la instanțele unde procesul este pendinte.

Cererea de liberare provizorie trebuie să cuprindă obligațiunea pentru prevenit de a se prezenta la orice chemare, alegerea de domiciliu în circumscripția autorității către care este făcută și mențiunea dacă este cerută cu cauțiune.

Această cerere se aduce la cunoștința procurorului.

În caz de conflict negativ de competență, cererea de liberare se rezolvă de instanța care și-a declinat cea din urmă competența.

Cei aflați în recurs pot cere liberarea provizorie dela instanța a cărei hotărâre a fost atacată cu recurs.

Cererea se cercetează de urgență, ascultându-se Ministerul public și prevenitul care poate fi asistat de apărător. Instanțele de fond judecă cererea în camera de consiliu.

Cererea de liberare provizorie respinsă poate fi reînnoită, dacă au dispărut cauzele care au motivat respingerea.

Judecarea unei noi cereri de liberare, introdusă în

cursul aceleiași instanțe, se poate face și fără aducerea prevenitului, pe temeiul motivelor arătate în scris.

Recursul declarat de procuror în materie de liberare provizorie suspendă executarea punerii în libertate a prevenitului.

Art. 124. — Liberarea provizorie nu se poate acorda în cazurile prevăzute de art. 200, alin. 2, 3, 4, 5 și 6.

Art. 125. — În caz de acordare a liberării provizorii, judecătorul de instrucție sau instanța, în mod excepțional și din motive temeinice, pot interzice inculpatului, până la terminarea definitivă a procesului, de a se duce într'o anumită comună, ori într'un loc hotărît, ori de a nu se depărta din localitate fără permisiunea instanței.

Liberarea provizorie poate fi subordonată la darea unei cauțiuni. În acest caz procurorul execută ordonanța sau hotărârea de liberare numai după primirea recipisei de consemnarea cauțiunii sau a certificatului de luarea înscricției.

Cei liberați fără cauțiune pot fi obligați să se prezinte personal la anumite intervale fixate de judecător, comisarului sau notarului domiciliului lor, fără ca prin aceasta să aducă un prejudiciu ocupațiilor inculpatului.

Art. 126. — Când inculpatul care a obținut liberarea provizorie lipsește nejustificat la o chemare regulat făcută, sau calcă condițiile impuse la liberarea sa, ori dacă detențiunea lui a devenit din nou necesară instrucției sau judecății, el este repus în stare de arest, la cererea Ministerului public sau din oficiu.

Mandatul emis în aceste cazuri trebuie să specifiche pe scurt care sunt considerațiunile ce au motivat emiterea lui, iar dacă a fost emis de judecătorul de instrucție, el este supus confirmării, conform regulilor prescrise de art. 252.

CAPITOLUL IX

Cauțiuni

Art. 127. — Cauțiunea poate consta dintr'o sumă de bani sau din efecte publice române, calculate după cursul zilei.

Cauțiunea poate consta și dintr'o creanță ipotecară de o sumă certă, precum și dintr'o inscripție ipotecară asupra unui imobil.

Quantumul cauțiunii se fixează de judecător sau instanță.

Cauțiunea se depune la Cassa de Consemnațiuni.

În caz când cauțiunea constă dintr'o creanță ipotecară, se dispune facerea unei mențiuni despre aceasta în registrul de inscripțiuni, care are valoarea unei cesiuni.

Cauțiunea nu poate fi depusă decât de prevenit sau pe numele acestuia.

Art. 128. — Cauțiunea depusă pentru obținerea liberării provizorii garantează nu numai prezentarea inculpatului la toate actele de instrucție și judecată, ci și executarea integrală a pedepsei.

Art. 129. — Cauțiunea se restituie celui în drept de instanța care a ordonat depunerea ei, de îndată ce a încetat cauza care determinase depunerea și condițiunile impuse au fost respectate.

Odată cu restituirea cauțiunii se ordonă, când aceasta constă dintr'o creanță ipotecară, ștergerea mențiunii de pe registru, iar când s'a luat o inscripție ipotecară, radierea acestei inscripții.

Art. 130. — Nerespectarea condițiilor impuse, fără o cauză legitimă de împiedecare, atrage pierderea cauțiunii.

Constatarea nerespectării condițiilor, precum și pierderea cauțiunii, se face de instanța în fața căreia cauza se găsește pendinte.

Pierderea cauțiunii se constată printr-o încheiere.

Cauțiunea declarată pierdută se repartizează în modul următor:

1. Statul ia cu preferință sumele ce reprezintă cheltuielile de judecată;

2. Restul se atribuie părții vătămate pentru despăgubiri, în caz când prevenitul nu dispune de altă avere;

3. Dacă nu există parte civilă sau aceasta a fost despăgubită, suma este atribuită fondului amenzilor.

Incheierea care constată pierderea cauțiunii rămâne definitivă dacă în termen de 10 zile inculpatul nu justifică cauza împiedecării.

Termenul de 10 zile curge dela data notificării încheierii de pierderea cauțiunii.

Când cauza se termină prin neurmărire sau achitare, ordonanța, încheierea sau hotărîrea, trebuie să dispună și restituirea cauțiunii, care se execută când ele rămân definitive.

TITLUL VIII

Mijloace de probațiune

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 131. — Proba în materie penală se face prin următoarele mijloace: procese-verbale, înscrisuri, martori, informatori, expertize, constatări la fața locului, indicii, prezumții și orice alte mijloace neoprite de lege.

În toate cazurile judecătoria sunt obligați a recurge, când aceasta este posibil, la mijloacele de investigațiune puse de știință în serviciul justiției pentru descoperirea adevărului.

Sarcina administrării probelor în acțiunea penală revine Ministerului public sau părții care după lege are dreptul de a o pune în mișcare sau de a o exercita.

Se administrează mai întâi probele acuzării și apoi acelea ale apărării, instanța putând însă, după împrejurări, proceda și altfel.

Instanțele pot încuviința administrarea sau aducerea de probe noi, fie în dovedirea acțiunii, fie în contra probă dacă legea nu prevede altfel sau nu este neconcludentă, sau proba nu este cerută în scopul vădit de a tergiversa judecarea cauzei.

De asemenea vor putea limita părților numărul martorilor, atunci când este disproporționat cu importanța sau cu nevoile cauzei.

Judecătoria apreciază probele administrate și hotărăsc după intimă convingere. Ei nu pot să-și întemeieze convingerea decât pe probele administrate în cauză.

Judecătoria pot ordona din oficiu administrarea de noi probe, pe care le cred necesare descoperirii adevărului.

Actele din dosar pot servi ca probă pentru instanțele de fond numai dacă au fost puse în discuție în ședință.

CAPITOLUL II

Probele scrise

SECȚIUNEA I

Procese-verbale

Art. 132. — Procesul-verbal trebuie să cuprindă:

1. Anul, luna, ziua și locul unde a fost încheiat;

2. Numele, pronumele și calitatea funcționarului com-

petent care l-a încheiat și al persoanelor care au asistat, când legea prevede și asistența altor persoane;

3. Expunerea faptului comis, timpul și locul în care a fost săvârșit, precum și numele, pronumele și domiciliul persoanei care l-a comis, dacă e cunoscută;

4. Cercetările făcute pentru descoperirea autorului, toate circumstanțele înconjurătoare, depozițiile persoanelor ce au cunoștință despre infracțiune, precum și orice probe sau indicii care ar veni în sarcina celor presupuși culpabili sau ar putea servi la descoperirea lor;

5. Specificarea operațiunilor la care au luat parte persoanele chemate;

6. Arătarea motivelor pentru care persoanele indicate la punctele 2 și 5 au fost împiedecate, sau pentru ce au refuzat să participe sau să semneze.

Procesul-verbal mai constată pe cât posibil și daunele rezultate din comiterea infracțiunii.

Procesul-verbal trebuie semnat în sfârșit și pe fiecare pagină de funcționarul care l-a încheiat, precum și de persoanele care l-au asistat.

Procesul-verbal mai cuprinde, când aceasta e posibil, și amprenta digitală a persoanelor învinuite.

Art. 133. — Procesul-verbal, încheiat de ofițerii poliției judiciare, referitor la constatarea infracțiunilor, face dovadă despre cele constatate prin el însuși, până la proba contrarie, afară de procesele-verbale încheiate de către membrii Ministerului public, judecătoria de instrucție și judecătoria de pace, care vor face probă până la declararea în fals pentru constatările lor personale.

În contra proceselor-verbale de constatarea contravențiilor se admite proba contrarie numai dacă instanța va găsi de cuviință să admită această probă.

Procesele-verbale încheiate conform legilor speciale, au forța probantă prevăzută de acele legi.

Art. 134. — Orice ștersătură, răsătură, corectare sau adăogire făcută în condițiunile procesului-verbal, nu este luată în seamă decât numai dacă este confirmată prin semnătura funcționarului care a dresat procesul-verbal și de persoanele care l-au asistat.

Când adaosurile, răsăturile sau ștersăturile sunt cuprinse în declarația unei persoane, ele sunt valabile numai dacă au și confirmarea acelei persoane.

Adaosurile, răsăturile neconfirmate, care nu schimbă interesul frazei rămân valabile.

Art. 135. — În cazurile art. 132 și 133, ștersăturile, răsăturile sau adăogirile se semnează pentru conformitate și de inculpat sau reprezentantul său, dacă a asistat și a semnat procesul-verbal.

Art. 136. — Nu pot asista ca martori la dresarea proceselor-verbale de constatarea infracțiunilor:

1. Minorii până la 14 ani sau persoanele care sunt cunoscute ca lipsite de uzul rațiunii. Capacitatea martorilor asistenței se prezumă până la proba contrarie;

2. Rudele până la al patrulea grad ale funcționarului public care instrumentează, ale inculpatului, ale persoanelor civilmente responsabile, ale părții civile sau reclamantului;

3. Soldații și jandarmii în activitate și orice alt agent al forței publice.

SECȚIUNEA II

Inscrisurile

Art. 137. — Inscrisurile de orice natură ce emană dela părți, precum și orice alte acte în legătură cu infracțiunea comisă, pot servi ca dovadă.

CAPITOLUL III

Probele orale

SECȚIUNEA I

Mărturisirea inculpatului

Art. 138. — Mărturisirea și arătările inculpatului, făcute cu ocazia declarațiilor, interogatoriilor și confruntărilor, pot servi ca probă în justiție, dacă sunt coroborate cu fapte și împrejurări de natură a face convingerea că ele sunt expresiunea adevărului.

Dispoziția art. 151 se aplică și declarațiilor inculpatului.

SECȚIUNEA II

Martorii și informatorii

Art. 139. — Orice persoană citată ca martor sau informator de procuror, de judecătorul de instrucție sau de instanțele de judecată este datoare a se infățișa la locul, ziua și ora arătate în citațiune și a da declarație despre ceea ce știe.

Art. 140. — Președintele Consiliului de Miniștri și Patriarhul, pot fi ascultați ca martori în cursul instrucției preparatorii, însă numai la locuința lor și după o prealabilă încunoștințare.

Miniștrii se ascultă în Capitală, afară de cazul când se găsească în localitatea de reședință a instanței.

Art. 141. — Nu pot fi admiși, sub pedeapsă de nulitate a depune ca martori sau informatori:

1. Preotul, avocatul, notarul public, medicul, farmacistul, moașa, colaboratorii și personalul ajutor al acestora, asupra faptelor care le-au fost încredințate în calitatea lor profesională;

2. Funcționarii publici și foștii funcționari, asupra chestiunilor confidentiale sau secrete de care au avut cunoștință în această calitate.

Cu toate acestea cei prevăzuți la punctul 1, cu excepția preotului, nu pot refuza mărturia lor, dacă cel interesat la nedivulgarea faptelor i-a deslegat din proprie inițiativă de secretul profesional, iar cei prevăzuți la punctul 2, dacă autoritatea pe lângă care funcționează sau au funcționat le dă încuviințarea în acest sens.

Art. 142. — Nu sunt obligați a depune ca martori:

1. Ascendenții și descendenții inculpatului, legitimi prin adopțiune sau recunoaștere, copiii naturali, soțul sau soția, frații, surorile, unchii și nepoții, precum și aliații în același grad, tutorele, curatorul și pupilul lor. Aceeași scutire există și pentru soții despărțiți;

2. Acela care prin răspunsurile eventuale s'ar expune el însuși sau ar expune pe soțul său sau pe o altă rudă descendentă sau ascendentă pe fratele sau sora sa, la pedepse penale ori disprețul public.

Depunerile celor arătați mai sus se apreciază de instanță, potrivit încrederii ce ele pot inspira.

Art. 143. — Faptul invocat de un martor, pentru refuzul de a depune în cazurile prevăzute de articolul de mai sus, trebuie justificat, dacă aceasta i se cere.

Pentru justificare este suficientă confirmarea prin jurământul martorului.

Art. 144. — Partea vătămată care a renunțat la orice fel de despăgubiri civile și pe orice cale, poate fi audiată ca martoră.

Art. 145. — Se ascultă ca informator, fără prestare de jurământ:

1. Persoanele care în momentul audierii nu au încă 15 ani împliniți;

2. Aceia care din cauza debilității mintale nu au noțiunea exactă a valorii jurământului;

3. Cei condamnați pentru jurământ fals sau mărturie mincinoasă.

Depunerea jurământului de către persoanele de mai sus nu atrage nulitatea declarațiunii.

Art. 146. — Fiecare martor trebuie să depună singur și fără să fie de față martorii neaudiați.

Înainte de a audia pe cei chemați a depune, judecătorii se încredințează despre identitatea lor.

După aceasta trebuie întrebat martorul despre numele etate, locul nașterii, domiciliul, ocupațiunea, legătura în care se află cu inculpatul și ceilalți interesați în cauză, dacă nu există vreo dușmănie între el și parte, dacă nu a suferit vreo pagubă de pe urma infracțiunii și dacă nu se află în unul din cazurile care îl scutesc de a depune.

Despre toate acestea se face mențiune în procesul-verbal.

Art. 147. — Martorul, înainte de a fi ascultat, depune sub pedeapsă de nulitate jurământul după formula următoare: „Jur că voi spune adevărul și că nu voi ascunde nimic din ceea ce știu“.

Martorul pronunță formula de mai sus după indicațiile judecătorului. Jurământul se prestează de martor stând în picioare, afară de cazul când ar fi împiedecat de o boală sau de o infirmitate.

După prestarea jurământului, judecătorul atrage atențiunea martorului că este dator a mărturisi adevărul curat și întreg și, că dacă nu ar declara adevărul s'ar face culpabil de delictul de mărturie mincinoasă.

Mușii și surdo-mușii, știutori de carte, jură transcriind formula de mai sus și iscăbind-o, iar cei care nu știu să scrie, jură prin semne, cu ajutorul unui interpret.

Prestarea jurământului în oricare din formele anterioare are toate consecințele legale ale jurământului.

Martorii ascultați de judecătorul de instrucție, sezișat cu cercetarea sau instruirea cauzei, precum și de judecătorul dela judecătoria, în cazul art. 217, alin. 3, vor presta jurământ.

Martorul care este ascultat a doua oară, face declarațiunea de a doua, pe baza primului jurământ prestat. Judecătorul reamintește jurământul prestat și sancțiunile prevăzute de lege pentru mărturie mincinoasă.

Art. 148. — După prestarea jurământului, judecătorul face cunoscut martorului obiectul cercetării.

Martorul este lăsat să declare dela sine tot ce știe în cauză, după care, judecătorul și apoi părțile, prin intermediul judecătorului, pot să-i pue întrebări.

Întrebările sunt puse mai întâi de partea care l-a propus și apoi de partea adversă.

Când una din părți a terminat cu întrebările ce avea de făcut, ea nu mai poate pune alte întrebări decât după ce celelalte părți au terminat și numai dacă sunt referitoare la noi circumstanțe de fapt, care s'au ivit în urma întrebărilor puse de celelalte părți.

Președintele și membrii instanței, cu autorizația acestuia, atât după răspunsul dat la orice întrebare cât și după terminarea întrebărilor, pot pune oricâte întrebări ar crede necesare.

Dacă părțile ar pune vreo întrebare ce nu este de loc în legătură cu cauza, sau dacă întrebarea și răspunsul ar vătăma onoarea altuia, fără niciun interes, sau dacă întrebarea se referă la o împrejurare a cărei dovedire este oprită de lege, președintele este dator a interzice punerea întrebării.

Dacă martorul sau expertul face vreo declarație care nu este în legătură cu cauza, ori este jignitoare sau se referă la o împrejurare ce nu este permis a fi dovedită, președintele este dator a-l întrerupe și a-l face atent că în răspunsul său trebuie să se țină strict de întrebarea ce i s'a adresat.

Art. 149. — Martorul nu poate să citească declarații scrise de mai înainte, însă se poate servi de însemnări asupra amănuntelor greu de reținut.

Art. 150. — Dacă martorul este mut sau surdo-mut și știe să citească și să scrie, întrebările și răspunsurile se vor face în scris.

Dacă nu știe nici să citească, nici să scrie, i se ia depozitia printr'un interpret.

Art. 151. — Depozitia martorului este consemnată în scris de grefier, după dictarea judecătorului de instrucție sau a instanței și trebuie semnată pe fiecare pagină și la sfârșitul ei de judecător, grefier și de martor, după ce i s'au citit și acesta a declarat că este exactă. Dacă martorul nu voeste sau nu poate să subscrie, se face mențiune despre aceasta.

Orice adaos între rânduri sau în orice altă parte a declarației, orice ștersături sau răsături trebuiesc aprobate și semnate de judecător, de grefier și de cel care face declarația.

Adaosule, răsăturile, ștersăturile neaprobate se socotesc neexistente, numai dacă ele schimbă sensul depozității în totul sau în parte.

Locurile nescrise din declarație, trebuiesc barate, astfel încât să nu se poată adăoga nimic.

Art. 152. — Când, prin atestarea unui medic, sau acolo unde nu este medic, se constată prin orice alt mod că martorul este în neputință de a se înfățișa, judecătorul de instrucție trebuie să meargă la locuința sa, dacă acesta se află în comuna reședinței sale, iar instanțele de judecată pot delega pe unul din judecători.

Dacă martorul locuiește în afară de comună, judecătorul de instrucție sau instanța, poate însărcina pe judecătorul dela judecătoria să ia sub jurământ depozitia sa. Spre acest sfârșit, judecătorul sau instanța formulează chestiunile asupra cărora martorul urmează a fi întrebat.

Dacă martorul are reședința în afară de circumscripția judecătorului de instrucție sau a instanței, se procedează conform dispozițiilor referitoare la comisiile rogatorii.

În caz când martorul nu locuiește în comuna de reședință a judecătorului sau a instanței delegate se procedează conform alin. 2 din acest articol.

Art. 153. — Dacă sunt contradicții între depozitiile martorilor sau între arătările acestora și acelea ale inculpatului, ori ale experților, judecătorul sau instanța poate ordona confruntarea lor.

Dacă judecătorul de instrucție sau instanța are motive să creadă că un martor a afirmat neadevăruri, a negat adevăruri, sau nu a spus tot ce știe relativ la faptele asupra cărora a fost întrebat, încheie proces-verbal în prezența lui și trimite actul Ministerului public, spre a deschide acțiune penală contra martorului, conform art. 277 din codul penal.

Art. 154. — Martorul sau informatorul a cărui neprezentare nu este motivată va fi condamnat de judecător sau de instanță la o amendă civilă dela 500 la 10.000 lei, precum și cheltuielile ocazionate cu amânarea procesului.

Cheltuielile ocazionate de amânare sunt suportate în mod solidar de toți cei condamnați pentru lipsă nejustificată afară numai dacă judecătorul sau instanța dispune altfel.

Martorul condamnat la amendă și restituire de cheltuieli, care justifică absența sa, poate fi scutit de amendă.

Cererea de scutire se poate face cel mai târziu în termen de 15 zile dela comunicarea condamnării.

Art. 155. — Contra martorului care nu s'a prezentat, parchetul, judecătorul sau instanța pot emite pentru termenul următor mandat de aducere.

În caz de aglomerare a proceselor penale, instanța de judecată poate dispune ca martorii să fie aduși cu mandat de aducere, chiar pentru prima înfățișare.

Art. 156. — Amenda prevăzută la art. 154 se aplică și în caz de refuz nemotivat de a depune ca martor sau de a presta jurământul.

Refuzul martorului de a depune și în urma aplicării amenzii, este considerat ca refuz de serviciu datorit ilegalmente și pedepsit ca atare de instanța competentă. Urmărirea sau executarea pedepsei privative de libertate, în caz de condamnare, încetează dacă în timp util martorul consimte a depune jurământul.

Art. 157. — Martorii chemați la cererea inculpatului, a persoanei civilmente responsabile sau a părții civile, vor fi despăgubiți de partea care i-a propus, atât în ceea ce privește transportul, cât și venitul de care au fost lipsiți pe timpul călătoriei și înfățișării. Suma despăgubirilor va fi fixată de instanță, cu ocazia audierii martorului, printr'o încheiere definitivă și executorie. Executarea se va face la cererea martorului, pe baza încheierii legalizată de instanță.

SECȚIUNEA III

Experți și interpreți

Art. 158. — Când pentru descoperirea adevărului este necesară părerea unor experți, judecătorul de instrucție sau instanțele de judecată pot numi din oficiu, sau după cererea părților, pe una sau trei persoane, care, prin arta, profesiunea sau cunoștințele lor, sunt în măsură să îndeplinească însărcinarea ce li se încredințează.

Dacă există medici legiști sau experți oficiali, nu pot fi numite alte persoane decât dacă împrejurări speciale ar cere aceasta.

Nu pot fi numiți experți, sub sancțiunea nulității constatării sau părerii exprimate, minorii și aceia care nu pot fi ascultați ca martori.

Calitatea de martor este incompatibilă cu aceea de expert în același proces.

Experții pot fi recuzați în cazurile arătate la art. 56.

Art. 159. — Numele persoanei desemnate ca expert din oficiu este notificat inculpatului, persoanelor civilmente responsabile, părții civile și Ministerului public, care sunt obligați, ca în termen de trei zile dela primirea notificării, să prezinte în scris observațiile ce au de făcut asupra persoanei desemnate.

Notificarea se face numai părților absente.

Inculpatul și partea civilă, în același termen, își pot alege, pe cheltuiala lor, câte un consilier tehnic specializat în materie, pe care trebuie să-l declare judecătoru-

lui sau instanței și care are dreptul să urmărească operațiunile expertului numit de justiție, să arate aceștia măsurile ce crede utile pentru descoperirea adevărului și să comunice observațiile sale asupra lucrării expertului, într'un raport separat, care se anexează la cel dintâi. Ei trebuie încunoștiințați de data și locul unde se face expertiza. Neprezentarea lor din orice cauză nu poate împiedeca facerea expertizei.

În cazurile de mai sus nu pot fi admise discuții contradictorii între experți în fața instanțelor de judecată.

Art. 160. — Orice persoană numită expert e obligată, afară de împiedecarea justificată, să-și îndeplinească misiunea ce i s'a încredințat, sub sancțiunea unei amenzi civile dela 2.000 lei la 20.000 lei.

În toate cazurile, expertul va fi condamnat și la plata cheltuielilor ocazionate părților prin faptul său.

Dacă expertul face parte dintr'un Corp organizat sub raportul profesional, deciziile luate pe baza aliniatelor de mai sus, se comunică Corpului în vederea exercitării acțiunii disciplinare.

Refuzul nejustificat al expertului de a-și îndeplini misiunea, chiar în urma aplicării amenzii, este considerat ca refuz de serviciu legalmente datorat și pedepsit ca atare de instanța competentă.

Art. 161. — Expertul care nu este obligat în virtutea funcțiunii sale, ca să efectueze asemenea însărcinări, prestează jurământul în fața judecătorului sau a instanței care l-a numit, după următoarea formulă: „Jur că voi îndeplini însărcinarea de expert cu cinste și nepărtinire”.

Dispozițiile privitoare la jurământul martorilor se aplică și experților.

Expertului obligat în virtutea funcțiunii sale, i se amintește jurământul depus.

Art. 162. — Judecătorul de instrucție sau instanța hotărăște asupra cererilor de expertiză sau contra-expertiză, asupra recuzărilor, precum și în general asupra tuturor incidentelor ce s'ar putea ivi cu privire la numirea experților și a expertizei.

Art. 163. — Judecătorul de instrucție sau instanța de judecată dă expertului, cu ocazia prestării jurământului, informațiile necesare îndeplinirii misiunii sale și îl pune în situație să ia cunoștință de lucrările și datele ce le crede necesare la facerea expertizei.

Dacă expertul declară că nu-și poate da părerea fără cercetarea probelor adunate asupra punctului care formează obiectul expertizei, judecătorul îi poate permite să examineze, în totul, sau în parte, în cabinetul său, actele și documentele cauzei.

Dacă crede necesar, judecătorul poate dispune ca expertul să asiste la interogatoriile inculpatului sau la ascultarea martorilor.

Despre toate acestea, judecătorul de instrucție sau instanța încheie proces-verbal.

Judecătorul de instrucție sau instanța de judecată poate chiar îndruma lucrările de expertiză când crede necesar. Orice căteori judecătorul de instrucție sau instanța de judecată crede util, poate fixa un termen înăuntrul căruia expertul să depună raportul sau să-și dea opinia, încredințându-le, sub luarea de dovadă, obiectele supuse expertizei.

Art. 164. — În caz de moarte violentă sau de moarte a cărei cauză e suspectă, Ministerul public sau judecătorul de instrucție dispune facerea autopsiei cadavrului care nu poate fi mișcat din loc, decât în baza unui ordin dat după o prealabilă constatare.

Dacă corpul a fost înmormântat, judecătorul de instrucție sau instanța dispune desgroparea.

Medicul care a dat îngrijire defunctului în timpul boalei care a precedat direct moartea nu poate participa la autopsie; el poate totuși să fie chemat pentru a da lămuriri asupra mersului boalei.

Art. 165. — Înainte de autopsie, judecătorul de instrucție face o descriere exactă a cadavrului și de este posibil se ia fotografia poziției în care se găsește, și stabilește identitatea lui, dacă este necesar, prin chestionarea persoanelor care au cunoscut pe defunct.

Dacă inculpatul este față, i se arată cadavrul spre a-l recunoaște.

Când cadavrul este necunoscut, judecătorul ordonă orice măsură crede de cuviință pentru stabilirea identității.

Art. 166. — Raportul scris al expertului trebuie să cuprindă opinia sa și dacă sunt mai mulți experți și există divergență, părerea motivată a fiecăruia dintre ei.

Raportul semnat de expert trebuie vizat de judecător și de greșier, pe fiecare filă și ținut la dispoziția părților.

Art. 167. — Judecătorul de instrucție sau instanța poate dispune o nouă expertiză prin aceiași experți sau prin alții, dacă socotește că expertiza făcută nu este completă.

Judecătorul de instrucție sau instanța ordonă o nouă expertiză, când recuzarea a fost propusă și admisă după ce expertul a făcut raportul.

Art. 168. — În caz de infracțiuni în contra persoanelor sau în contra podoarei, dacă există divergență între opinia experților numiți de judecătorul de instrucție sau de instanță și consilierii tehnici, rapoartele depuse sunt trimise spre control și verificare comisiei medico-legale.

În materie criminală, avizul comisiei medico-legale este obligator.

Art. 169. — Când responsabilitatea infractorului pare îndoelnică, judecătorul de instrucție sau instanța dispune examinarea stării sale mintale, prin medici psihiatri și numai în lipsa acestora prin alți medici.

Medicii experți pot cere ca inculpatul să fie pus sub observație într'o casă de sănătate. Judecătorul sau instanța determină atât casa de sănătate, cât și durata cât va fi ținut sub observație și care nu poate depăși 6 săptămâni.

Numai în cazurile excepționale, judecătorii, după cererea experților, pot prelungi acest termen cu încă un număr de zile ce se socotesc strict necesare.

Art. 170. — În infracțiunile de falsificare de monedă sau monedă hârtie, timbre sau mărci poștale, judecătorul de instrucție sau instanța poate cere lămuririle institutului sau autorităților care se ocupă cu emiterea monedei, mărcilor sau timbrelor, asupra neautenticității sau falsificării monedei sau timbrelor, precum și asupra felului cum este presupus că s'a procedat de către delicvenți.

În caz de falsificare a unei monede străine, monedă metalică sau hârtie, timbre sau mărci, judecătorul de instrucție sau instanța poate cere, pe cale diplomatică, și opinia institutului străin de emisiune.

Art. 171. — În delictelor de falș în acte, judecătorul ordonă să fie prezentate scripte de comparație.

Dacă scriptele se găsesc în depozite publice, autoritățile în drept sunt datoare a elibera acele scripte.

Dacă scriptele se găsesc la un particular care nu este printre persoanele prevăzute la art. 142, judecătorul îl invită să le prezinte. În caz de refuz, se pedepsește conform art. 243 din codul penal.

Scriptele de comparație trebuiesc vizate de judecător și grefier, cum și de acela care le prezintă.

Judecătorul poate dispune ca inculpatul să prezinte o scriere cu mână proprie sau să scrie sub dictarea sa.

Dacă inculpatul refuză, se face mențiune în procesul-verbal.

Art. 172. — În caz de bancrută simplă ori frauduloasă, experții constată și se pronunță în special asupra următoarelor chestiuni:

1. Ce fel de datorii a făcut comerciantul falit din momentul de când a știut sau a trebuit să-și dea seama că este insolubil, cu cât pasivul întrece activul și în ce moment pasivul a depășit activul;

2. Dacă comerciantul falit a ținut registrele legale, dacă în registre nu sunt spații goale, dacă nu sunt înregistrări rase, șterse sau devenite nevizibile, prin înregistrări ulterioare;

3. Dacă din registre rezultă că în fiecare an falitul a dresat bilanțul.

În cazul când s'ar ivi bănuiele că falitul nu a ținut exact registrele sale comerciale sau că le-a modificat în mod fraudulos, experții sunt datori să cerceteze registrele suspecte, precum și cele ce sunt în legătură cu acestea și să constate:

1. Dacă sunt contradicții între registrele suspecte și celelalte;

2. Dacă rezultă indicii că înregistrările suspecte s'au operat prin schimbarea conținutului original al registrelor;

3. Care au fost efectele falsurilor înregistrate asupra stării materiale a falitului.

Art. 173. — Judecătorul de instrucție sau instanța numește un interpret special

1. Pentru a interoga sau audia un mut sau surdo-mut, cu care nu se poate înțelege direct;

2. Pentru a interoga sau audia o persoană care nu cunoaște limba română;

3. Pentru a traduce un act scris în limbă străină;

4. În orice alte cazuri găsește necesar.

Dispozițiile referitoare la experți se aplică și interpretilor. Pentru numirea și alegerea interpretilor se au în vedere dispozițiile speciale ale regulamentului relativ la interpreți.

Art. 174. — Onorariile interpretilor și experților sunt fixate de judecător și suportate de Stat.

Cu toate acestea judecătorul poate dispune ca cheltuielile expertizei să fie suportate în tot sau în parte de acela care a cerut expertiza și să-l oblige a depune anticipat suma corespunzătoare.

CAPITOLUL IV

Cercetarea la fața locului

Art. 175. — Dacă pentru descoperirea adevărului este necesar a se face constatări locale, ofițerul de poliție judiciară, judecătorul de instrucție sau instanța procedează la o cercetare la fața locului.

Art. 176. — Când cercetarea la fața locului este făcută de poliția judiciară, ea trebuie efectuată, când aceasta e posibil, în prezența a doi martori asistenți.

Nu pot fi martori asistenți persoanele prevăzute în art. 136.

Judecătorul de instrucție este însoțit de grefier. El încunoștiințează pe procuror și în afară de cazurile de extremă urgență se încunoștiințează și inculpatul și partea civilă.

Instanța de judecată efectuează cercetarea locală prin completul de judecată în asistența procurorului și a grefierului, cu citarea părților.

Neprezentarea celor încunoștiințați sau citați legalmente nu împiedică efectuarea cercetării.

În toate cazurile, dacă inculpatul este arestat și prezența sa este necesară, el poate fi adus la cercetare sau reprezentat de apărătorul său, sau de un membru major al familiei sale, ori de un împuternicit.

Dacă pentru cunoașterea și aprecierea faptelor care urmează a se constata prin cercetarea la fața locului sunt necesare cunoștințe speciale, se recurge la experți conform art. 158 și urm.

Art. 177. — Procesul-verbal încheiat cu ocazia cercetării trebuie redactat lămurit și amănunțit, astfel ca obiectele examinate, situațiunea locului, starea corpului delictului, urmele și indiciile aparente găsite, să fie redactate cu precizie, și dacă este cu putință, după dimensiuni. În acest scop se fac schițe, desene, ori fotografii necesare, care se alătură la procesul-verbal.

În procesul-verbal se consemnează și declarațiunile persoanelor audiate.

Cel ce face cercetarea poate opri pe oricine de a ieși din casă sau de a se depărta de la locul unde se face cercetarea, până la încheierea procesului-verbal.

Cei care contravin acestei dispozițiuni pot fi aduși și ascultați.

În caz de neurmărire se poate emite contra lor mandat de aducere și se pot deține până la terminarea cercetărilor. În niciun caz, deținerea nu poate depăși 24 ore.

CAPITOLUL V

Indicii sau prezumții

Art. 178. — Orice elemente rezultate fie din stări materiale, fie din împrejurări sau situațiuni nematerializate, dacă sunt de natură a pune în lumină adevărul, constituiesc indicii și pot fi folosite de judecători în formarea convingerii lor.

Consecințele logice trase din stări sau împrejurări cunoscută, dacă sunt de natură a conduce la aflarea adevărului, constituiesc prezumțiuni și pot fi de asemenea folosite de judecători în formarea convingerii lor.

CARTEA II

Primele cercetări, urmărirea și instrucția

TITLUL I

Primele cercetări

CAPITOLUL I

Dispozițiuni generale

Art. 179. — Primele cercetări au de scop strângerea informațiilor sau probelor necesare pentru punerea în mișcare a acțiunii penale. Ele constau în efectuarea oricăror investigațiuni menite a descoperi crimele, delicturile și contravențiunile, precum și pe făptuitorii lor.

Primele cercetări trebuiesc terminate îndată ce s'au strâns informațiuni sau probe pentru atingerea scopului de mai sus.

CAPITOLUL II

Denunțul și plângerea

Art. 180. — Denunț se numește încunoștințarea despre vreo călcare a legii penale.

Denunțul trebuie să fie semnat de denunțător sau de un procurator special al său.

Pentru denunțul verbal, procurorul, judecătorul de instrucție sau ofițerii de poliție judiciară, încheie proces-verbal semnat de ei și de denunțător, și dacă acesta nu știe a subscrie se face mențiune despre aceasta.

Dacă denunțătorul sau împuternicitul său nu știe sau nu voiește să subscrie, se face mențiune despre aceasta.

Procura rămâne întotdeauna alăturată la actul de denunțare și denunțătorul este în drept a scoate copie de pe actul său de denunțare.

Art. 181. — Plângerea se face de persoana care prin infracțiune a suferit o vătămare și care poate avea calitatea de parte civilă, personal sau prin procurator special.

De asemenea, pot face plângere soțul pentru soție, soția pentru soț, ascendentul pentru descendentul minor supus puterii sale, tutorul sau curatorul pentru tot ce se referă la tutelă și curatelă, patronul pentru ucenicii sau salariații săi minori, afară de cazurile când legea dispune altfel.

Minorul poate face și personal plângere; ea are însă caracterul unui denunț.

Plângerile trebuie să cuprindă numele și pronumele, calitatea și domiciliul petiționarului, obiectul cererii și motivele pe care se întemeiază.

Când plângerea este adresată direct instanței ea trebuie să cuprindă și descrierea faptului, indicarea autorului sau a persoanei responsabile, arătarea dovezilor, declarația dacă se constituie sau nu parte civilă și domiciliul părților și al martorilor.

Pentru infracțiunile prevăzute de art. 470, 471, 494, al. 1, 507, 508, 512 și 513 din codul penal, partea vătămată nu se va putea adresa cu plângerea ei decât înaintea instanței competente pentru judecată.

Orice cerere sau plângere adresată autorităților judiciare de cercetare, urmărire și instrucție, pentru infracțiunile prevăzute în alineatul precedent se va clasa din oficiu fără a se mai cerceta.

Art. 182. — Nu se pot ordona și face cercetări cu privire la infracțiuni, când după lege este necesar o plângere prealabilă, decât pe baza unei asemenea plângeri afară de cazurile de flagrant delict în materie de loviri și răniri asupra persoanei.

Retragerea plângerii prealabile sau împăcarea părților în cazurile în care acțiunea publică se deschide numai în baza unei atari plângeri atrage încetarea urmăririi.

Art. 183. — Orice autoritate, orice funcționar sau ofițer public, care ar lua cunoștință de vreo crimă sau delict, are îndatorirea să informeze îndată pe procurorul tribunalului în a cărui circumscripție s'a comis crima sau delictul sau pe procurorul de pe lângă tribunalul unde învinuitul s'ar putea afla, și de a transmite acestui magistrat toate informațiile, actele relative la faptul incriminat și datele ce posedă. Totdeodată când este în exercițiul funcției trebuie să ia măsuri ca să nu dispară urmele infracțiunii, pentru păstrarea corpurilor delictive și a celorlalte obiecte probatorii.

Art. 184. — Orice persoană care a fost martoră la săvârșirea unui atentat, fie contra siguranței publice, fie contra vieții sau proprietății unei persoane, sau are cunoștință despre atari fapte, este de asemenea obligată

de a înștiința de îndată pe procuror sau pe oricare ofițer de poliție judiciară.

Art. 185. — Denunțurile prevăzute în cele două articole precedente nu sunt supuse la niciun fel de formalitate.

CAPITOLUL III

Autoritățile și organele chemate a ordona și executa primele cercetări

Art. 186. — Cercetările pot fi pornite sau ordonate fie din oficiu, când nu este nevoie de o plângere prealabilă, fie pe baza unui denunț sau a unei plângeri.

Primele cercetări se fac de către funcționarii poliției judiciare, în condițiile și după distincțiunile prevăzute mai jos, afară de cazurile când legea dispune altfel.

SECȚIUNEA I

Atribuțiile Ministerului public în faza primelor cercetări

Art. 187. — Procurorul, de îndată ce află că s'a comis o crimă sau un delict sau a primit o plângere sau un denunț despre aceasta, cercetează singur sau dă ordin, dacă este cazul, ofițerilor de poliție judiciară să facă cercetări pentru descoperirea adevărului.

El poate cere efectuarea întregii cercetări sau numai a unor acte. El îndrumază cercetările, controlează mersul lor și felul de a proceda al autorităților care cercetează.

Procurorul poate ordona oricând terminarea primelor cercetări.

Art. 188. — În caz de crime sau delict grave, precum și când făptuitorii nu sunt cunoscuți, procurorul poate trimite denunțurile și plângerile primite deadreptul judecătorului de instrucție spre a face primele cercetări.

De asemenea el îi poate trimite actele de cercetare încheiate de alți ofițeri de poliție judiciară, pentru continuarea cercetărilor.

Dacă denunțurile sau plângerile primite sunt referitoare la infracțiuni ce nu intră în competența instanțelor din circumscripția sa, el trimite denunțul sau plângerea Ministerului public competent sau autorității administrative ori militare sau altor autorități competente.

Art. 189. — În caz de crime sau delict grave, procurorul tribunalului este obligat a încunoștința de îndată pe procurorul general al Curții respective.

SECȚIUNEA II

Poliția judiciară și funcționarii care o exercită

Art. 190. — Poliția judiciară se exercită de către Ministerul public de pe lângă tribunal, sub supravegherea procurorului general de pe lângă Curte, precum și de toți funcționarii care după lege au calitatea de ofițer de poliție judiciară în condițiile prevăzute de acele legi.

Art. 191. — Pe lângă parchetul fiecărui tribunal funcționează, numiți sau detașați, unul sau mai mulți ofițeri de poliție judiciară, după aprecierea Ministerului Justiției de acord cu Ministerul Internelor, spre a efectua cercetările ordonate de parchet, precum și delegațiunile date de judecătorii de instrucție.

Când în organizarea poliției există servicii speciale de poliție judiciară, detașările prevăzute mai sus se fac din personalul acelor servicii.

Art. 192. — Judecătorii dela judecătoria exercită poliția judiciară în circumscripția lor în condițiunile art. 217.

SECȚIUNEA III

Atribuțiunile poliției judiciare și procedura primelor cercetări

Art. 193. — Ofițerul de poliție judiciară urmărește descoperirea contravențiilor polițieneste în circumscripția sa, în conformitate cu dispozițiile legii de față și ale legilor speciale.

El primește rapoartele, denunțurile și plângerile referitoare la contravențiile polițieneste și face cercetările cuvenite, încheind procese-verbale, în conformitate cu dispozițiile art. 132 și următorii, și înaintează actele instanței competente în cel mult trei zile.

Art. 194. — În comunele despărțite în mai multe circumscripții (sectoare), comisarul de poliție îndeplinește aceste funcțiuni în mod statornic în circumscripția sa, și, incidental, în toată întinderea comunei unde este stabilit, fără a distinge dacă contravenția s'a făcut în sectorul său ori în altul din aceeași comună.

Circumscripția nu mărginește competența sa respectivă, ci indică numai circumscripția în care este dator a-și îndeplini funcțiunile în mod statornic și regulat.

Când vreunul din comisarii de poliție ai aceleiași comune se află, pentru legitime motive, împiedicat de a funcționa, comisarul circumscripției vecine este îndatorat a-l suplini.

Art. 195. — Ofițerul de poliție judiciară primește denunțurile și plângerile referitoare la crimele și delictele comise în circumscripția unde își exercită funcțiunea.

El încunoștiințează de îndată pe procurorul tribunalului despre crimele și delictele ce i s'au adus la cunoștință, procedează la facerea cercetărilor și ia măsuri pentru ca infractorii să nu se ascundă sau să dispară, precum și pentru a păstra intacte toate urmele infracțiunii, corpurile delictelor și orice alte obiecte probatorii.

El este de asemenea dator a primi denunțurile și plângerile relative la crime sau delictelor comise în afară de circumscripția sa și a le trimite fără întârziere autorităților competente.

Ofițerul de poliție judiciară, aflându-se în urmărirea unui infractor, poate instrumenta în cazuri urgente și în afară de circumscripția sa, avizând despre aceasta parchetul sau organele polițieneste superioare.

Art. 196. — Contra învinuiților fugiți sau dispăruți, dacă faptul săvârșit este din acelea care atrag deținerea preventivă, ofițerii de poliție judiciară sunt obligați a lua imediat măsuri pentru urmărirea și prinderea lor.

În baza ordinului de urmărire adresat autorităților, învinuitul trebuie condus fără întârziere în fața ofițerului de poliție judiciară, care a cerut urmărirea.

Art. 197. — Ofițerul de poliție judiciară este dator să se supună necondiționat ordinelor parchetului, în privința cercetărilor. El le efectuează înștiințând parchetul despre măsurile luate și despre rezultatul lor.

Art. 198. — Ofițerul de poliție judiciară, primind ordinul parchetului, culege toate informațiunile pentru descoperirea celor vinovați, se transportă de îndată la fața locului, de este cazul, și face toate cercetările pentru constatarea crimelor și delictelor.

El ascultă toate persoanele care au cunoștință despre fapt și acelea dela care se poate aștepta o deslușire asupra faptelor.

El constată starea lucrurilor și orice urme lăsate de infracțiune, adună toate probele și corpurile delictelor, precum și orice informațiuni referitoare la trecutul infractorului, conduita lui, raporturile cu victima și atitudinea după comiterea infracțiunii, încheind despre toate acestea procese-verbale, în conformitate cu art. 132 și următorii.

El constată pe cât posibil și pagubele rezultate din comiterea infracțiunii.

Art. 199. — Când o lege specială prevede pentru constatarea infracțiunilor și pe ofițerul poliției generale, cercetarea se face de cel dintâi sesizat, care anunță de îndată și pe celălalt.

Art. 200. — În caz de crime sau delictelor, ofițerii de poliție judiciară pot dispune reținerea învinuiților pentru cercetări, numai în vreunul din următoarele cazuri:

1. În caz de infracțiuni flagrante, dacă identitatea infractorului prins nu se poate constata de îndată sau chiar, fără această din urmă circumstanță, pedeapsa prevăzută de lege este mai mare de trei luni închisoare;

2. Dacă învinuitul a fugit ori s'a ascuns cu scopul de a se sustrage urmării și nu s'a prezentat ulterior de bună voie autorității, de asemenea, dacă a comis acte ori a făcut pregătiri pentru fugă, precum și când nu are locuință nici mijloace regulate de existență sau este necunoscut și nu-și poate legitima identitatea;

3. Dacă există probe că învinuitul a încercat sau încearcă să câștige pe unul dintre coautori, instigatori, complici, tănuitori, martori, experți, ori a încercat sau încearcă a nimici, modifica ori ascunde urmele infracțiunii;

4. Dacă învinuitul este străin și există temere fondată că fiind în libertate nu se va prezenta în cazul când va fi din nou chemat;

5. Dacă învinuitul în cursul cercetărilor deschise în contra lui a comis o nouă crimă sau delict, ori dacă există probe că învinuitul a amenințat că va aduce la îndeplinire crima sau delictul încercat, ori va comite o nouă crimă sau delict;

6. Dacă învinuitul este cunoscut ca infractor din obicei sau recidivist;

7. În caz de crimă;

8. În caz de delict, când acesta a fost săvârșit prin mijloace teroriste sau cu ferocitate;

9. În caz de delict, când acesta se pedepsește de lege cu o pedeapsă mai mare de un an sau când legea autoriză sporirea pedepsei la mai mult de un an, dacă reținerea este necesară cercetărilor sau este reclamată de un interes al ordinii sau siguranței publice, ori există temere fondată de dispariție.

Reținerea pentru cercetări nu poate avea loc în cazul infracțiunilor de presă.

Art. 201. — Reținerea pentru cercetări prevăzută în articolul precedent nu poate dura mai mult de 24 ore, sub sancțiunea pedepsei prevăzute de codul penal pentru delictul de arestare ilegală.

În cauzele complicate, dacă cercetarea necesită un timp mai îndelungat, reținerea pentru cercetări nu se poate prelungi decât cu autorizația procurorului tribunalului sau, în cazurile extrem de urgente, a judecătorului dela judecătoria. Reținerea astfel prelungită nu poate depăși cinci zile, sub sancțiunea prevăzută mai sus.

În procesul-verbal de cercetare se face mențiune de ziua și ora când a început reținerea pentru cercetări, de motivele care au determinat-o, precum și de data și ora liberării, dacă s'a făcut mai înainte de trimiterea la parchet.

Dacă învinuitul reținut se găsește în cazul art. 200, punctul I, și e necesară o autorizare de a proceda la cercetări, ea se cere imediat, continuând provizoriu reținerea în condițiunile de mai sus.

În toate cazurile de reținere pentru cercetări, minorii se țin separat de adulți; de asemenea, femeile separat de bărbați.

Art. 202. — Ofițerul de poliție judiciară poate efectua percheziții corporale cu ocazia prinderii sau reținerii învinuitului. Percheziția corporală asupra unei femei nu se poate face decât de o femeie.

În afară de cazurile de flagrant delict, percheziția domiciliară nu se poate face decât:

1. Cu autorizația judecătorului de instrucție pentru cauzele aflate în curs de instrucție sau în cursul primelor cercetări făcute de acesta, conform art. 188;

2. Cu autorizația Ministerului public, în cursul primelor cercetări, precum și în cursul instrucțiunii, în caz de urgență sau împiedecare a judecătorului de instrucție;

3. Cu autorizația judecătorului de pace, în cazurile art. 217 și oricând ar fi temeri că până la primirea autorizației parchetului sau judecătorului de instrucție, s'ar nimici ori modifica urmele infracțiunii.

Percheziția se va face în conformitate cu dispozițiunile art. 242.

Percheziția în caz de urgență se poate face fără autorizație, când nu este opunere.

Atât despre percheziția corporală cât și cea domiciliară se încheie proces-verbal.

Art. 203. — În caz de moarte violentă sau dacă cauza morții este necunoscută ori suspectă, ofițerul de poliție judiciară este obligat a cere asistența medicului legist, sau în lipsa acestuia a unui medic oficial, care face raport asupra cauzelor morții și despre starea cadavrului.

În caz de rănire, lovire, avort, viol sau altă infracțiune în care este nevoie de constatări medicale, ofițerul de poliție judiciară poate cere concursul medicilor mai sus arătați pentru examinarea victimelor.

Art. 204. — Ofițerul de poliție judiciară ridică spre păstrare armele și orice alt lucru ce pare că a servit sau a fost destinat la comiterea crimei ori delictului, sau care este un produs al infracțiunii, precum și orice ar putea servi la descoperirea adevărului; el cere învinuitului să dea explicațiuni asupra acestor lucruri.

Art. 205. — Când sunt bănuiele că la domiciliul învinuitului ar fi acte sau obiecte care ar servi ca probe, ofițerul de poliție judiciară va cere de îndată autorizația prescrisă de art. 202 și le va ridica, încheind proces-verbal.

Art. 206. — Obiectele luate de ofițerul de poliție judiciară trebuiesc, după natura lor, împachetate sau închise, și întotdeauna etichetate și sigilate cu sigiliul oficiului său.

Dacă ar fi oarecari obiecte pe care nu se poate scrie, ofițerul de poliție judiciară trebuie să le așeze, pe cât posibil, fie în saci, fie în vase, care se sigilează. Probele se iau în dublu, când aceasta e posibil.

Art. 207. — Operațiile prescrise prin articolele de mai sus, se fac în prezența învinuitului, dacă este arestat, sau, dacă el însuși nu asistă, în prezența unui împuternicit al său.

Obiectele i se prezintă, spre a le recunoaște și a le însemna și la caz de neștiință sau refuz din parte-i, se face mențiune de aceasta în procesul-verbal.

Art. 208. — Învinuitul trebuie să fie întrebat asupra numelui, etății, religiei, locului nașterii, locuinței, cetățeniei, ocupației, stării civile, averii, situației militare, și dacă a mai fost pedepsit, unde, când și pentru ce.

După stabilirea identității i se pune în vedere infracțiunea de care este învinuit și trebuie întrebat ce are de spus în apărarea sa. În răspuns se trec și împrejurările ce îi sunt favorabile.

Art. 209. — Nu se pot întrebuița față de persoanele cercetate violentă, promisiuni, indemnuri, amenințări ori

alte mijloace de constrângere, în scop de a obține mărturisiri.

De asemenea este oprit de a determina pe un bănuț să săvârșească sau să termine o faptă penală în scopul de a obține indicii sau probe.

Învinuitul nu poate fi obligat să răspundă despre împrejurări asupra cărora trebuie să păstreze secretul impus de situațiunea sa de funcționar, afară numai dacă s'a obținut încuviințarea autorității respective.

Acela care calcă dispozițiile de mai sus, este pedepsit disciplinar, fără prejudiciul sancțiunii penale.

Art. 210. — Ofițerul de poliție judiciară, care face primele cercetări, are în exercițiul funcțiunii sale dreptul de a cere direct ajutorul puterii publice.

Art. 211. — Procesele-verbale privitoare la constatarea crimelor și delictelor, în conformitate cu dispozițiunile de mai sus, trebuiesc de îndată înaintate Parchetului Tribunalului respectiv, împreună cu cei reținuți, precum și toate corpurile delictelor.

Acele, prin care se constată contravențiuni pedepsite de codul penal și de legile speciale numai cu amendă și în care nu se cer despăgubiri civile, se înaintează de către agentul constator organelor administrative prevăzute de art. 13.

Organele administrative primind aceste acte, decid confirmarea sau anularea lor, pronunțându-se și asupra eventualelor daune constatate prin ele și care se cuvin Statului.

În caz de confirmare, organele administrative înaintează actele judecătorei competente, care va proceda potrivit art. 335.

SECȚIUNEA IV

Procedura primelor cercetări în caz de infracțiuni flagrante

Art. 212. — Infracțiune flagrantă este aceea descoperită în momentul comiterii sau imediat după comitere.

Este de asemenea socotită infracțiune flagrantă și aceea ai cărei făptuitori sunt urmăriți, imediat după săvârșire, de partea vătămată, de martorii oculari sau de strigătul public, ori au fost surprinși cu efecte, arme, instrumente, hârtii sau alte obiecte de natură a-i presupune autori sau complici, aproape de locul și de timpul comiterii infracțiunii.

Infracțiunea continuă se consideră flagrantă, până la încetarea acțiunii delictuoase.

În cazurile de mai sus, orice persoană are dreptul să prindă pe făptuitor și să-l conducă înaintea autorităților.

Art. 213. — În toate cazurile de crimă sau delict flagrant, ofițerul de poliție judiciară este obligat să înceapă de îndată cercetări și să înștiințeze pe procurorul tribunalului, care poate cere judecătorului de instrucție să se transporte fără întârziere la fața locului, pentru constatarea și instruirea infracțiunii.

Art. 214. — În toate cazurile flagrante de crimă sau delict, ofițerul de poliție judiciară are dreptul să facă percheziții domiciliare și să efectueze cercetările.

Procesele-verbale de constatarea infracțiunii se înaintează Ministerului public, în cel mult trei zile dela comiterea infracțiunii, împreună cu corpurile delictelor și cu cei reținuți pentru cercetare.

În cazurile prevăzute de art. 220, procurorul trebuie să se conforme dispozițiilor din acel articol.

În materie de contravenții flagrante și pedepsite de lege numai cu amendă, ofițerul de poliție, odată cu constatarea faptului, încasează dela contravenient amenda, dacă acesta

declară că își recunoaște vinovăția și voește a nu mai fi supus judecării.

In acest caz, amenda este minimum prevăzut de lege. Contravenientului i se eliberează dovadă dintr'un carnet special cu cotor.

Art. 215. — Procedura prevăzută pentru crimele și delictele flagrante nu se aplică minorilor sub 15 ani.

SECȚIUNEA V

Primele cercetări făcute de judecătorul de instrucție

Art. 216. — In cazurile prevăzute de art. 188, judecătorul de instrucție procedează la facerea cercetărilor, conformându-se dispozițiilor referitoare la cercetările efectuate de ofițerii de poliție judiciară.

Judecătorul de instrucție va asculta însă martorii cauzei sub prestare de jurământ, conform art. 147, al. 8, fie în prezența, fie în lipsa părților, după cum va aprecia că este în interesul descoperirii adevărului, consemnând în procesul-verbal modul cum a procedat.

După terminarea cercetărilor, actele dresate sunt înaintate Ministerului public, care procedează conform dispozițiilor cuprinse în Cartea II, Titlul II.

SECȚIUNEA VI

Primele cercetări făcute de judecătorul dela judecătoria

Art. 217. — Judecătorul exercită, în comunele urbane nereședință de județ, precum și în comunele rurale din circumscripția sa, poliția judiciară, putând da ofițerilor poliției judiciare din circumscripție ordinele convenite și cere concursul altor ofițeri de poliție judiciară.

Pentru infracțiunile de competența sa, judecătorul nu poate face cercetări, el poate însă ordona ofițerilor de poliție judiciară din circumscripție să facă aceste cercetări.

Pentru infracțiunile ce nu sunt supuse jurisdicției sale, și în cazul când alte organe de cercetare n'au intervenit, el are dreptul, fie din oficiu, fie după sevizarea făcută de cel vătămat, să facă primele cercetări și să ia măsuri de descoperire și prinderea autorilor, procedând, în ce privește audierea martorilor, potrivit art. 147, al. 8 și art. 216, al. 2.

Procurorul nu poate însărcina pe judecătorul dela judecătoria cu facerea primelor cercetări.

TITLUL II

Urmărirea

CAPITOLUL I

Ministerul public, ca organ de urmărire

Art. 218. — Ministerul public de pe lângă tribunale, după primirea actelor privitoare la primele cercetări, procedează în modul următor:

1. Dacă faptul constituie crimă, trimite cauza judecătorului de instrucție, cu concluzii de a instrui;

2. Dacă faptul este un delict de natură complicată, trimite cauza judecătorului de instrucție pentru instruire, iar în caz contrar, direct instanței competente, pentru judecare;

3. Dacă faptul este contravenție, trimite cauza în judecata instanței competente;

4. Dacă faptul nu se dovedește ori nu întrunește elementele unei infracțiuni sau acțiunea penală este stinsă, Ministerul public clasează motivat cauza. Plângerea, însoțită de constituire de parte civilă, nu obligă Ministerul public

să pună în mișcare acțiunea penală. Dacă cercetarea a fost pornită în urma unei plângeri, Ministerul public este obligat a comunica, în termen de opt zile dela clasare, rezoluțiunea sa părții care a făcut plângerea;

5. In cazul când acțiunea penală nu poate fi pusă în mișcare decât în urma îndeplinirii unor formalități prealabile, Ministerul public nu poate deschide acțiunea penală decât după îndeplinirea acelor formalități.

Dacă învinuitul se bucură de o imunitate de ordin constituțional sau decurgând din convenții internaționale și dacă în această privință există vreo îndoială, Ministerul public nu poate începe urmărirea decât după indicațiile scrise ale Ministerului Justiției, iar urmărirea începută se suspendă.

6. Dacă faptul, fie din cauza locului unde a fost comis, fie din cauza naturii sale sau a calității învinuitului, este de competența altei instanțe decât a aceleia din circumscripția sa, el trimite cauza Ministerului public de pe lângă instanța respectivă.

Art. 219. — In toate cazurile de urmărire, Ministerul public este dator ca în rechizițiile sale să precizeze faptul urmărit și numele persoanelor pe care le socotește vinovate, să arate calificarea juridică a faptului și textele de lege pe care se întemeiază urmărirea, indicând și martorii ce urmează a fi audiați, când cauza este trimisă instanței de judecată.

In caz de trimitere la judecătorul de instrucție, Ministerul public este obligat a pune concluzii și în privința persoanelor a căror arestare o crede necesară, indicând motivat care anume caz dintre cele prevăzute de art. 200, justifică arestarea.

CAPITOLUL II

Atribuțiunile Ministerului public în caz de delictes flagrante

Art. 220. — In caz de delictes flagrante pedepsite cu închisoarea corecțională până la maximum 5 ani, săvârșite în comunele urbane sau în imediata lor apropiere, ori în bălciuri, porturi, gări, trenuri și în general în orice vehicule de transport în comun de persoane sau mărfuri, Ministerul public poate trimite de îndată cauza instanței competente.

Aceeași procedură se va urma de Ministerul public și pentru delictes comise în timpul când infractorul era arestat, deținut sau se afla în executarea unei măsuri de siguranță.

In cazurile de mai sus, Ministerul public poate reface și completa cercetările, efectuând orice act de instrucție ar crede, poate emite contra inculpatului un mandat de arestare, în condițiile art. 200 și în forma prevăzută de art. 251. Copie de pe acest mandat de arestare se înmânează prevenitului care are drept de a fi asistat de un apărător în condițiile art. 74.

Dispozițiunile de mai sus nu se aplică delictelor comise de minori sub 15 ani, delictelor de presă, delictelor a căror procedură este reglementată prin legi speciale, precum și delictelor în care acțiunea penală nu se poate pune în mișcare, decât în urma unei plângeri prealabile, afară de acelea prevăzute de art. 470, 471, 478 și 512 din codul penal, în cazul când s'a depus o asemenea plângere.

Dispozițiunile din acest articol se aplică tuturor infracțiunilor, crime sau delictes, care interesează ordinea publică sau siguranța interioară sau exterioară a Statului. In acest caz Ministerul public de pe lângă tribunal va avea nevoie de autorizarea procurorului general.

CAPITOLUL III

Alte persoane care pot exercita sau pune în mișcare acțiunea penală

Art. 221. — În materie de delict de competența judecătorei, în care acțiunea penală se pune în mișcare numai la plângerea prealabilă a părții vătămate, independent de constituire de parte civilă, precum și în materie de contravențiuni, dar numai cu constituire de parte civilă, partea vătămată are drept să pună în mișcare prin plângere directă, acțiunea penală și să o exercite în fața instanței.

În cazurile prevăzute de art. 181, al. 6, partea vătămată se va putea adresa cu plângerea ei decât înaintea instanței competente pentru judecată.

Art. 222. — În materie de delict, partea vătămată poate să pună în mișcare acțiunea penală prin plângere directă numai în fața instanțelor de judecată, dacă se constituie parte civilă și numai după ce plângerea adresată Ministerului public a fost clasată și a primit înștiințarea acestuia conform art. 218, pct. 4.

Instanța poate cere Ministerului public dosarul cauzei clasate.

Plângerea directă se poate introduce în termen de o lună dela primirea înștiințării de clasare.

Plângerea poate fi adresată direct instanței de judecată și înainte de clasarea cercetărilor, dacă partea reclamantă nu a primit, în termen de 6 luni dela depunerea plângerii la parchet, înștiințarea de clasare.

Dacă în urma plângerii directe, introduse în condițiunile de mai sus, inculpatul a fost achitat, reclamantul poate fi obligat la daune către inculpat, care vor fi egale cu dela 5—10 ori valoarea cheltuielilor făcute de acesta cu ocazia procesului, fără prejudiciul pedepselor penale, dacă faptul constituie o infracțiune.

Art. 223. — Impăcarea părților stinge acțiunea publică în cazul acțiunilor directe, prevăzute în articolele precedente.

Art. 224. — În materie de crimă, plângerea părții vătămate cu constituire de parte civilă, adresată judecătorului de instrucție, pune în mișcare acțiunea penală.

Art. 225. — Asociațiunile și sindicatele profesionale, constituite în formele legale pentru protejirea intereselor membrilor lor, pot pune în mișcare acțiunea penală prin plângere, potrivit dispozițiunilor art. 221 și urm., pentru infracțiunile ce ar aduce atingerea scopului general urmărit sau intereselor membrilor lor.

Asociațiile, constituite în vederea combaterii unor anumite infracțiuni, conform legii pentru persoanele juridice și al căror statut prevede în mod expres aceasta, pot pune în mișcare acțiunea penală pentru acele acte și pot pune concluzii pentru aplicarea pedepsei. Ele nu au însă dreptul de a se constitui parte civilă.

Art. 226. — Acțiunea penală poate fi pusă în mișcare și susținută în fața instanțelor de administrație Statului, în condițiile prevăzute de legile speciale pentru delictele comise în dauna acelor administrațiuni.

Art. 227. — Acțiunea penală poate fi pusă în mișcare direct, prin trimiterea actelor de cercetare de către ofițerul de poliție judiciară, conform art. 199, în materie de contravențiuni prevăzute de codul penal și legi speciale și de delict prevăzute de legi speciale, care autoriză o asemenea procedură.

TITLUL III

Instrucția

CAPITOLUL I

Dispozițiuni generale

Art. 228. — Instrucția are de scop descoperirea și constatarea probelor și indiciilor pe baza cărora se poate decide dacă este cazul ca inculpatul să fie trimis în judecată.

Instrucția se face de judecătorul de instrucție, afară de cazurile când legea dispune altfel.

Art. 229. — Judecătorul de instrucție poate fi sesizat, conform art. 218 și 224, precum și prin trimitere dela alte autorități sau instanțe. El se poate sesiza și din oficiu, în caz de crimă sau delict flagrant.

Art. 230. — Instrucția se face în următoarele cazuri:

1. În toate cazurile de crimă;

2. Pentru delict, când Ministerul public găsește că este necesară.

Art. 231. — Judecătorul de instrucție, în caz de plângere, conform art. 224, comunică procurorului plângerea, înainte de a proceda la orice acte de instrucție, pentru ca acesta să poată face rechizițiile ce va socoti.

Oricare ar fi aceste rechiziții, judecătorul de instrucție este ținut să procedă la instruirea cauzei.

Până la terminarea definitivă a instrucției, partea vătămată nu poate investi direct instanța de judecată pentru același fapt, iar dacă s'a obținut vreo hotărâre prin călcarea acestei dispozițiuni ea este nulă.

Art. 232. — Dispozițiunile din acest titlu, referitor la inculpați, se aplică și învinuiților în cazurile prevăzute de art. 224 și 263.

CAPITOLUL II

Procedura instrucției

SECȚIUNEA I

Atribuțiunile judecătorului de instrucție

Art. 233. — Instrucția se face numai pentru fapta arătată în rechizitor sau plângere și numai contra persoanei inculpate de acea faptă.

Dacă în cursul instrucției se arată necesitatea extinderii cercetărilor asupra unui alt fapt sau contra altor persoane, judecătorul de instrucție comunică actele procurorului, care în termen de cel mult 5 zile îi transmite concluziunile sale, fără ca prin aceasta judecătorul să fie împiedecat de a îndeplini orice acte de instrucție ce nu suferă amânare.

Art. 234. — Judecătorul de instrucție este întotdeauna asistat de greșier.

Procurorul este în drept să ia cunoștință în orice stadiu despre lucrările efectuate de judecătorul de instrucție, cu îndatorirea de a restitui actele în cel mult 24 ore.

Apărătorul inculpatului nu poate asista la actele de instrucție, afară de cazurile prevăzute de lege; poate însă în tot cursul instrucției să prezinte judecătorului cereri sau memorii.

Partea vătămată poate, de asemenea, prezenta în cursul instrucției cereri și memorii.

Art. 235. — Judecătorul de instrucție este dator să citeze persoanele arătate prin denunț sau plângere, precum și pe acele propuse de părți sau orice altă persoană pe care crede necesar a o asculta.

Judecătorul își îndreaptă cercetările în toate direcțiile rezultând din actele primelor cercetări și din arătările părții vătămate și ale inculpatului, adună toate elementele necesare instrucțiunii, fie în favoarea, fie în defavoarea inculpatului, precum și orice informațiuni de natură a caracteriza personalitatea infractorului.

Judecătorul întrebuițează toate mijloacele de investigație puse de știință în serviciul justiției, atât în privința faptului penal cât și a daunelor cauzate prin infracțiune.

Probele de vinovăție trebuiesc strânse chiar dacă învinutul recunoaște faptul.

SECȚIUNEA II

Interogatoriul inculpatului și ascultarea martorilor

Art. 236. — Judecătorul de instrucție la primul interogatoriu caută să stabilească identitatea inculpatului, punându-i întrebările prevăzute de art. 208.

După aceasta îi pune în vedere învinovățirea ce i se aduce, cerându-i să arate ce are de zis în această privință, ținând seamă de dispozițiunile art. 76, punctul 1.

Art. 237. — Când procurorul a cerut arestarea și judecătorul de instrucție, după luarea interogatoriului, găsește că nu este cazul ca inculpatul să fie deținut preventiv, dă ordonanța de lăsare în libertate, notificând aceasta procurorului.

Această ordonanță poate fi atacată de procuror cu recurs cel mai târziu până în ziua următoare, la Camera de instrucție.

Recursul se va judeca în aceeași zi, în prezența inculpatului, care rămâne deținut la dispoziția justiției, până la pronunțarea tribunalului.

Art. 238. — Dispozițiunile referitoare la martori, cuprinse în art. 139 și urm., art. 147, alin. 8 și art. 216, alin. 2, se aplică și martorilor ascultați în cursul instrucțiunii.

Art. 239. — Procurorul și partea civilă nu pot asista la luarea interogatoriului.

SECȚIUNEA III

Cercetarea la fața locului, perchezițiile și ridicarea de acte și de obiecte

Art. 240. — Oricând judecătorul de instrucție găsește necesar să facă cercetări la fața locului, trebuie să se conforme dispozițiilor cuprinse în art. 175 și urm.

Judecătorul poate, în caz de împiedecare, să delege un ofițer de poliție judiciară cu facerea cercetării locale.

Art. 241. — Perchezițiile domiciliare nu se pot face decât de judecătorul de instrucție sau în prezența sa, conform dispozițiilor art. 202.

Cu toate acestea perchezițiile se pot face de un ofițer de poliție judiciară, delegat de judecătorul de instrucție, în caz de urgență și când este împiedecat de a proceda el însuși.

Percheziționarea corporală se face în conformitate cu dispozițiunile art. 202.

Art. 242. — Dacă inculpatul este deținut, orice percheziție la locuința sa se va face în prezența lui, dacă e în putință, sau a unui imputernicit, iar în lipsa acestora, în prezența unui membru al familiei sau a unui vecin. Când percheziția se face de un ofițer de poliție judiciară, care nu este magistrat, asistența a doi martori este obligatorie. Dacă inculpatul este liber, el este chemat să asiste la percheziție, fără încunoștiințare prealabilă.

Art. 243. — Dacă perchezițiile se fac în altă parte decât la locuința inculpatului, acesta poate asista cu învoirea judecătorului de instrucție.

Persoana la care se face percheziția este chemată să asiste, fără încunoștiințare prealabilă.

Dacă această persoană lipsește sau este împiedecată, poate fi reprezentată.

Art. 244. — În afară de crimă sau delict flagrant, nicio percheziție nu se poate face dela ora 20 până la ora 6, în interiorul unei case, contra voinței aceluia ce o locuiește, decât de judecătorul de instrucție în persoană.

Percheziția începută ziua se poate continua și în timpul nopții.

Perchezițiile se pot efectua în timpul nopții în hoteluri, hanuri, cărciumi și în genere, localuri deschise publicului, chiar în orele când vor fi închise.

Art. 245. — Dacă este locul a se ridica acte scrise, numai judecătorul sau ofițerul de poliție judiciară, delegat conform legii, are dreptul să ia cunoștință de conținutul actelor înainte de ridicarea lor.

Art. 246. — Judecătorul de instrucție este în drept a cere să i se remită de către administrațiile publice sau private telegramele, scrisorile și orice alte lucruri trimise de inculpat sau adresate sau destinate lui, fie direct, fie pe adresa unui terțiu, înștiințând despre aceasta și Ministerul public.

Art. 247. — Judecătorul de instrucție, luând cunoștință de conținutul scrisorilor și telegramelor ce i se remit, reține pe cele necesare instrucției și restituie inculpatului sau destinatarului pe cele care nu ar fi de folos.

Scrisorile și telegramele adresate unui terțiu nu pot fi deschise decât în prezența acestuia, după ce a fost legalmente încunoștiințat.

În cazul când telegramele și scrisorile ridicate sunt necesare instrucției, conținutul lor se aduce la cunoștința inculpatului sau destinatarului, afară de cazul când această încunoștiințare ar fi contrară interesului instrucției.

Art. 248. — Dacă hârtiile și obiectele care urmează a fi ridicate de judecătorul de instrucție se află în afară de circumscripția unde el este competent, acesta cere judecătorului de instrucție al locului să procedă la operațiile prevăzute în prezenta secțiune, conform dispozițiilor referitoare la comisiile rogatorii.

SECȚIUNEA IV

Mandatele și arestarea preventivă

Art. 249. — Nimeni nu poate fi arestat sau deținut decât în puterea unui mandat emis de judecătorul de instrucție, de Ministerul public sau de instanțele judecătorești, în cazul când legea le dă acest drept, afară de dreptul de reținere pentru cercetări acordat ofițerilor de poliție judiciară în interesul primelor cercetări.

Art. 250. — În orice materie criminală sau corecțională, judecătorul de instrucție cheamă pe inculpat cu mandat de aducere.

El este obligat să ia interogatoriul inculpatului de îndată.

Mandatul de arestare are de obiect deținerea preventivă a unei persoane.

Judecătorul de instrucție poate emite mandat de arestare fie din oficiu, fie după cererea Ministerului public, când faptul imputat este pedepsit de lege cu o pedeapsă mai mare de un an sau când legea autoriză sporirea ei la mai mult de un an, dacă deținerea este necesară instrucției cauzei, sau este reclamată de un interes al or-

binei sau siguranței publice, ori există temere fondată de dispariție.

De asemenea, va putea emite mandat de arestare și în cazurile și condițiunile prevăzute de art. 200, pct. 2, 3, 4, 5, 6 și 8, când faptul se pedepsește de lege cu o pedeapsă mai mare de 6 luni, iar în cazul dela pct. 1, când pedeapsa prevăzută de lege este mai mare de 3 luni închisoare.

Judecătorul de instrucție e obligat a emite mandat și în cazul art. 237, când tribunalul a admis recursul procurorului.

Mandatul de arestare, în cazurile prevăzute de acest articol, se va emite numai după luarea interogatorului, afară de cazul când inculpatul este dispărut.

Art. 251. — Orice mandat trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

1. Să fie datat, arătându-se anul, luna, ziua;
2. Să arate locul de emitere;
3. Să cuprindă numele, pronumele și calitatea magistratului care l-a emis și să fie semnat propriu, de el;
4. Să fie individual;
5. Să indice numele, pronumele învinutului și să arate sumar faptul pentru care este urmărit;
6. Mandatul, după natura lui, conține ordinul de a se prezenta în fața justiției, de a fi adus sau de a fi arestat inculpatul;
7. Mandatul de arestare va mai cuprinde: calificarea faptului, pedeapsa prevăzută de lege, cauza motivată care l-a provocat, precum și indicarea penitenciarului unde prevenitul trebuie condus.

Condițiunile prescrise la punctele de mai sus sunt prevăzute sub pedeapsa nulității, în ceea ce privește mandatul de arestare.

Art. 252. — Mandatul de arestare își pierde efectul și deținerea prevenitului încetează de drept, dacă în termen de trei zile dela executarea mandatului nu este confirmat de Camera de instrucție, în urma raportului judecătorului de instrucție, ascultându-se Ministerul public și prevenitul.

Camera se pronunță de îndată.

Mandatele de arestare emise de primul președinte al Curții de Casație și de primul președinte al Curții, în cazurile prevăzute de art. 497 și 502, sunt supuse confirmării Curții în completul de judecată obișnuit, în același termen și cu aceleași forme prevăzute mai sus.

Tot asemenea se urmează și în cazul când primii președinți sau consilierii delegați de ei au însărcinat pe un judecător de instrucție de a instrui în locul lor.

Mandatul emis în condițiunile art. 250, al. ultim, nu este supus primei confirmări.

Dispozițiunile referitoare la confirmare nu se aplică mandatelor emise contra acelor dispăruți.

Art. 253. — Dacă în termen de o lună dela confirmarea mandatului, judecătorul de instrucție nu poate termina instrucția, prevenitul este pus în libertate, afară numai dacă tribunalul, în urma raportului judecătorului de instrucție, nu decide, la expirarea termenului, reconfirmarea pe încă o lună a mandatului de arestare, arătând anume împrejurările care o impun.

Procedura este aceea din articolul precedent.

Tot astfel se urmează succesiv din lună în lună până la terminarea instrucției.

Dacă la data reconfirmării dosarul cauzei se află la o altă instanță, hotărîrea asupra reconfirmării va putea fi amânată până la sosirea dosarului care va fi cerut de urgentă.

Termenul tuturor reconfirmărilor se calculează dela data primei confirmări.

Art. 254. — Termenele pentru confirmarea și reconfirmarea mandatului de arestare nu se socotesc pe zile libere.

Ele se calculează conform art. 183, pct. 1, cod. penal.

Termenele de reconfirmare se socotesc dela data confirmării sau reconfirmării anterioare.

Art. 255. — Judecătorul de instrucție este obligat, în cursul instrucțiunii, să dispună, chiar din oficiu, punerea în libertate a prevenitului, oricâteori cauzele care au motivat arestarea au încetat, precum și dacă durata prevenției a atins maximum pedepsel prevăzute de lege pentru infracțiunea ce se impută.

De asemenea, judecătorul de instrucție va putea dispune liberarea provizorie a prevenitului, când deținerea nu mai este necesară, cu excepția cazurilor prevăzute de art. 124.

În toate cazurile de punere în libertate din oficiu, cel eliberat este obligat să se conformeze dispozițiunilor art. 123 și urm.

Art. 256. — Mandatul de aducere sau de arestare se notifică printr'un agent al forței publice, care îl va înfățișa în original persoanei prevăzute în el, lăsându-i copie:

Acela care refuză de a se supune mandatului sau care, după ce a declarat că este gata a se supune, încearcă să fugă, va fi constrâns prin forță publică.

Purtătorul mandatului cheamă, de va cere trebuința, forța publică și aceasta este datoare să dea concursul cuvenit.

Ofițerul însărcinat cu executarea mandatului de arestare poate lua cu sine agenți ai forței publice, pentru ca prevenitul să nu scape. În acest scop el se adresează autorității din localitatea unde trebuie să se execute mandatul de arestare. Această autoritate trebuie să-i dea concursul cuvenit.

Art. 257. — Dacă acela în contra căruia s'a emis mandat de aducere sau arestare, este găsit în afară de județul în care mandatul a fost emis, și dacă el ridică obiecții în contra executării mandatului, numai în ceea ce privește identitatea, este condus în fața judecătorului de instrucție al localității, sau în caz de depărtare prea mare, la judecătorul dela judecătoria cea mai apropiată, care, examinând de îndată obiecțiile și găsindu-le nefondate, vizează mandatul și dispune executarea lui.

Când obiecțiile ridicate sunt serioase, el cere telegrafic instrucții judecătorului care a emis mandatul.

Până la rezolvirea obiecțiunilor, cel contra căruia s'a emis mandatul este reținut, afară numai dacă judecătorul crede că fără pericol de dispariție el poate fi lăsat în libertate.

Dacă judecătorul stabilește că persoana adusă nu este cea arătată în mandat, o pune imediat în libertate.

Despre toate acestea, judecătorul încheie proces-verbal ce se trimite judecătorului de instrucție odată cu mandatul.

Art. 258. — Ofițerul însărcinat cu executarea mandatului de arestare conduce și predă de îndată pe prevenitul administratorului închisorii arătate în mandat, care trebuie să-l primească, reținând și mandatul.

Administratorul închisorii dă agentului însărcinat cu executarea mandatului o adeverință de primire. Această adeverință trebuie depusă la greșa judecătorului de instrucție, care dă agentului o altă dovadă de primire.

Art. 259. — Dacă acela, în contra căruia s'a emis mandatul, nu poate fi găsit, neavând un domiciliu cunoscut,

agentul însărcinat cu executarea, constată aceasta pe verso mandatului, printr'un proces-verbal, semnat și de agentul administrativ local care l-a însoțit în cercetările făcute pentru găsirea urmăritului.

Art. 260. — Dacă cel prevăzut în mandat are un domiciliu cunoscut, dar nu poate fi prins, după ce se va face la domiciliul său o percheziție pentru a fi găsit, mandatul de arestare se notifică prin lipirea copiei pe ușă, încheindu-se proces-verbal despre toate acestea.

Procesul-verbal se încheie în prezența a doi vecini, pe care-i poate găsi purtătorul mandatului; aceștia subscriu procesul-verbal, iar în caz de refuz sau dacă nu se găsesc, se face mențiune despre aceasta.

Purtătorul mandatului de arestare face după aceea să se vizeze procesul-verbal de agenții prevăzuți în art. 259, lăsându-le copie de pe el.

Mandatul de arestare și procesul-verbal sunt după aceasta depuse la grefa autorității ce a emis mandatul.

Art. 261. — Arestatul nu poate primi nici adresa telegrame, scrisori sau alte comunicări, fără permisiunea judecătorului de instrucție.

Arestatul are întotdeauna facultatea să trimită scrisori închise ministrului justiției și magistratului care instruește afacerea.

Judecătorul de instrucție poate oricând să viziteze pe preveniți în penitenciarele unde sunt deținuți.

SECȚIUNEA V

Procedura la terminarea instrucției

Art. 262. — Indată ce procedura va fi terminată, judecătorul de instrucție o va comunica procurorului, care va fi dator a-i comunica rechizițiunile sale cel mult până în 3 zile.

SECȚIUNEA VI

Instrucția infracțiunilor flagrante

Art. 263. — Judecătorul de instrucție, în toate cazurile de crime și delict flagrant, poate face direct și personal toate actele atribuite ofițerilor de poliție și procurorului, conformându-se regulilor referitoare la ofițerii de poliție judiciară și dispozițiilor prevăzute în capitolul despre urmărire.

Judecătorul de instrucție, în acest caz, încunoștințează pe procuror, fără ca neprezentarea acestuia să constituie o împiedecare.

Art. 264. — Când asupra crimei sau delictului flagrant s'au făcut cercetări și procurorul a transmis actele judecătorului de instrucție, acesta este dator să le examineze fără întârziere, putând să refacă pe cele ce nu ar părea complete sau exacte.

SECȚIUNEA VII

Procedura după terminarea instrucției

Art. 265. — După terminarea instrucției, judecătorul de instrucție se pronunță asupra rezultatelor acesteia printr'o ordonanță definitivă, hotărînd:

1. Scoaterea de sub urmărire, când constată că faptul nu există sau nu poate fi imputat celui inculpat, sau nu cade sub prevederile legii penale, precum și atunci când acțiunea penală este stinsă;

2. Trimiterea în judecată, când constată că sunt suficiente indicii despre existența faptului și a vinovăției, iar faptul constituie o crimă, un delict sau o contravențiune.

Ordonanța definitivă va fi întotdeauna motivată în fapt și în drept; ea va cuprinde mențiunile prevăzute la art. 322.

Redactarea ordonanței se va face în termen de 5 zile dela primirea rechizitoriului definitiv.

În ordonanța definitivă se va descrie sumar corpurile delict și se vor arăta martorii ce trebuiesc citați la judecată, atât împotriva, cât și în apărarea inculpatului.

Art. 266. — În cazul când ordonanța definitivă pronunță scoaterea de sub urmărire sau trimiterea în judecată pentru o contravenție, prevenitul este pus de îndată în libertate.

În cazul punctului 2 de sub art. 265, judecătorul de instrucție este obligat să dispună punerea în libertate a prevenitului, potrivit normelor prevăzute de art. 255.

Dacă inculpatul este dispărut, judecătorul de instrucție va dispune, prin ordonanță definitivă de trimitere, arestarea lui, în caz de crimă.

Art. 267. — Ordonanța definitivă se comunică în extras, parchetului și inculpatului întotdeauna, iar părților civile în caz de urmărire.

Părțile sunt obligate a-și alege, în acest scop, în cursul instrucțiunii, un domiciliu în orașul de reședință al tribunalului.

Pentru cei dispăruți sau pentru cei ce n'au făcut alegere de domiciliu, nu se face comunicarea, termenul de recurs urmând a curge dela data ordonanței.

Ordonanțele definitive de trimitere în judecată sau de scoatere de sub urmărire se pot ataca pe căile arătate în art. 269.

Art. 268. — În cauzele criminale, precum și în cauzele corecționale și polițienești, atunci când s'a declarat recurs de vreuna din părți, dosarul se înaintează Camerei de instrucție.

În caz contrar dosarul se transmite instanței competente pentru judecare.

CAPITOLUL III

Camera de instrucție

SECȚIUNEA I

Atribuțiile Camerei de instrucție

Art. 269. — Camera de instrucție se pronunță:

1. Asupra confirmării și reconfirmării mandatelor de arestare;
2. Asupra recursului declarat de prevenit, în cazul când mandatul de arestare nu este supus confirmării sau reconfirmării, în termenul prevăzut de art. 257;
3. Asupra recursului declarat, în cazurile prevăzute de lege, în contra ordonanțelor de zi ale judecătorului de instrucție;
4. Asupra recursului declarat în contra ordonanțelor definitive date de judecătorul de instrucție.

SECȚIUNEA II

Procedura în fața Camerei de instrucție

Art. 270. — Camera de instrucție procedează la judecarea cauzelor în modul următor:

1. În cazul prevăzut de art. 269, pct. 1, conform procedurii prevăzută de art. 252;
2. În cazul prevăzut la art. 269, pct. 2, conform procedurii prevăzută de art. 237;
3. În toate celelalte cazuri, președintele, primind dosarul, îi fixează termen de judecată.

Părțile pot depune memoriile scrise la grefa instanței.

În recursurile în contra ordonanței definitive, părțile, personal sau prin reprezentanții lor, pot lua cunoștință de actele dosarului, la greșa Camerei de instrucție. În aceste cazuri, Camera de instrucție poate chema părțile pentru a da lămuriri orale contradictorii.

Camera, după ascultarea concluziunilor orale ale Ministerului public, iar ale părților numai în cazul când acestea au fost chemate pentru a da lămuriri contradictorii și după examinarea memoriilor scrise, depuse de părți, pronunță hotărîrea sa.

Camera deliberază în secret.

Ea poate ordona, dacă trebuința va cere, noi informații sau cercetări, delegând pe judecătorul de instrucție sau pe un alt magistrat având competența a judeca în materie penală, cu aducerea lor la îndeplinire.

În cazul admiterii recursului, Camera de instrucție evocă fondul.

SECȚIUNEA III

Hotărîrile Camerei de instrucție

Art. 271. — Când Camera de instrucție constată că nu există nicio urmă a vreunei infracțiuni sau că nu sunt destule indicii de vinovăție, ori rezultă că acțiunea penală este stinsă în orice mod, prin hotărîrea sa declară că nu este caz de urmărire și ordonă punerea în libertate a prevenitului, dacă nu este reținut pentru o altă cauză.

Art. 272. — Când Camera de instrucție constată că faptul inculpatului este de natură polițienească sau corecțională, pronunță trimiterea în judecata instanței competente și dispune liberarea prevenitului, conform dispozițiilor art. 266, alin. 2.

Art. 273. — Dacă faptul este calificat crimă, Camera de instrucție ordonă trimiterea acuzatului înaintea instanței criminale.

Art. 274. — Când Camera de instrucție ordonă trimiterea acuzatului în judecată, ea statuează motivat, prin aceeași hotărîre, asupra arestării sau lăsării lui în libertate.

Ordonanța de arestare nu va cuprinde decât ordinul de transferare a acuzatului la arestul instanței criminale.

Art. 275. — Hotărîrea Camerei de instrucție trebuie să conțină numele judecătorilor care au dat-o, a procurorului care a pus rechizițiuni, o expunere amănunțită a faptului comis, calificarea legală și textele de lege aplicabile.

Camera este obligată a se pronunța asupra mijloacelor esențiale de apărare invocate în cursul instrucției, prin memorii sau oral, precum și asupra rechizițiilor Ministerului public.

Deciziunea trebuie să fie scrisă de judecători și greșier.

Arătarea numelui judecătorilor care au dat deciziunea și a procurorului care a pus concluziuni, expunerea faptului comis și calificarea lui, precum și subscrierea deciziunii de către judecători și greșier sunt prescrise sub pedeapsa nulității.

Redactarea deciziunii se va face în cel mult 5 zile dela pronunțarea ei.

Art. 276. — Președintele îngrijește ca hotărîrea Camerei de instrucție, prin care acuzatul este trimis în judecata instanței criminale, să fie comunicată, în copie, fiecăruia din acuzații deținuți, de către administratorul penitenciarului sau înlocuitorul său, iar celor lăsați liberi,

de organele administrative, la domiciliul lor, ales în condițiunile art. 267.

Art. 277. — În 24 de ore după comunicarea copiilor susmenționate, acuzatul arestat trebuie strămutat în arestul instanței criminale.

Ministerul public înștiințează pe primarul comunei locului unde se află domiciliul acuzatului, dacă acel domiciliu este cunoscut, cât și pe primarul locului unde s'a comis infracțiunea, despre decizia prin care s'a hotărît trimiterea acuzatului în judecata instanței criminale.

Această înștiințare se afișează la ușa primăriilor respective.

Art. 278. — În termen de maximum 3 zile dela îndeplinirea formalităților prevăzute de art. 276, procurorul trimite dosarul, dovezile de comunicare și o listă, cuprinzând martorii acuzării și apărării ce urmează a fi citați în cauză, instanței competente.

Art. 279. — În caz de trimitere în judecată, dacă s'a decis menținerea arestării, mandatul de arestare, sub puterea căruia se află prevenitul, păstrează forța executorie până ce instanța de judecată pronunță hotărîrea.

Art. 280. — Camera de instrucție hotărâște prin aceeași hotărîre și asupra infracțiunilor conexe, care, prin actele de instrucție, au fost aduse în fața ei și decide trimiterea în judecată după normele stabilite în acest cod.

CAPITOLUL IV

Redeschiderea instrucției

Art. 281. — Inculpatul, în privința căruia judecătorul de instrucție, prin ordonanța definitivă sau Camera de instrucție, a hotărît că nu este cazul de a fi trimis în judecată, nu mai poate fi urmărit pentru același fapt, afară numai dacă s'ar face noi descoperiri în sarcina sa și dacă acțiunea penală nu este stinsă.

Art. 282. — Sunt considerate ca descoperiri noi în sarcina inculpatului declarațiile de martori, actele și procesele-verbale care nu au putut fi supuse cercetării organelor de instrucție și care servesc să completeze probele deja examinate sau constituiesc noi mijloace pentru descoperirea adevărului.

Art. 283. — Reluarea instrucției după noi descoperiri se face de judecătorul de instrucție.

Judecătorul de instrucție, în acest caz, este sezisat de procurorul tribunalului.

Membrii parchetului trebuie să indice în rechizițiile lor noile descoperiri ce au intervenit.

Partea civilă n'are drept decât a aduce la cunoștința parchetului noile descoperiri care ar putea servi la reluarea instrucției.

Odată instrucția reînceptută, se urmează după regulile generale asupra materiei.

În toate cazurile prevăzute de art. 281 și 282, judecătorul poate dispune reluarea cercetărilor pentru infracțiunile de competența sa.

Instrucția nu poate fi redeschisă când ordonanța definitivă sau hotărîrea de neurmărire a Camerei de instrucție e motivată pe o cauză de stingere a acțiunii penale, afară de cazul când noile dovezi fac să dispară însăși cauza de stingere.

Art. 284. — În contra ordonanței judecătorului de instrucție care primește sau respinge cererea de reluarea instrucției, se poate face recurs la Camera de instrucție.

CARTEA III

Judecata

TITLUL I

Dispozițiuni generale

CAPITOLUL I

Citarea părților

Art. 285. — După primirea actelor, conform art. 218, alin. 2 și 3; art. 221, 222, 227, 268, 272 și 273, președintele fixează termen de judecată și ordonă citarea părților și a martorilor.

Citațiile se emit și se înmânează conform dispozițiilor cuprinse în art. 79 și urm.

Art. 286. — Președintele tribunalului nu dă curs cererilor directe care nu întrunesc condițiile art. 222.

În toate cazurile, procesele în care sunt deținuți vor fi judecate de urgență și cu precădere.

Dosarele în care sunt preveniți vor purta un semn distinctiv și mențiunea „arestat”.

Art. 287. — Citația trebuie să fie înmănată inculpatului cu cel puțin 3 zile înainte de ziua de judecată, sub sancțiunea de nulitate a hotărârii.

În materie criminală, termenul este de cel puțin 5 zile.

Această nulitate se acoperă dacă nu a fost invocată în prima ședință și înainte de orice apărare.

Când hotărârea este dată în instanța de recurs și nu este altă cale de atac, nulitatea se poate pronunța pe cale de contestație, în condițiunile art. 433 și urm.

Art. 288. — Președintele instanței sau magistratul delegat de el este obligat a lua măsuri, cu două zile înainte de ședință, pentru aducerea la îndeplinire a procedurii.

El va veghea de asemeni ca lista proceselor de judecată să fie întocmită, avându-se în vedere vechimea cauzelor, precum și dispozițiile legale privitoare la urgență și precădere.

CAPITOLUL II

Compunerea instanțelor de judecată și limita investirii lor

Art. 289. — Instanțele de judecată se constituiesc cu numărul de judecători prevăzut de legea de organizare judecătorească și de legile speciale, sub pedeapsă de nulitate, iar judecata se mărginește la persoanele și faptele prevăzute în actul de sezișare, afară de cazul când Ministerul public își întinde rechizitoriul și asupra altor persoane sau altor fapte noi, în legătură cu cele ce se judecă.

Instanța regulat investită nu se poate desinvesti prin trimiterea cauzei la parchet sau la judecătorul de instrucție, spre a fi în prealabil cercetată.

Compunerea instanțelor penale se face astfel ca aceiași judecători să ia parte la toate ședințele urmate cu prilejul judecării fondului unui proces, când împrejurările nu împiedecă aceasta.

Art. 290. — Prezența Ministerului public la audiențele Curților și tribunalelor, precum și aceea a greșierului la ședințele tuturor instanțelor penale este prescrisă sub sancțiunea nulității.

Parchetul poate fi reprezentat în același proces de mai mulți membri ai săi, care se pot substitui.

Când acțiunea penală s'a stins, instanța competentă a judeca acțiunea civilă se compune cu reprezentantul parchetului, dacă pe lângă acea instanță funcționează Minister public.

CAPITOLUL III

Ședințele și poliția lor

Art. 291. — Ședințele instanțelor sunt publice sub pedeapsă de nulitate.

Cu toate acestea, dacă publicitatea din cauza naturii faptelor ar putea să atingă siguranța Statului, ordinea sau moralitatea publică, instanțele pot, la cererea Ministerului public sau a părților și chiar din oficiu, să ordone ca desbaterile, în total sau în parte, să se țină în ședință secretă.

De asemenea, instanțele pot dispune, pentru considerațiuni de igienă, ca participarea publicului la desbateri să fie mărginită.

Ședințele sunt secrete în procesele referitoare la infracțiunile contra onoarei particularilor, dacă reclamantul o cere, precum și în acele în care sunt inculpați numai minori. La aceste ședințe părțile pot fi însoțite, în afară de apărătorii lor, de cel mult 2 persoane desemnate de ele.

Declararea secretă a ședinței se pronunță în ședință publică. Dispoziția luată în această privință trebuie motivată și trecută în procesul-verbal al ședinței.

Art. 292. — Președintele exercită poliția ședinței, putând lua măsuri pentru menținerea ordinii și solemnității ședinței.

La deschiderea ședinței, el invită publicul să păstreze liniștea și îngrijește de măsurile necesare siguranței.

În caz că nu mai este loc în sala de ședință, președintele poate înlătura pe cei ce ar veni mai târziu.

Nimeni nu poate fi lăsat să intre cu bastoane în sala de ședință, iar cu arme sunt lăsați numai aceia care le poartă în vederea oficiului sau a serviciului ce îndeplinesc în fața instanței.

Acei care asistă la ședință sunt obligați să păstreze o atitudine respectuoasă. Acel ce este ascultat sau vorbește instanței, trebuie să stea în picioare. Președintele poate admite excepțiuni dela această ultimă îndatorire.

Sunt îndepărtați din auditoriu cei nevârstnici și persoanele care s'ar prezenta într'o ținută necuvincioasă pentru solemnitatea instanței.

Președintele poate chema la ordine orice persoană care turbură cursul desbaterilor ori nesocotește solemnitatea instanței sau manifestă aprobare sau desaprobară și dacă această intervenție rămâne fără rezultat, el poate soma pe cel vizat să părăsească sala și la nevoie da ordin să fie scos din ședință.

Președintele poate ordona îndepărtarea chiar a întregului auditoriu, dacă altfel nu se poate menține ordinea.

Art. 293. — Dacă printre cei eliminați din ședință, prin dispoziția președintelui, ar fi inculpatul ori vreuna din părți, înainte de închiderea desbaterilor, acesta va fi reintrodus în ședință, și, sub pedeapsă de nulitate, i se vor pune în vedere toate actele esențiale, petrecute în absența sa, precum și declarațiile celor audiați.

Art. 294. — Dacă faptul turburătorilor prezintă caracterul unei infracțiuni, se procedează în contra lor conform dispozițiunilor cuprinse în titlul despre delictele de audiență.

Art. 295. — Dispozițiile din articolele precedente se aplică în toate locurile unde judecătorii sau instanța sunt chemați a-și îndeplini funcțiunile lor.

CAPITOLUL IV

Desbaterile și ordinea lor

Art. 296. — Desbaterile se fac oral și contradictoriu sub pedeapsă de nulitate.

Instanța, cu excepția cazului prevăzut de art. 41, este datoare să verifice, din oficiu, la prima înfățișare, regularitatea investirii.

Dacă instanța constată că actul de sezișare cerut de lege, nu conține toate arătările necesare pentru o regulată investire, va obliga partea interesată să-l completeze, fie de îndată, fie acordându-i un termen în acest scop.

Art. 297. — Dacă inculpatul sau oricare altă parte, față de care procedura este îndeplinită, nu se prezintă, judecata se face în lipsă.

Partea care a fost prezentă la o înfățișare, în persoană sau — în cazurile admise de lege — prin procurator investit sau nu cu dreptul de a cunoaște termenul, nu va mai fi citată în tot cursul instanței, fiind presupusă că cunoaște termenele ulterioare, chiar dacă la vreunul din aceste termene ar absentă.

Se exceptează dela normele prevăzute în alineatul precedent, inculpații în stare de arest.

Părțile, martorii și experții se pot prezenta și sta în instanță, chiar dacă nu s'au emis sau nu au primit citațiuni ori mandate, identitatea lor urmând a se verifica prin bilete de identitate sau prin orice alt act.

Art. 298. — Președintele conduce desbaterile și hotărăște asupra tuturor cererilor sau propunerilor părților, afară numai dacă legea nu le dă în căderea completului instanței respective.

Președintele veghează să nu se prelungească inutil cursul desbaterilor.

El va avea un rol activ în desfășurarea acestora, stăruind prin toate mijloacele pentru descoperirea adevărului și prevenirea oricăror erori în cunoașterea, dovedirea și caracterizarea faptelor.

În acest scop, el va putea pune părților întrebări pentru lămurirea împrejurărilor esențiale în legătură cu dovezile existente.

De asemeni, va putea pune părților și apărătorilor lor întrebări în legătură cu procesul, punând în discuțiunea acestora toate chestiunile de drept și de fapt, precum și necesitatea oricăror probatorii în limitele admise de lege, când acestea interesează soluționarea cauzei.

Amânarea procesului, pentru lipsă de apărare, nu poate fi încuviințată, decât în cazuri bine justificate și numai o singură dată.

Art. 299. — În afară de regulile speciale stabilite pentru fiecare instanță, ordinea desbaterilor este următoarea:

1. Președintele ordonă strigarea pricinei și constată prezența sau lipsa părților.

Inculpatul, dacă este arestat, trebuie adus la judecată, atât la prima instanță cât și la recurs, în afară de Curtea de Casație. El se înfățișează însoțit de pază;

2. Se ia un scurt interogatoriu inculpatului pentru stabilirea identității;

3. Se face apelul martorilor citați, apoi președintele îi invită să părăsească sala și să nu se depărteze fără permisiunea sa din locul desemnat pentru ei.

Dacă nu s'a prezentat unul sau mai multi din cei citați, instanța, după ascultarea nărilor, hotărăște motivat în privința amânării sau continuării judecării.

Instanța poate autoriza, dacă Ministerul public și inculpatul sunt de acord, ca desbaterile să se facă pe baza ac-

telor și depozițiilor din dosarul primelor cercetări sau dela instrucție.

Dacă inculpatul lipsește sau dacă martorii nu pot fi audiați în instanță, din diferite împrejurări, instanța va putea proceda la judecarea procesului pe bază actelor și depozițiilor din dosarul primelor cercetări, apreciind asupra acestora și ținând seamă de depozițiile martorilor ascultați în condițiunile art. 216, al. 2, 217, al. 3, și 238, al. 1, ca și când ar fi fost audiați în fața instanței.

În cazul lipsei inculpatului, instanța va putea totuși aprecia în mod motivat, dacă mai este necesară reaudierea unor asemenea martori.

Instanța poate hotărî judecarea procesului luând măsuri pentru aducerea de îndată a martorilor, informatorilor, experților sau interpretilor care lipsesc.

În caz de amânare, președintele va putea da termenul viitor, în cunoștința martorilor și experților prezenți;

4. Dacă procesul este în stare de judecată, grefierul citire actului de sezișare, președintele întreabă pe inculpat asupra situațiunei sale personale, potrivit art. 208 și asupra faptelor ce i se impută.

Procurorul și partea civilă nu pot pune inculpatului întrebări decât prin mijlocirea președintelui;

5. Dacă apărătorul lipsește, se procedează conform art. 77;

6. Se judecă excepțiile ce trebuiesc propuse înainte desbaterilor;

7. Se citește raportul judecătorului delegat, când există un raport;

8. Se ascultă martorii și experții chiar în lipsa părților, dacă procedura cu acestea este îndeplinită;

9. Se ascultă cererile părților privitoare la noi probe asupra cărora instanța va decide motivat.

Probele noi, necesare cauzei și neefectuate cu ocazia cercetărilor sau instrucției, trebuiesc cerute în prima zi de înfățișare, când procedura fiind completă, procesul este în stare de judecată, afară de probele ce vor rezulta din desbateri.

Părțile sunt obligate să indice precis natura probei, locul unde se află și obiectul ei, iar — în ceea ce privește martorii și experții — identitatea și domiciliul lor.

Lipsa martorilor nu poate provoca amânarea procesului în cazul în care au fost citați la un termen, iar împotriva lor s'au emis și două mandate de aducere;

10. Se dă cuvântul părților în ordinea următoare:

a) Partea civilă;

b) Ministerul public;

c) Inculpatul.

Partea civilă poate discuta faptele imputate și probele de vinovăție în măsura în care aceasta este necesară valorificării pretențiunilor sale civile.

Dacă sunt mai multi inculpați, președintele fixează ordinea în care trebuie să se facă pladoariile.

Ministerul public și partea civilă pot să replice, dacă instanța încuviințează.

Inculpatul sau apărătorul său, la judecata în fond, au cel din urmă cuvântul;

11. Dacă desbaterile nu se termină în aceeași ședință, se continuă într-o ședință următoare când nu sunt sorocite alte procese.

Dispozițiunile cuprinse la punctul 5 trebuiesc observate sub pedeapsă de nulitate.

Art. 300. — Președintele îngrijește ca corpurile delictive sau obiectele, care pot servi la convingere sau la descărcare, să se găsească în ședință spre a fi prezentate părții.

lor și martorilor, dacă este necesar, spre a declara dacă le recunosc.

Dacă declarațiile inculpatului făcute în ședință diferă esențial de cele făcute în cursul cercetărilor sau instrucției, președintele îl face atent întrebându-l din ce cauză a revenit, putând dispune citirea totală sau parțială a declarațiilor făcute mai înainte.

Art. 301. — Președintele întreabă pe martori și pe experți în privința cunoștințelor ce au cu privire la obiectul procesului.

Art. 302. — Orice adaose, schimbare sau variațiune ce poată fi între depoziția unui martor și aceea făcută de el în cursul instrucției, se consemnează în procesul-verbal.

Ministerul public și inculpatul pot cere aceasta dela președinte.

Art. 303. — Martorii sau experții ascultați nu pot părăsi sala de ședință decât numai cu voia președintelui sau după ordinul acestuia.

Art. 304. — Președintele va putea limita părților durata pledoariei, ținând seama de importanța procesului.

Art. 305. — Părțile pot depune la instanțele corecționale memorii sau concluzii scrise.

Instanțele pot cere și din oficiu asemenea concluzii.

Instanța poate ordona, chiar după închiderea desbaterilor, completarea dovezilor, dispunând în acest scop amânarea procesului.

Art. 306. — Când din desbateri rezultă că faptul imputat ar conține elementele unei infracțiuni mai grave decât aceea la care se referă acuzarea sau că acelui fapt trebuie să i se dea o altă calificare, ce ar face necesară pregătirea apărării în această nouă situațiune, instanța este datoare sub pedeapsă de nulitate, să asculte părțile asupra acestor eventualități și să încunoștiințeze pe inculpat că are dreptul să ceară suspendarea desbaterilor până la sfârșitul aceleiași ședințe, spre a-și prepara apărarea și, eventual a cere amânarea pentru completarea instrucției în fața instanței.

Art. 307. — Președintele poate ordona aducerea de îndată a martorului sau expertului care nu s'a înfățișat sau s'a îndepărtat înainte de timp. Aducerea nu exclude aplicarea pedepselor pentru neprezentare, cu toate că procesul nu s'a amânat.

Ascultarea unui martor sau a expertului citat și prezent în ședință, precum și administrarea oricărei alte probe, poate fi înlăturată numai cu învoirea părților sau dacă instanța, motivat, o găsește cu totul inutilă.

Art. 308. — În caz de amânare, toate actele de procedură care urmau să fie îndeplinite sub pedeapsă de nulitate până în prima zi de înfățișare și toate incidentele care urmau să fie ridicate la prima zi de înfățișare, pot fi îndeplinite până la noul termen acordat, iar incidentele pot fi ridicate în acea zi.

Procesele în care procedura trebuie îndeplinită pe timbru nu se vor amâna, scoate din rol, sau suspenda, instanța urmând a ordona plata valorii timbrelor ce ar fi fost necesare, cu ocazia stabilirii cheltuielilor de judecată.

Art. 309. — Desbaterile pot fi întrerupte și amânate, în continuare, pentru motive temeinice, prin încheiere motivată, fără a se mai cita părțile, dar nu mai târziu de 20 zile.

Art. 310. — În orice stare a desbaterilor, președintele poate dispune retragerea din sala de ședință a unuia sau mai multor inculpați și interogarea lor separat asu-

pra fiecărei circumstanțe a procesului. Aceeași măsură se poate lua și pentru ascultarea martorilor.

Nu se pot relua desbaterile, sub pedeapsă de nulitate, decât după ce inculpatul absent a fost ascultat și numai după ce i s'au pus în vedere declarațiile făcute în absența sa.

Art. 311. — Dispozițiile luate de instanță, în cursul desbaterilor, în baza textelor de mai sus, nu pot fi atacate decât odată cu fondul.

CAPITOLUL V

Despre constatarea desbaterilor

Art. 312. — În procesele ce se vor amâna, fie în continuare, fie pentru pronunțare, sau din orice altă cauză, desbaterile vor fi rezumate de grefier, după notele de ședință în chiar cuprinsul încheierii, care va cuprinde:

1. Ziua, luna, anul și instanța;
2. Numele și pronumele judecătorilor și asesoriilor populari, reprezentantului Ministerului public, grefierului, a părților care au asistat, precum și apărătorilor lor;
3. Denumirea infracțiunii, care constituie obiectul învinuirii și arătarea dacă desbaterea a fost publică sau nu;
4. Descrierea exactă a mersului desbaterii și a fiecărei formalități esențiale;
5. Numele învinuitului, martorilor, interpreților și experților ce au fost ascultați, cu mențiunea de jurământ prestat sau motivul pentru care au fost dispensați, iar depozițiile și arătările lor se trec într'un proces-verbal separat;
6. Actele și documentele care s'au citit în ședință, precum și motivul citirii;
7. Cererile și propunerile pe care Ministerul public, inculpatul ori partea civilă le-au făcut în scopul de a se constata prin proces-verbal, vreo circumstanță specială a desbaterilor de natură să servească de bază unei acțiuni ulterioare;

8. Orice alte cereri, cum și concluziile Ministerului public, ale părții civile și ale inculpatului;

9. Orice măsuri luate în cursul desbaterilor.

Incheierea va fi semnată de președintele completului de judecată și de grefier; ea constituie proba celor petrecute în instanță.

În caz când hotărîrea se pronunță în aceeași zi, mențiunile arătate mai sus vor forma partea întâia a hotărîrii.

Art. 313. — Lipsa mențiunilor arătate în articolul precedent duce la nulitatea încheierii numai dacă aceste mențiuni nu rezultă sau nu se pot reconstitui din actele dela dosar.

Părțile pot cere citirea notelor luate de grefier și vizarea lor de președinte.

Art. 314. — În cauzele importante, instanța poate ordona stenografierea desbaterilor, în total sau în parte.

Instanța poate încuviința aceasta în orice cauză la cererea motivată a unei părți dacă aceasta depune anticipat cheltuielile.

În cazurile de mai sus se aplică stenografilor dispozițiile referitoare la interpreți.

Art. 315. — Părțile pot lua cunoștință de încheiere și anexele ei, le pot copia ori lăsa să se copieze pe cheltuiala lor.

CAPITOLUL VI

Deliberările și hotărârile instanțelor de judecată

Art. 316. — Hotărîrea se pronunță îndată după terminarea debaterilor.

Judecătorii deliberază în secret, fie în camera de consiliu, fie în ședință. Ministerul public și grefierul nu asistă la deliberări.

În cazurile când judecătorii au nevoie de o deliberare mai lungă, pronunțarea se face cel mult în termen de 7 zile.

Art. 317. — Rezultatul deliberării se trece în minută.

Art. 318. — Președintele pune mai întâu în deliberare chestiunile de fapt și apoi, dacă este nevoie, cele relative la calificarea și la aplicarea pedepsei. Toți judecătorii trebuie să-și exprime părerea asupra acestor din urmă chestiuni, oricare ar fi opinia lor asupra vinovăției în fapt.

Președintele culege părerile, începând cu judecătorul cel mai mic în grad și continuă în ordinea numirii lor.

Președintele își dă părerea cel din urmă.

Chestiunile de fapt și de drept sunt rezolvate cu majoritate de voturi.

În cazul când din deliberare rezultă mai multe opinii din care nici una nu întrunește majoritatea, judecătorii care au opinat pentru soluțiunea cea mai severă, trebuie să se alăture opiniei celei mai apropiate de ea, astfel ca să se poată forma majoritatea.

După formarea majorității, se va redacta minuta, care se semnează de președinte, judecători și grefieri.

Art. 319. — Hotărîrea prin care instanțele se pronunță asupra mijloacelor de apărare sau procedurilor pregătitoare, asupra vreunui incident sau chestiune premergătoare soluțiunii fondului, se numește „încheiere”.

Hotărîrea prin care instanța se desinvestește sau rezolvă fondul cauzei, se numește „carte de judecată” pentru judecătorii, „sentință” pentru tribunal, „decizie” pentru Curți și Curtea de Casație.

Art. 320. — Instanța pronunță prin hotărîrea sa condamnarea ori achitarea inculpatului sau încetarea ori anularea urmăririi, după distincțiile art. 4. Când instanța pronunță achitarea, încetarea sau anularea urmăririi ori condamnarea la amendă sau pedeapsă privativă de libertate, însă cu suspendarea pedepsei, prevenitul va fi pus în libertate, chiar dacă Ministerul public a făcut recurs.

De asemenea, prevenitul va fi pus în libertate de îndată, dacă, deși condamnat la o pedeapsă privativă de libertate, fără suspendare, pedeapsa pronunțată e de o durată egală cu deținerea preventivă suferită până la acea dată.

Când instanța pronunță o pedeapsă privativă de libertate, în cazul delictelor flagrante sau în celelalte cazuri, o pedeapsă mai mare de un an, va putea dispune arestarea condamnatului. Contra acestei arestări se poate face recurs numai odată cu fondul. Recursul nu suspendă executarea.

Art. 321. — Dispozitivul fiecărei hotărîri trebuie să se pronunțe în ședință publică de către președinte, sub pedeapsă de nulitate.

Președintele enunță și textele de lege, pe care se întemeiază hotărîrea.

El trebuie să fie asistat de grefier.

Dacă inculpatul este de față, președintele îl înștiințează despre facultatea ce îi dă legea de a face recurs, indicându-i termenul respectiv. Despre această înștiințare se face mențiune în hotărîre.

Art. 322. — Fiecare hotărîre trebuie să cuprindă:

1. Denumirea instanței dela care emană;
2. Numele și pronumele judecătorilor și asesorilor populari, care au luat parte la judecată, numele reprezentantului Ministerului public, al procurorului popular, dacă a pus concluzii și al grefierului;

3. Numele și pronumele acuzatului sau inculpatului, porecla, dacă are, locul nașterii, etatea, reședința sau domiciliul, profesiunea, naționalitatea lui, dacă este liber sau arestat, precum și numele apărătorilor care l-au asistat;

4. Enunțarea faptelor care formează obiectul învinuirii și asupra cărora instanța s'a pronunțat;

5. Concluziile părților;

6. Motivele de fapt și de drept pe care este întemeiată hotărîrea;

7. Menționarea textelor de lege pe care s'a întemeiat condamnarea, precum și arătarea că aceste texte au fost enunțate în ședință publică;

8. Dispozitivul, adică ceea ce judecata a hotărît.

Dispozitivul, hotărîrii condamnatoare trebuie să cuprindă denumirea infracțiunilor sau textul de lege aplicat, pedeapsa și condamnarea civilă, dacă s'au acordat despăgubiri, precum și aceea referitoare la cheltuielile de procedură.

În hotărîrile de achitare, dispozitivul trebuie să cuprindă și obligarea la despăgubiri civile, în cazurile și după distincțiunile prevăzute de art. 8.

În caz de admitere a suspendării executării pedepsei, se menționează formal aceasta, precum și faptul că s'a atras atențiunea condamnatului asupra consecințelor în cazul comiterii de noi infracțiuni;

9. Dispoziția că se ține seamă de detențiunea preventivă și de timpul ce se socotește că a împlinit din pedeapsă;

10. Dispoziția relativă la confiscarea sau distrugerea lucrurilor ori restituirea lor;

11. Calea de atac la care hotărîrea poate fi supusă;

12. Ziua, luna, anul și indicațiunea că a fost pronunțată în ședință publică, precum și mențiunea că s'a dat în numele legii;

13. Semnătura judecătorilor și grefierului.

Art. 323. — Hotărîrea se comunică în extras inculpatului, părții civilmente responsabile și părții civile, afară de cazul când au fost prezenți la dezbateri sau la pronunțarea hotărîrii.

Inculpatului arestat, lipsă la pronunțare, i se comunică hotărîrea în extras.

Art. 324. — Este nulă hotărîrea în care persoana inculpatului nu este suficient determinată sau în care lipsește vreuna din condițiile cerute de punctele 1, 2, 4, 6, 8, 12 și 13 din articolul precedent.

Dacă după pronunțarea hotărîrii, unul din judecători s'ar găsi în imposibilitate de a semna, se face mențiune despre aceasta de șeful instanței sau de președintele completului de judecată.

Erorile materiale evidente nu constituiesc motive de nulitate. Aceste erori se îndreaptă în camera de consiliu, de instanța care a pronunțat hotărîrea, după cererea părților și după ascultarea lor, sau chiar din oficiu, însă cu chemarea părților.

Art. 325. — Încheierile prin care instanța a soluționat cererile făcute de părți în cursul debaterilor vor fi motivate și sunt considerate ca făcând parte integrantă a hotărîrii.

Art. 326. — Dispozițiunile art. 134, se aplică și în privința hotărârilor.

Art. 327. — Hotărîrea va fi redactată și semnată în termen de 20 zile.

Art. 328. — Grefierii nu pot da părților copie de pe hotărîre decât după ce a fost semnată de judecători, sub pedeapsa prevăzută de art. 293 din codul penal.

CAPITOLUL VII

Dispozițiuni comune

Art. 329. — Toate dispozițiunile din acest titlu, privitoare la atribuțiunile și îndatoririle președintelui, sunt aplicabile și judecătorului dela judecătorie.

TITLUL II

Instanțele de judecată

CAPITOLUL I

Judecătoria

SECȚIUNEA I

Procedura înaintea judecătoriei

Art. 330. — Judecătorul este investit prin plângerea părții vătămate, a persoanelor arătate la art. 225 și 226, prin rechizitoriul procurorului sau prin cererea ofițerilor de poliție judiciară conform art. 227, ori prin trimitere dela altă instanță.

Art. 331. — În cazul infracțiunilor de competența judecătoriei, partea vătămată are dreptul să pună concluzii și în privința acțiunii penale, chiar dacă nu este constituită parte civilă.

În procesele intentate prin plângerea directă a părții vătămate, aceasta poate aduce martori direct în ședință fără să-i fi declarat mai înainte.

Art. 332. — În materie de contravențiuni flagrante, săvârșite în comuna de reședință a judecătoriei, judecătorul poate fi investit și prin raportul oral sau scris, făcut direct înaintea instanței, de ofițerul de poliție judiciară sau de agentul forței publice, care în asemenea cazuri va aduce și pe contravenient înaintea judecătorului.

După ce stabilește identitatea contravenientului, judecătorul dă citire procesului-verbal sau ascultă raportul oral al agentului constatator, examinând și alte probe — dacă vor fi — precum și apărarea contravenientului.

Martorii aduși odată cu contravenientul sunt audiați de îndată.

Dacă în apărare, contravenientul cere probe care ar împiedeca soluționarea imediată a cauzei, judecătorul va da un termen de 24 ore în care, sub sancțiunea decăderii, contravenientul va aduce probele sau martorii propuși și admiși de judecată.

Dacă la acest termen contravenientul nu se prezintă, el va fi judecat în lipsă.

În contra cărții de judecată se poate face recurs în 3 zile dela pronunțare.

Recursul nu va fi primit dacă, odată cu introducerea lui, contravenientul nu va consemna amenda la care a fost condamnat, iar în cazul unei pedepse privative de libertate, cautiunea în numerar fixată de judecător.

Art. 333. — Judecătoria judecă delictelor flagrante date în competența sa, după procedura prevăzută de art. 338, 339 și 340.

Art. 334. — În materie de contravenție și delict, când investirea se face prin trimiterea actelor de către ofițerii de poliție judiciară, conform art. 227, judecătorul cercetează de urgență dosarul și fără a cita părțile și dacă apreciază că nu sunt probe de vinovăție, clasează cauza prin rezoluție.

Rezoluția de clasare se comunică reclamantului, dacă există, conform art. 218 pct. 4; acesta are dreptul a introduce acțiunea directă în condițiunile art. 222.

Dacă nu există reclamant în proces, judecătoria va înainta dosarul parchetului, care are dreptul a deschide acțiune penală, dacă rezoluția de clasare a judecătorului i se pare vădit neîntemeiată.

Judecătorul care a clasat cauza va putea judeca în acțiune directă introdusă de partea vătămată.

SECȚIUNEA II

Procedura în materie de contravențiuni sancționate de organele administrative

Art. 335. — Judecătorul după primirea actelor comunică celui condamnat că poate să atace decizia cu recurs la acea judecătorie în termenul prevăzut de lege. În acest caz, judecata poate incuviința și proba cu martori.

Executarea actelor confirmate de organele administrative și a cărților de judecată date în recurs se face prin judecătorie.

CAPITOLUL II

Tribunalul

SECȚIUNEA I

Procedura înaintea tribunalului

Art. 336. — Tribunalul este investit în delictele de competența sa:

1. Prin rechizitoriul Ministerului public;
2. Prin trimiterea ce i se face, prin ordonanța judecătorului de instrucție sau prin hotărîrea Camerei de instrucție;
3. Prin plângere directă, conform art. 222, 225 și 226;
4. Prin trimiterea ce i se face de către o altă instanță în cazurile admise de lege.

Art. 337. — Dacă Tribunalul găsește că faptul este de natură criminală și nu intră în competența sa și dacă a fost sezisat printr'o ordonanță a judecătorului de instrucție ori prin hotărîrea Camerei de instrucție, el își declină competența, Curtea urmând să judece cauza în cazul în care se declină competența.

În cazul în care o Curte, investită printr'o ordonanță definitivă a judecătorului de instrucție, ori prin hotărîrea Camerei de instrucție, își declină competența, regulamentul de competențe aparține Curții de Casație.

SECȚIUNEA II

Judecarea delictelor flagrante

Art. 338. — Judecarea delictelor flagrante, precum și a infracțiunilor ce interesează ordinea publică, ordinea socială sau siguranța inferioară sau exterioară a Statului, trimise de Ministerul public, conform art. 220, se face în aceeași zi sau cel mai târziu în ziua următoare, martorii putând fi chemați și verbal printr'un ofițer de poliție judiciară sau agent al forței publice.

Inculpatul este în drept a arăta în fața instanței de

judecată că faptul ce i se impută nu poate fi judecat după procedura delictelor flagrante.

Dacă instanța, din oficiu sau la cererea inculpatului, constată că faptul ce i se impută nu poate fi judecat după procedura delictelor flagrante, anulează mandatul de arestare și — dacă este cazul — reține cauza și o judecă conform dreptului comun.

Impotriva hotărîrii de respingere a incidentului nu se poate face recurs, decât odată cu fondul.

Art. 339. — Instanța acordă inculpatului la cerere cel mult 5 zile pentru a-și pregăti apărarea.

Când cauza nu este în stare de judecată, instanța o amână pentru un termen de cel mult 15 zile.

În ambele cazuri, instanța se pronunță asupra eliberării provizorii a preveniturii.

Când eliberarea a fost admisă, arestatul va fi pus în libertate, dacă parchetul nu a făcut recurs. În caz de respingere, hotărîrea se poate ataca numai odată cu fondul.

Art. 340. — Când reclamantul este de față și voește a-și urmări pretențiunile sale civile, pe calea sumară a acestei proceduri, instanța statuează asupra acestor pretenții. Când reclamantul nu este de față sau când lichidarea pretențiunilor sale nu poate fi soluționată de îndată, instanța statuând asupra vînovăției, rezervă reclamantului facultatea de a se adresa, pentru cuantumul despăgubirilor, instanțelor civile.

Art. 341. — În cazul în care delictul de luare de mită este descoperit în momentul comiterii, organul constator va conduce pe infractor și pe martor, cu ajutorul forței publice, înaintea șefului Ministerului public respectiv.

Șeful Ministerului public va interoga pe infractor și va reaudia martorii sub prestare de jurământ, de îndată ce va fi sezisat.

Dacă va constata că faptul se dovedește va emite împotriva infractorului un mandat de arestare, care nu este supus confirmării și va trimite de îndată cauza și pe infractor în instanța competentă, pentru judecare.

Tribunalul va judeca pe infractor în ziua sezisării sau cel mai târziu în ziua următoare, martorii putînd fi chemați și aduși prin orice ofițer de poliție judiciară sau agent al forței publice.

Se poate acorda infractorului numai un termen de maximum trei zile pentru pregătirea apărării.

Dacă martorii nu se prezintă nici la acest termen, cauza se va judeca după probele din dosar.

Nu se poate acorda alt termen pentru lipsă de apărare.

Tribunalul nu poate pune în libertate pe infractor decât în caz de achitare.

Termenul de recurs împotriva hotărîrii tribunalului este de trei zile libere, în care timp se va redacta și hotărîrea.

Recursul se judecă de urgență și cu precădere.

Pedepsa se va executa în termen de trei zile libere dela rămânerea definitivă a hotărîrii de condamnare.

CAPITOLUL III

Instanța criminală

SECȚIUNEA I

Sediul și compunerea Secțiunilor cu competență criminală de pe lângă Curți

Art. 342. — Una sau mai multe din secțiunile Curților vor avea competența criminală în condițiunile stabilite prin legea de organizare judecătorească.

SECȚIUNEA II

Procedura anterioară judecării

Art. 343. — În 24 ore după primirea dosarului, conform art. 273 și 278 din procedura penală, cauza se înscrie în ordinea primirii într'o condică specială și se procedează la îndeplinirea formalităților de mai jos.

Art. 344. — Președintele instanței criminale dispune ca acuzatul să fie adus înaintea sa. Acuzatul aflat în libertate va fi adus de îndată cu mandat de aducere.

Președintele supune pe acuzat unui interogatoriu.

Înaintea de interogator, constată dacă s'au comunicat acuzatului ordonanța sau decizia de trimitere în judecată și în caz contrariu, dispune să i se comunice, în copie, de îndată, de grefă acelei instanțe.

Dacă ordonanța definitivă de trimitere a fost atacată cu recurs sau dacă acuzatul căruia i s'a făcut comunicarea în condițiunile alineatului precedent, declară că face recurs împotriva ei, procesul se amână până la expirarea termenului de recurs sau judecarea recursului.

Art. 345. — Președintele, sub pedeapsă de nulitate, pune în vedere acuzatului că are dreptul să propună motivat noi mijloace de apărare, fie verbal, cu ocaziunea acestui interogatoriu, fie în scris, până cel mai târziu cu 5 zile înainte de termenul fixat pentru judecată.

În acelaș termen Ministerul public și partea civilă pot propune în scris și motivat noi probe, afară de cele arătate în actele de trimitere în judecată sau în listele de martori, întocmite conform art. 249 din procedura penală.

Atunci când se propun noi martori, trebuie să se arate numele complet și adresa lor exactă.

Martorii noi propuși vor fi adăogați pe listă.

Art. 346. — Președintele dispune ca listele tuturor martorilor propuși de Ministerul public și partea civilă să fie comunicate acuzatului cu cel puțin 48 ore înainte de ziua judecării.

Ministerul public și partea civilă vor lua cunoștință dela dosar de martorii propuși de acuzat.

Art. 347. — Acuzatul este întrebat dacă și-a ales un apărător și în caz contrar, președintele desemnează din oficiu pe un avocat din baroul dela reședința instanței criminale, sub pedeapsă de nulitate a tuturor lucrărilor ce vor urma.

Dacă acuzatul își alege un apărător în urmă, cel desemnat de președinte este desărcinat și cauza de nulitate cade.

Art. 348. — Îndeplinirea formalităților prescrise de articolele precedente se constată printr'un proces-verbal care va fi scris de președinte, grefier și acuzat.

Președintele, în tot timpul procedurii anterioare debaterilor, poate vizita oricând pe acuzat.

Art. 349. — După îndeplinirea formalităților de mai sus, imediat după înscrierea dosarului în condică specială, președintele instanței criminale fixează termen de judecată, dispunând citarea părților și a martorilor.

Termenul astfel fixat nu poate depăși 15 zile dela primirea dosarelor.

Când necesitatea cere, poate emite dela început mandate de aducere contra martorilor.

Art. 350. — Dacă s'au pronunțat pentru aceeași infracțiune mai multe ordonanțe sau deciziuni de trimitere în judecată în contra mai multor acuzați, președintele, la cererea Ministerului public, le sorocește pentru aceeași zi, urmînd ca instanța să hotărască asupra conexiunii.

Aceeași procedură se va urma și pentru cazul când acuzatul ar fi trimis înaintea aceleiași instanțe și pentru alte infracțiuni.

Când ordonanța sau decizia de trimitere cuprinde mai multe infracțiuni neconexe, Ministerul public poate cere să nu fie judecați acuzații deodată decât pentru unele din infracțiuni și instanța poate dispune aceasta, chiar din oficiu.

Art. 351. — Acuzatul aflat în libertate este obligat să se constituie prizonier cu 3 zile înainte de ziua de judecată în arestul instanței respective.

Acei ce nu se vor conforma, vor fi arestați din ordinul președintelui instanței criminale înăuntrul termenului de mai sus.

Acei care s'au constituit prizonieri, vor fi eliberați de instanța criminală atunci când procesul se amână.

În caz de amânare, acuzații care nu s'au constituit prizonieri în termenul legal și au fost arestați din ordinul președintelui, vor putea fi menținuți în stare de arest până la judecarea procesului, dacă instanța va aprecia motivat necesitatea deținerii.

Inculpații supuși judecății instanțelor cu competență criminală, ca urmare a conexității, vor fi judecați și în lipsă. Președintele instanței va putea însă, atunci când necesitatea va cere, să ordone arestarea inculpaților absenți, în condițiunile de mai sus.

SECȚIUNEA IV

Procedura de judecată

Art. 352. — Președintele instanței criminale exercită poliția audienței, conform art. 291 și urm. din pr. penală.

El este investit cu putere discreționară, în virtutea căreia poate lua toate măsurile ce crede folositoare pentru aducerea la îndeplinire de îndată a dispozițiilor luate de Curte.

Art. 353. — Președintele, deschizând ședința, dispune să se facă apelul părților.

Acuzatul se înfățișează însoțit de paznic, afară de cazul când președintele găsește cu cale să ia și alte măsuri în interesul siguranței publice.

Președintele îl întreabă de nume, pronume, etate, profesiune, locuință și locul nașterii.

Dacă acuzatul lipsește, procesul se amână pe altă zi.

În acest caz, instanța, apreciind motivele neprezențării, va putea ordona arestarea fie de îndată, fie cu 10 zile înainte de noul termen fixat.

Art. 354. — Îndată după îndeplinirea formalităților prevăzute mai sus, se judecă excepțiunile ce trebuiesc propuse înaintea începerii debaterilor.

Președintele ordonă greșierului să facă apelul nominal al martorilor, îndeplinind cerințele art. 299, pct. 3, alin. 1, după care dispune să se citească ordonanța sau decizia de trimitere în judecată.

Art. 355. — Se procedează la luarea interogatorului acuzatului asupra faptului ce i se impută.

Instanța se pronunță motivat, după ascultarea părților și a Ministerului public în privința admisibilității și utilității noilor probe propuse regulat înaintea termenului de judecată.

Ea poate, admitând aceste probatorii, să le mărginească în raport cu importanța ce reprezintă în deslășirea cauzei, spre a se evita astfel temporizarea judecății.

Tot cu această ocaziune, în scopul descoperirii adevărului, instanța poate admite și alte probe, după propunerea părților, dacă ele dovedesc că au fost în imposi-

bilitate a le propune anterior. Din oficiu se pot ordona orice probatorii până la închiderea debaterilor, în interesul descoperirii adevărului.

Art. 356. — Când vreun martor, care a fost citat, lipsește, dacă nu poate fi adus de îndată cu mandat, instanța, după ascultarea părților, poate amâna procesul. Partea care stăruie în ascultarea martorului absent, trebuie să precizeze punctele procesului asupra cărora voiește să fie ascultat acesta.

Art. 357. — Dacă se decide amânarea procesului pentru lipsa unora dintre martori, vor fi audiați cei prezenți, urmând ca absenții să fie audiați la termenul următor.

În privința audierii martorilor și informatorilor se vor observa dispozițiunile respective din procedura penală.

Art. 358. — Acuzatul și Ministerul public se pot opune la ascultarea unui martor care nu este cuprins în listele comunicate sau care nu a fost desemnat cu destulă lămurire.

Art. 359. — Dacă procesul este în stare de judecată, debaterile, odată începute, continuă până la terminarea lor și peste ora legală sau se amână în continuare într-o ședință următoare comunicându-se părților și martorilor ziua și ora.

Art. 360. — Președintele instanței criminale nu poate declara debaterile închise, sub pedeapsă de nulitate, decât după ce întreabă pe acuzat personal, dacă mai are ceva de zis în apărarea sa, menționându-se aceasta în procesul-verbal al debaterilor.

Art. 361. — În caz de condamnare, instanța, apreciind, poate ordona menținerea în stare de arest a acuzatului dacă nu este definit în prevenție, în baza unui mandat dat în aceeași cauză.

Contra arestării se poate face recurs numai odată cu fondul. Recursul nu este suspensiv de executare.

Art. 362. — Arestarea acuzatului, ordonată fie de președinte fie de instanța criminală, se execută în baza unui mandat emis de președintele instanței.

Art. 363. — Când din debateri ar reeși în sarcina acuzatului și o altă infracțiune, președintele, după achitare sau condamnare, sezisează parchetul de faptul cel nou, luând, de este cazul, măsuri să nu dispară.

Art. 364. — După pronunțarea deciziei președintele arată acuzatului că legea îi dă dreptul să facă recurs și îi indică termenul înăuntrul căruia îl poate face.

Art. 365. — Debaterile se rezumă de greșier, în condițiunile și după normele arătate de art. 312—315 din procedura penală.

Art. 366. — Deciziunile instanței criminale vor fi redactate în condițiunile art. 322, în cel mult 20 zile.

Termenul poate fi prelungit dacă se dovedește că motivul împiedecării nu a încetat.

Cererea de amânare sau de prelungire se poate face de un împuternicit al acuzatului.

SECȚIUNEA V

Procedura judecării contumacelor

§ 1. Procedura anterioară judecării

Art. 367. — Când prin ordonanța sau hotărârea de trimitere în judecată se constată că acuzatul este dispărut și nu se constituie prizonier în 10 zile de la comunicarea acelei deciziuni, făcută la domiciliul său sau evadează, fie după ce s'a constituit prizonier, fie după ce a fost arestat sau nu a putut fi găsit și adus înaintea președintelui instanței spre a i se lua interogatoriul prevă-

Art. 344, sau n'a putut fi arestat, în urma ordinului dat în cazul art. 353, președintele instanței criminale dă o ordonanță prin care dispune ca acuzatul să se prezinte în termen de 5 zile, sub sancțiunea de a fi declarat contumace și judecat în lipsă.

Ordonanța conține arătarea faptului comis și mandatul de arestare dacă s'a emis.

Ordonanța se afișează la ușa ultimului domiciliu sau ultimei reședințe și la ușa instanței criminale.

Dacă ultimul domiciliu sau ultima reședință nu i se cunosc sau dacă acuzatul este plecat din țară, afișarea se face la ușa primăriei unde s'a comis crima și la ușa instanței criminale.

Art. 368. — Dacă este stabilit că acuzatul nu se găsește în țară și că această absență nu provine din cauza faptului pentru care este dat în judecată sau când i-ar fi absolut imposibil să se prezinte în termenul prevăzut de ordonanță, instanța, la cerere, poate acorda un alt termen.

Termenul poate fi prelungit dacă se dovedește că motivul împiedecării nu a încetat.

Cererea de amânare sau de prelungire se poate face de un împuternicit al acuzatului.

§ 2. Procedura de judecată

Art. 369. — În cazul când acuzatul nu a răspuns la termenul fixat prin ordonanță și nici nu i s'a prelungit acest termen, conform art. 368, instanța, după 10 zile de la afișarea și publicarea ordonanței, procedează la judecarea în lipsa acuzatului.

Dacă constată că nu au fost îndeplinite formalitățile prevăzute de art. 367, instanța anulează actele neregulate îndeplinite și ordonă reînceperea acestor formalități de la cel dintâi act neregulat.

Dacă însă constată că formalitățile sunt îndeplinite, procedează la judecată conform normelor obișnuite, audiind martori, informatori, efectuând expertize, descinderi locale și alte probatorii, după împrejurări, și dă hotărâre motivată, conform art. 366.

Acuzatul nu poate fi apărat de niciun avocat.

Instanța decide numai în urma concluziunilor Ministerului public și ale părții civile.

Art. 370. — Decizia dată în contumacie poate fi atacată cu recurs de toate părțile, în termenul și condițiunile stabilite de art. 393 din procedura penală.

Pentru contumacele al cărui ultim domiciliu sau reședință nu sunt cunoscute, termenul de recurs curge de la data afișării, în extras, a deciziei de condamnare la ușa instanței criminale.

Grefa este obligată să trimită extrasele pentru publicare și afișare, în termen de 8 zile de la data pronunțării deciziei de condamnare.

Art. 371. — Lipsa acuzatului declarat contumace nu suspendă și nici nu întârzie judecata altor acuzați. Disjungerea se poate face chiar înainte de îndeplinirea formalităților de contumacie.

Art. 372. — Un extras de pe decizia de condamnare se trimite și tribunalului în a cărui circumscripție se află averea condamnatului, pentru a se lua măsurile prevăzute de lege pentru absenți.

Art. 373. — Efectele legale ale executării deciziei în contumacie încep de la data expirării termenului de recurs pentru condamnat.

Art. 374. — Instanța poate ordona, la cerere, după expirarea termenului de recurs, ca actele și obiectele depuse la grefă să fie restituite aceluia cărora le aparțin sau care sunt în drept să le primească, cu obligațiunea

de a le înfățișa când li se vor cere, încheindu-se proces-verbal. În locul actelor eliberate se lasă copii certificate. În cazul când nimeni nu le cere, grefierul instanței dresază proces-verbal despre aceasta, constatând starea lor materială.

§ 3. Procedura judecării în caz de prindere sau prezentare a acuzatului

Art. 375. — Dacă cel condamnat în contumacie se prezintă de bunăvoie sau este arestat și în termen de 5 zile cere să fie judecat din nou, dovedind că a fost în imposibilitate absolută de a se prezenta la ziua judecării și de a încunoștiința instanța despre această împiedecare, printr'un caz de forță majoră, instanța apreciind asupra motivelor invocate poate să admită în principiu cererea și, prin consecință, să anuleze decizia de condamnare și procedurile urmate, începând de la ordonanța prevăzută în art. 367.

Instanța va putea totdeauna ordona și arestarea acuzatului până la judecarea procesului.

Ordonanța și hotărârea de trimitere în judecată, precum și actele anterioare își păstrează toate efectele.

Condamnatul în contumacie a cărui pedeapsă s'a prescris, nu mai poate cere rejudecarea.

În toate cazurile, din momentul prezentării sau arestării celui condamnat în contumacie, dispozițiunile luate pentru administrarea averii sale ca absent încetează.

Art. 376. — Dacă cererea de rejudecare a acuzatului a fost admisă în principiu, se procedează conform art. 343 și urm. din prezentul capitol, ținându-se seamă de probele administrate anterior în fața instanței criminale, afară de cazul când s'ar decide altfel.

Art. 377. — Acuzatul nu poate fi condamnat la o pedeapsă mai mare decât aceea dată prin decizia pronunțată în contumacie.

În caz de achitare va fi obligat la plata cheltuielilor ocazionate prin lipsa sa.

Art. 378. — Dacă la termenul fixat contumacele nu se prezintă, instanța criminală, fără a mai îndeplini vreo altă formalitate, procedează de îndată la judecare, ținând seama și de orice alt mijloc de apărare invocat de acuzat.

CARTEA IV

Căile de atac

TITLUL I

Dispozițiuni generale

Art. 379. — Singura cale de atac ordinară este recursul. Căile de atac extraordinare sunt: recursul extraordinar, revizuirea și contestația.

Căile de atac pot fi folosite de inculpat, Ministerul public, partea civilă, partea civilmente responsabilă și orice altă persoană, în cazurile și condițiunile prevăzute de lege.

Art. 380. — Căile de atac acordate de lege inculpatului pot fi exercitate și de bărbat pentru soție sau de soție pentru bărbat dacă nu există opunere formală din partea vreunui, de părinți pentru copiii minori și de tutori pentru pupilul lor, fără ca aceștia să aibă dreptul la comunicarea hotărârilor ce urmează a fi atacate.

Apărătorul ales sau numit din oficiu are dreptul să uzeze în favoarea inculpatului de căile de atac. Acesta poate renunța oricând la calea de atac folosită de apărătorul său.

Art. 381. — Renunțarea la o cale de atac se poate face printr'o declarație autentică sau verbală, din momentul condamnării, până la judecata instanței sesizate.

Asupra renunțării la o cale de atac, afară de cele ce privesc interesele părții civile, se poate reveni înăuntrul termenului fixat de lege, pentru exercitarea acestei căi de atac.

Renunțarea se poate face în aceleași condiții și înaintea instanței a cărei hotărâri s'au atacat, care o înaintează instanței respective.

Ministerul public nu poate retrage o cale de atac odată declarată.

Art. 382. — Folosirea unei căi de atac nu poate crea o situațiune mai grea pentru cel care a exercitat-o.

Art. 383. — Calea de atac exercitată de unul dintre inculpați poate să profite și inculpaților care nu au exercitat-o, instanța fiind obligată să examineze întreaga cauză.

Art. 384. — Căile de atac se declară la instanța, a cărei hotărâre se atacă, cu excepția recursurilor de competența judecătorilor, care se introduc direct la judecătorie.

Declararea de folosire a căii de atac se poate face verbal în ședință, la pronunțarea hotărârii de condamnare, sau prin cerere scrisă, adresată sub sancțiunea nulității instanței arătate în alineatul precedent.

În cazul când se face verbal, instanța ia act și grefierul consemnează această declarație.

Cererea trebuie să fie semnată personal de părți prin semnături ori de un împuternicit al lor sau avocat, când acesta lucrează din proprie inițiativă.

Nesțiutorii de carte vor semna prin punere de deget, semnătura lor trebuind să fie atestată — cu ocazia facerii petițiunii — de magistratul sau de unul din funcționarii instanței, căreia se adresează petițiunea, de un avocat, de primarul, notarul sau de secretarul comunei, în care domiciliază petiționarul, ori confirmat în instanță de partea sau de reprezentantul său.

Inculpatul fără știință de carte mai poate formula și verbal cererea pentru folosirea unei căi de atac personal la grefa instanței a cărei hotărâre se atacă. În acest caz, grefierul constată prezentarea și declarația inculpatului printr'un proces-verbal.

Cel arestat poate face declarația pentru folosirea unei căi de atac, la administratorul sau grefierul închisorii care încheie un proces-verbal.

Autoritățile constituite părți civile sau civilmente responsabile, precum și Ministerul public, pot face declarație pentru folosirea căilor de atac, printr'o adresă oficială către instanța a cărei hotărâre se atacă.

Grefierul îngrijește ca cererea împreună cu dosarul să fie transmise la grefa instanței competente de judecată.

Cererea greșit îndreptată de grefier, la o altă instanță decât cea în drept, se trimite de îndată spre judecare instanței competente.

Art. 385. — Dispozițiile din acest titlu se aplică numai întru cât nu se dispune altfel în capitolul respectiv al fiecărei căi de atac sau prin vreo lege specială.

TITLUL II

Recursul

CAPITOLUL I

Recursul împotriva hotărârilor instanțelor de instrucție

§ 1. Recursul contra ordonanțelor judecătorului de instrucție

Art. 386. — În contra ordonanțelor date în cursul instrucției, se poate face recurs la Camera de instrucție a tribunalului:

1. De Ministerul public în contra liberării provizorii și în caz de incompetență;

2. De inculpat, în caz de respingerea cererii de eliberare și în caz de incompetență;

3. De partea vătămată, în caz de respingerea cererii de constituire ca parte civilă.

Art. 387. — În contra ordonanțelor de arestare preventivă și dacă mandatul nu este supus confirmării în cele trei zile prevăzute de art. 252, se poate declara recurs la Camera de instrucție, de prevenit, dacă este menținut arestat.

De asemeni, Ministerul public poate ataca cu recurs, conform art. 237, ordonanța de lăsare în libertate.

Recursul se judecă în aceeași zi.

Art. 388. — În contra ordonanțelor judecătorului de instrucție, prin care se pronunță asupra sechestrului penal, se poate face recurs la Camera de instrucție.

Ordonanțele date în baza art. 76, pct. I, al. 3 și 4, pot fi atacate cu recurs la Camera de instrucție care judecă conform art. 387.

Art. 389. — Ordonanțele definitive pot fi atacate cu recurs la Camera de instrucție, după următoarele distincțiuni:

I. În contra ordonanțelor definitive de scoatere de sub urmărire se poate face recurs:

1. De Ministerul public de pe lângă tribunal, precum și de asesorul popular de pe lângă acest minister;

2. De partea civilă. Recursul acesteia pune în mișcare și acțiunea penală.

II. În contra ordonanțelor definitive de trimitere în judecată se poate face recurs:

1. De inculpat, în caz de incompetență a judecătorului de instrucție, pentru orice cauză de stingere a acțiunii penale sau de anularea urmăririi, pentru vreo călcare sau omisiune de formalități, care nu mai poate fi invocată înaintea instanței de fond, precum și cu privire la dispoziția de deținere în stare de arest;

2. De Ministerul public de pe lângă tribunal.

Art. 390. — Termenul de recurs în contra ordonanței judecătorului de instrucție este de 3 zile cu excepția cazului prevăzut de art. 237. El curge pentru partea prezentă dela pronunțare, iar pentru cea lipsă dela comunicare. În cazul în care inculpatul arestat deși prezent la debateri nu a fost prezent și la pronunțare, termenul curge pentru acesta dela comunicare.

Art. 391. — Recursurile făcute de Ministerul public și de partea civilă se comunică inculpatului cel mai târziu cu 5 zile înaintea termenului de judecată a recursului, prin îngrijirea grefei instanței unde au fost depuse. În acest scop ele se vor depune cu atâtea copii câți intimați sunt.

Recursul Ministerului public, în cazurile prevăzute de art. 237, 251, 253, 386, partea I, pct. 1, și 387, al. 2, suspendă executarea punerii în libertate a inculpatului.

CAPITOLUL II

Recursul contra hotărârilor date de instanțele de judecată

§ 1. Dispoziții generale

Art. 392. — Hotărârile date de instanța de fond pot fi atacate cu recurs.

În contra încheierilor date de instanțe nu se poate face recurs decât odată cu fondul, cu excepția cazului când instanța s'a pronunțat asupra unei cereri de eliberare sau când ea a hotărât întreruperea procesului.

Încheierile premergătoare date chiar asupra competenței nu pot fi atacate cu recurs, decât odată cu hotărârea

dată asupra fondului, cu excepția încheierilor de desinvestire.

Art. 393. — Termenul de recurs este de 10 zile cu excepția recursului exercitat contra hotărîrilor pronunțate în materie de deținere preventivă, precum și a hotărîrilor privitoare la infracțiunile contra siguranței interioare și exterioare a Statului, în care cazuri termenul este de 3 zile.

Termenul va curge pentru partea prezentă dela pronunțarea hotărîrii, iar pentru cea lipsă dela data comunicării.

Pentru inculpatul arestat, prezent la desbateri, dar lipsă la pronunțarea hotărîrii, termenul curge dela comunicarea acesteia.

În materie de infracțiuni flagrante, recursul va fi înaintat cel mai târziu în 24 ore dela redactarea hotărîrii instanței competente, care va judeca de urgență.

Părțile care au lipsit la instanța de fond pot introduce recurs și peste termen împotriva hotărîrii, dar nu mai târziu de 10 zile dela data începerii executării efective a pedepsei sau a despăgubirilor civile.

Art. 394. — Recursul declarat în termen este suspensiv de executarea condamnării penale cât și a despăgubirii.

Recursul declarat peste termen, în condițiunile art. 393, al. ultim, nu suspendă executarea.

§ 2. Cazurile în care se poate face recurs

Art. 395. — Hotărîrile sunt supuse casării în următoarele cazuri de nulitate:

I. Nulități de formă:

1. Când hotărîrea a fost pronunțată de o instanță care nu a fost compusă conform legii, ori de un număr de judecători mai mic decât cel cerut de lege sau au luat parte la judecată judecători excluși de lege (art. 53);

2. Când instanța a judecat o infracțiune care intră în competența materială a altei instanțe sau instanța nu era competentă după calitatea persoanei (art. 25);

3. Când instanța nu ar motiva soluțiunea dată sau când motivele arătate sunt în contradicție cu dispozitivul ori dispozitivul nu se poate înțelege;

4. Când instanța a violat dispozițiunile legale referitoare la formele procedurale sancționate expres cu nulitatea sau când instanța de recurs constată că nerespectarea formelor procedurale legale a fost de natură să determine o soluțiune nedreaptă a procesului la instanța de fond, în defavoarea recurentului. În recursurile de competența judecătoriei se asimilează cu violarea formelor procedurale și insuficiența cercetărilor organelor administrative;

5. Când instanța nu s'a pronunțat asupra unui fapt imputat inculpatului sau asupra unor probe esențiale administrate ori asupra unor cereri esențiale ale părților de natură să garanteze drepturile lor și să schimbe soluțiunea procesului.

Cazurile de nulitate de mai sus se iau în considerație totdeauna din oficiu.

II. Nulități de fond:

1. Când hotărîrea nu constată elementele constitutive ale unei infracțiuni ori a pronunțat o condamnățiune pentru alte fapte decât cele pentru care condamnatul a fost trimis în judecată;

2. Când prin hotărîre s'au pronunțat pedepse pentru fapte neprevăzute de legea penală ori pedepse mai mari sau mai mici decât cele prevăzute de lege;

3. Când faptul a fost greșit calificat. Schimbarea ca-

lificării nu atrage casarea, când pedeapsa pronunțată prin hotărîre este în limitele celei prevăzute de lege pentru infracțiune în noua calificare, afară de cazul când noua calificare ar deschide părții noi posibilități de apărare, precum și în cazul când chestiunea calificării fiind ridicată în fața instanței de fond, aceasta s'a pronunțat fără a da cuvântul părților;

4. Când prin hotărîre s'a pronunțat o pedeapsă contra unei persoane care a fost mai înainte judecată în mod definitiv pentru același fapt sau aceasta nu mai poate fi condamnată din cauza prescripției sau a unei alte cauze de stingere a acțiunii penale;

5. Când în mod greșit, infractorul a fost achitat pentru motivul că faptul săvârșit de el nu este prevăzut de lege sau este acoperit de autoritatea lucrului judecat, de prescripție sau de altă cauză de stingere a acțiunii penale;

6. Când din complexul probelor legale ale procesului apare evident că situațiunea de fapt a fost greșit stabilită de instanța de fond, într'un punct esențial, determinând prin aceasta o soluțiune nedreaptă, în defavoarea recurentului;

7. Când judecătorii de fond au abuzat de puterile ce le sunt atribuite prin lege;

8. Când aceste instanțe au săvârșit un exces de putere în sensul că au trecut în domeniul altei puteri constituite în Stat;

9. Când prin hotărîrea dată s'a violat ori s'a aplicat greșit legea;

10. Când instanța de casare constată că, față de circumstanțele cauzei, pedeapsa nu este proporțională cu faptul săvârșit sau că se cuvine a se aplica suspendarea pedepsei.

Toate cauzele de nulitate de mai sus se iau în considerare din oficiu.

III. Motivele speciale de recurs:

Casarea unei hotărîri mai poate fi cerută:

1. Când până la judecarea recursului a intervenit o lege mai favorabilă;

2. Când după pronunțarea hotărîrii atacate cu recurs a intervenit o cauză de stingere a acțiunii penale.

Motivele de mai sus se iau în considerare din oficiu.

Art. 396. — Erorile în argumentarea chestiunilor de drept și indicațiile greșite în motivarea privitoare la textele aplicate nu pot determina casarea hotărîrii decât atunci când au avut o influență decisivă asupra dispozitivului ei.

Art. 397. — Amnistia se aplică și de instanța de recurs în procesele pendinte în fața sa.

În cazul în care această aplicare ar cere, în prealabil, constatarea unor elemente de fapt a căror confirmare nu rezultă din dosar, Curtea de Casație va trimite dosarul instanței de fond spre a cerceta dacă este sau nu locul a se aplica amnistia.

Art. 398. — Numai nulitățile de care sunt atinse lucrările sau hotărîrile instanței de fond pot atrage casarea în condițiile art. 97 și următorii.

Călcările de lege și nulitățile actelor de instrucție nu pot fi invocate decât pe calea recursului în contra ordonanțelor.

Art. 399. — Grațierea se poate invoca și înaintea instanței de recurs prin retragerea recursului.

În acest caz hotărîrea se consideră definitivă la data pronunțării ei.

§ 3. Formele pentru judecarea recursului

Art. 400. — Recursul trebuie motivat și dezvoltat odată cu cererea de recurs sau printr'un memoriu separat ce se va depune la instanța de recurs cu cel puțin 5 zile înainte primului termen de judecată.

În recursurile de competența judecătorilor și tribunalelor motivele vor putea fi formulate și dezvoltate și oral în ziua termenului de judecată.

Părțile vor putea depune acte noi, pe care instanța de recurs le va examina având facultatea de a le lua în considerație în soluționarea recursului.

Instanța de recurs este obligată ca din oficiu să examineze întreaga cauză sub aspectul aplicabilității tuturor temeiurilor de casare prevăzute de art. 395, chiar dacă nu au fost invocate de părți.

Art. 401. — În recursurile de competența judecătorilor, a tribunalelor și a Curților, părțile se citează.

În recursurile de competența Curții de Casație, părțile nu se citează, iar termenul pentru judecarea recursului se afișează la ușa instanței cu cel puțin 10 zile înainte.

Art. 402. — Delegarea unui consilier pentru a face raport asupra recursului are loc numai în cauzele pe care președintele le socotește complicate.

Raportul cuprinde, în rezumat, arătarea obiectului procesului, soluțiunea instanței de fond, faptele reținute ca stabilite de aceasta și limitate exclusiv în măsura necesară soluționării recursului.

Raportul mai cuprinde observațiuni asupra condițiilor de fond, de formă și de admisibilitate, precum și un examen obiectiv asupra motivelor de recurs, în raport cu jurisprudența Curții de Casație și cu doctrina, fără a arăta părerea raportorului.

Consilierul raportor semnalează din oficiu cazurile de casare.

Art. 403. — Instanța de casare judecă după citirea raportului, când există raport, ascultând concluziunile orale puse de Ministerul public și de părți.

Părțile au dreptul la replică cu privire la chestiunile noi.

Instanța examinează motivele de recurs și în lipsa recurentului.

Art. 404. — Se pot face cereri pentru anularea hotărârii dacă soluțiunea dată este rezultatul unei erori materiale sau dacă instanța de casare n'a examinat toate motivele de recurs formulate.

În cazul când instanța de casare nu s'a pronunțat asupra unei cereri făcute direct înaintea ei, se pot face cereri pentru completarea deciziunii.

Toate cererile prevăzute de acest articol se vor judeca cu citarea părților.

Art. 405. — Hotărârea de respingere se trimite în termen de 3 zile Ministerului public de pe lângă instanța de casare, în formă de extras.

Ministerul public trimite acel extras Ministerului public al instanței de fond.

Art. 406. — Când Curtea de Casație pronunță casarea unei hotărâri cu trimitere, trimite cauza înaintea aceleiași instanțe care a judecat, sau când interesele justiției o cer, la o altă instanță egală în grad.

Când cauza s'a trimis la aceeași instanță, judecata se face de o altă secțiune sau alt complet al acelei instanțe.

Dacă hotărârea și procedura sunt anulate pentru incompetență, Curtea de Casație desemnează instanța care trebuie să cerceteze procesul.

Cu toate acestea, dacă competența este a tribunalului pe lângă care se află judecătorul care a făcut cea dintâi

instrucție, Curtea poate trimite procesul la un alt tribunal.

Art. 407. — Curtea de Casație pronunță casarea hotărârii atacate fără trimitere, în următoarele cazuri:

1. Când prin hotărâre, învinuitul a fost condamnat pentru fapte neprevăzute de lege, sau acoperite de auto-ritatea lucrului judecat, prescripție sau orice caz de stingere a acțiunii penale, precum și atunci când este vorba de o simplă aplicațiune a legii la elemente definitiv constatate;

2. Când hotărârea atacată nu se bazează pe dispoziții legale;

3. Când se admite recursul pe baza art. 395, partea II-a, Nr. 10.

Art. 408. — Curtea și tribunalul ca instanțe de recurs, în caz de admitere a recursului, dispun rejudecarea în completul prevăzut de art. 18 din legea de organizare judecătorească.

Acesta este obligat să se conformeze hotărârilor instanței de recurs în ceea ce privește chestiunile de drept asupra cărora ea s'a pronunțat.

Împotriva hotărârii date în acest mod nu mai există nicio cale ordinară de atac.

Judecătoria în caz de casare evocă fondul.

Art. 409. — În caz de casare, actele de instrucție urmate și notele cuprinzând cele arătate de intimat și de martori, care nu au fost desființate prin admiterea recursului, își păstrează puterea și nu se repetă în fața instanței de trimitere decât dacă aceasta o socotește necesar spre luminarea ei.

Art. 410. — Instanța de recurs poate casa hotărârile date în orice materie, și numai în parte, dacă nulitățile privesc numai unele din dispozițiile lor. În asemenea cazuri, instanța de trimitere se pronunță numai asupra punctului casat.

Art. 411. — Instanța de trimitere trebuie să se conformeze deciziei Curții de Casație în ceea ce privește chestiunile de drept asupra cărora ea s'a pronunțat.

Dacă hotărârea a fost casată în urma recursului Ministerului public, instanța de trimitere precum și instanța care evocă fondul poate pronunța chiar și o pedeapsă mai mare decât cea prevăzută în hotărârea casată. Dacă însă hotărârea a fost casată în urma recursului condamnatului, instanța de trimitere sau de evocare nu poate, în niciun caz, pronunța o pedeapsă mai mare decât cea prevăzută în hotărârea casată.

§ 4. Părțile care pot face recurs

Art. 412. — Pot face recurs:

1. Inculpatul contra hotărârilor de condamnare, de asemenea și în contra hotărârilor de achitare, dacă prin ele a fost obligat la restituiri sau dacă i s'au refuzat despăgubirile pretinse de el;

2. Ministerul public de pe lângă instanța care a pronunțat hotărârea, împotriva hotărârii de condamnare sau de achitare.

În contra cărților de judecată penală recursul va putea fi declarat, fie de Ministerul public de pe lângă tribunal, fie de procurorul popular, acolo unde există;

3. Persoana civilmente responsabilă în aceleași cazuri ca și inculpatul însă numai în ceea ce privește daunele și cheltuielile la care a fost condamnat.

Tăcerea inculpatului, declarația de a nu face recurs sau renunțarea lui la recurs nu prejudică dreptul de recurs al persoanei civilmente responsabile;

4. Partea civilă, contra hotărîrii de condamnare sau de achitare inculpatului, de anulare sau de încetarea urmării, recursul în aceste cazuri având consecințe numai asupra dispozițiilor referitoare la pretențiunile civile și cheltuielile de judecată.

În procesele pornite, pe bază de reclamație directă, conform art. 221 și 222, în caz de achitare a inculpatului, și când Ministerul public a pus concluzii tot de achitare, recursul părții civile investeste instanța de casare cu dreptul de a se pronunța și asupra temeiurilor juridice ale achitării.

Aceleași efecte va produce recursul părții civile contra hotărîrilor de anulare sau încetarea urmării, în cazul unei acțiuni directe, indiferent de concluziunile Ministerului public.

TITLUL III

Căile de atac extraordinare

CAPITOLUL I

Recursul extraordinar

SECȚIUNEA I

Recursul în interesul legii

Art. 413. — Când în contra unei hotărîri supuse casării, niciuna din părți nu a introdus recurs în termenul legal, Ministerul public de pe lângă Curtea de Casație, poate face recurs din oficiu, în interesul legii, chiar după expirarea termenului.

Dacă în urma recursului procurorului general, hotărîrea este casată, părțile nu pot să se întemeieze pe această casare spre a se opune la executarea hotărîrii casate, decât în următoarele cazuri:

1. Când hotărîrea a fost casată pentru că faptul nu constituia sau nu mai constituie o infracțiune sau pentru că acțiunea penală e stinsă;

2. Când hotărîrea a fost anulată pentru că s'a aplicat o pedeapsă mai mare decât cea prevăzută de lege.

În acest caz se dispune trimiterea cauzei instanței competente, spre a aplica pedeapsa în limitele legii;

3. Când s'a anulat dispoziția referitoare la libertatea individuală a inculpatului și anularea i-ar fi favorabilă, decizia se trimite autorității în drept, spre conformare.

Art. 414. — Ministerul public de pe lângă Curtea de Casație, direct sau la cererea Ministrului Justiției, are dreptul, pentru a asigura uniforma interpretare și aplicare a legilor penale și de procedură penală, pe întreg teritoriul țării, să ceară Curții de Casație să se pronunțe asupra chestiunilor care au primit o soluționare diferită, din partea instanțelor de recurs prevăzute de art. 16, punctul 3.

SECȚIUNEA II

Recursul pentru anularea unei hotărîri vădit nedrepte

Art. 415. — Când, în contra unei hotărîri supuse casării, niciuna din părți nu a introdus recurs, precum și în cazul când hotărîrea este dată de o instanță de recurs alta decât Curtea de Casație, Ministerul public de pe lângă Curtea de Casație poate face recurs, din oficiu, pentru anularea ei, dacă o va socoti în fond vădit nedreaptă.

Dacă, în urma recursului Procurorului general, hotărîrea este anulată, cauza va fi trimisă spre o nouă judecată, înaintea instanței a cărei hotărîre a fost anulată.

Când, în contra hotărîrii vădit nedrepte, s'a uzat de calea recursului în Casație, Ministerul public de pe lângă Curtea de Casație, va putea cere anularea ei înaintea Curții de Casație Secțiuni Unite.

Recursul nu suspendă executarea.

Drepturile obținute de partea civilă, prin hotărîrea anulată, îi rămân dobândite.

SECȚIUNEA III

Recursul Ministrului Justiției

Art. 416. — Ministrul Justiției poate cere, prin intermediul procurorului general al Curții de Casație, anularea hotărîrilor sau actelor judecătorești, precum și a hotărîrilor date de instanțele speciale de casare, civile sau militare, contrarii legii, sau prin care judecătorii ar fi comis exces de putere constituțional, însușindu-și atribuțiuni ce aparțin altei puteri constituite în Stat, ori ar fi comis infracțiuni cu ocazia îndeplinirii funcțiilor lor.

Această cerere trebuie motivată și nu poate fi întemeiată pe motive care, fiind aduse de părți în fața Curții de Casație, pe calea unui recurs ordinar, au fost respinse.

Dacă hotărîrea, a cărei anulare se cere, a pronunțat o condamnare, condamnatul poate interveni în instanța de anulare.

În caz de admitere a recursului, anularea profită condamnatului.

Drepturile obținute de partea civilă, prin hotărîrea anulată, îi rămân dobândite.

Dacă Curtea de Casație anulează o hotărîre de condamnare, ea trimite cauza, dacă este locul, instanței competente, afară de cazul când anularea a fost pronunțată fără trimitere.

CAPITOLUL II

Revizuirea și daunele cuvenite victimelor erorilor judiciare

SECȚIUNEA I

Revizuirea

§ 1. Cazurile de revizuire

Art. 417. — Orice hotărîre de condamnare pentru crimă sau delict, nesusceptibilă de a mai fi atacată pe vreo altă cale ordinară sau extraordinară, poate fi revizuită în favoarea condamnatului, în următoarele cazuri:

1. Când există hotărîri definitive care nu se pot concilia;

2. Când, în urma unei condamnări pentru omucidere, s'ar dovedi că presupusa victimă se afla în viață, după data morții arătată în actele pe temeiul cărora s'a pronunțat condamnarea;

3. Când, în urma unei condamnări definitive, unul sau mai mulți din martorii ce au depus împotriva osânditului au fost condamnați definitiv, pentru mărturie mincinoasă, săvârșită chiar în acest proces sau când unul sau mai multe acte care au servit de bază condamnării au fost dovedite false printr'o hotărîre judecătorească definitivă sau de asemenea când printr'o sentință definitivă s'a stabilit că judecătorii sau judecătorul de instrucție, ori reprezentantul Ministerului public, care au luat parte la darea hotărîrii, precum și expertul, au fost corupți, sau când vreunul din ei a comis vreo infracțiune prevăzută de legea penală care ar fi putut influența asupra hotărîrii;

4. Când, în urma condamnării definitive s'ar descoperi fapte sau acte ce nu au fost cunoscute de instanță și dacă acele fapte sau probe ar fi de natură să stabilească în mod neîndoios nevinovăția celui condamnat sau inexistența faptului;

5. Când hotărîrea penală de condamnare a fost dată pe baza unei hotărîri civile care rezolvise o chestiune prejudicială conform art. 11, hotărîre care a fost ulterior reformată sau anulată.

Art. 418. — Au dreptul de a cere revizuirea Ministerul Justiției și condamnatul, chiar după ce a executat pedeapsa sau, după moartea ori punerea lui sub interdicție: soțul, părinții, descendenții, frații sau surorile.

Aceștia au dreptul a interveni în cererea făcută de Ministrul Justiției.

Orice autoritate publică, care ar avea cunoștința de vreo cauză sau împrejurare care ar motiva revizuirea în favoarea condamnatului, este obligată a încunoștința pe Ministrul Justiției despre aceasta.

Cererea bazată pe cazurile prevăzute la punctele 3 și 4 din art. 417, poate fi făcută în termen de un an de când cel care o formulează cunoaște faptul pe care și întemeiază cererea.

Art. 419. — Revizuirea poate fi cerută în contra hotărîrilor rămase definitive și în defavoarea celui achitat sau față de care a fost încetată urmărirea, în următoarele cazuri și numai dacă termenele de prescripție nu s'au împlinit.

1. Când în urma achitării s'ar descoperi fapte sau acte ce nu au fost cunoscute cu prilejul judecării și dacă acele fapte sau probe ar fi de natură a stabili în mod neîndoios vinovăția celui achitat.

2. Când, printr'o hotărîre judecătorească definitivă, s'ar constata că unul sau mai mulți martori, ce au depus în favoarea achitatului, au fost condamnați definitiv pentru mărturie mincinoasă săvârșită chiar în acest proces sau când unul sau mai multe acte, care au servit de bază achitării, au fost dovedite false, printr'o hotărîre judecătorească definitivă sau de asemenea când printr'o sentință definitivă s'a stabilit că judecătorii sau judecătorul de instrucție, ori reprezentantul Ministerului public, care au luat parte la darea hotărîrii, au fost corupți și este neîndoios că acele infracțiuni au influențat asupra pronunțării hotărîrii de achitare.

Art. 420. — Cererea de revizuire în defavoarea celui achitat poate fi făcută numai de Ministerul public, din oficiu, din ordinul Ministerului Justiției. În toate cazurile, cererea nu poate fi introdusă decât în termenul prevăzut de art. 418 de mai sus.

§ 2. Procedura revizurii

Art. 421. — Cererea de revizuire se adresează instanței care a pronunțat hotărîrea a cărei revizuire se cere.

Cererea se face în scris către președintele instanței și arată precis motivul pe care se întemeiază, precum și probele ce se aduc în sprijinul revizurii, arătând martorii și alăturând actele de care se servește.

Art. 422. — Președintele instanței sau înlocuitorul său, primind cererea, fixează un termen de judecare în ședință publică, pentru admiterea în principiu, când se citează reclamantul și celelalte părți care au figurat în primul proces.

Dacă cererea nu întrunește condițiile de fond și de formă, arătate în articolul precedent și dacă nu se precizează temeiurile juridice ce o motivează, instanța o res-

pinge printr'o încheiere, fără nici o instrucție sau dezbateri.

Art. 423. — Executarea hotărîrii atacate nu este nici împiedecată, nici întreruptă de cererea introdusă pentru revizuirea procesului. Cu toate acestea instanța, chiar înainte de admiterea în principiu a revizurii, făcută în favoarea condamnatului, luând și concluziile părților și Ministerului public, poate, apreciind temeinicia cererii, să suspende executarea pedepsei, a cheltuielilor de judecată și a despăgubirilor civile.

Impotriva hotărîrii de suspendarea executării pedepsei, Ministerul public poate declara recurs. Recursul este suspensiv de executare.

Art. 424. — În cazul când cererea de revizuire este bazată pe dispozițiile punctului 3 și 4 din art. 417, instanța de revizuire administrează ea însăși probele noi, sau poate însărcina pe judecătorul de instrucție respectiv să strângă acele probe, procedând în conformitate cu regulile referitoare la instrucție.

Martorii care au fost condamnați, conform punctului 3 dela art. 417, nu mai pot fi ascultați.

După terminarea instrucției, actele se trimit instanței care a dat delegațiunea.

Art. 425. — Judecarea cererii de revizuire se face conform regulilor de procedură ordinară.

Instanța, luând și concluziunile Ministerului public, cercetează temeinicia noilor probe și hotărăște printr'o încheiere admiterea în principiu sau respingerea cererii de revizuire.

Prin aceeași încheiere se poate ordona suspendarea hotărîrii anterioare de condamnare sau achitare, a executării condamnațiunilor complimentare și a măsurilor de siguranță pronunțate, iar în cazul prevăzut de art. 417, punctul 1, se desființează ambele hotărîri de condamnare și se procedează la judecarea din nou a procesului.

Când instanța admite revizuirea în principiu, dispune judecarea din nou a cauzei, fixând pentru aceasta un nou termen.

Încheierea de admitere în principiu nu se poate ataca decât odată cu fondul.

Art. 426. — Dacă cel condamnat a încetat din viață sau este în stare de demență, contumacie sau în caz de stingere a pedepsei, instanța competentă a se pronunța asupra admiterii revizurii, se pronunță și asupra fondului cauzei, prin aceleași hotărîri, fără altă judecată, declarând hotărîrea anterioară ca fără valoare, în privința condamnaților care se găsesc în situațiunea de mai sus și reabilitează memoria celor morți.

Dacă încetarea din viață a condamnatului a survenit după pronunțarea hotărîrii de admitere a revizurii, instanța se pronunță numai asupra reabilitării memoriei celor defuncți.

Art. 427. — Dacă instanța care judecă în fond cauza, recunoaște nevinovăția celui condamnat, pronunță achitarea lui și dispune restituirea amenzilor, a cheltuielilor de judecată și a despăgubirilor civile efectiv achitate, iar dacă rezultă o infracțiune mai ușoară, se aplică pedeapsa respectivă.

Dacă instanța socoteste că cel condamnat este vinovat, ea menține prima hotărîre a cărei executare continuă, socotindu-se și timpul petrecut în închisoare dela data primei executări.

Dacă în cazul arătat la art. 419 se stabilește vinovăția celui ce fusese achitat, instanța pronunță pedeapsa cuvenită și statuează asupra despăgubirilor civile și cheltuielilor de judecată.

Art. 428. — Hotărîrea instanței de revizuire este suspusă recursului numai dacă și hotărîrea dată asupra fondului putea fi atacată pe această cale.

Art. 429. — Hotărîrea dată în conformitate cu dispozițiile art. 426, precum și cea de achitare a instanței de revizuire, se publică pe cheltuiala Ministerului Justiției în Monitorul Oficial și într'un ziar ales de fostul condamnat sau de persoanele arătate în art. 418.

Art. 430. — Când cererea de revizuire este îndreptată contra unei decizii pronunțate de Inalta Curte de Justiție sau contra unei decizii de condamnare sau achitare a unui magistrat, Inalta Curte procede, în caz de admitere, la judecarea fondului.

SECȚIUNEA II

Daunele cuvenite victimelor erorilor judiciare

Art. 431. — Persoana recunoscută nevinovată prin hotărîrea de revizuire, poate obține dela Stat o reparațiune pecuniară a daunelor morale și materiale.

Cererea de daune pentru cei încetați din viață poate fi introdusă în termenul fixat mai jos sau continuată de persoanele prevăzute în art. 418.

Pe lângă despăgubirile de mai sus, Statul este obligat a restitui fostului condamnat și sumele pe care acesta le-a plătit efectiv, drept daune părții civile, când nu a avut posibilitatea de a le încasa dela acesta, cu dreptul pentru Stat de a-l urmări. În cazul prevăzut de art. 417, punctul 3, Statul este în drept a cere ulterior, în fața instanțelor civile, dela martorul condamnat sau dela acela care a falsificat actul sau a comis infracțiunea în exercitiul funcțiunii, valoarea despăgubirilor la care a fost obligat către condamnat.

Cererea de despăgubiri nu este admisă:

1. Dacă nu a fost introdusă înăuntrul termenului de 3 luni dela publicarea hotărîrii de revizuire;
2. Dacă dolul sau culpa gravă a fostului condamnat a fost cauza erorii judiciare;
3. Dacă fostul condamnat a mai avut alte două condamnări de aceeași natură.

Art. 432. — Cererea de daune se judecă de Curtea din circumscripția instanței care a pronunțat achitarea:

În contra hotărîrii Curții nu există altă cale de atac decât recursul în casare:

CAPITOLUL III

Contestația

Art. 433. — Contestația se poate face atât în contra hotărîrii cât și în contra executării:

I. În contra hotărîrii:

1. Când procedura de chemare a părții pentru ziua când s'a judecat cauza nu a fost îndeplinită conform legii;
2. Când partea dovedește că a fost în imposibilitate absolută de a se prezenta la termenul de judecată, printr'un caz de forță majoră;
3. Când procedura de comunicare a hotărîrii, în cazurile prevăzute de lege, nu a fost îndeplinită conform legii;
4. Când partea dovedește că a fost în imposibilitate de a uza în termen de o cale de atac, printr'un caz de forță majoră.

II. În contra executării:

1. Când persoana împotriva căreia este îndreptată executarea nu este cea prevăzută în hotărîrea de condamnare;

2. Când se invocă amnistia, autoritatea lucrului judecat, prescripția pedepsei sau altă cauză de stingerea sau micșorarea pedepsei;

3. Când există îndoială asupra înțelesului, întinderii sau aplicării hotărîrii;

4. Când este întemeiată pe computarea deținerii preventive sau orice alt incident ivit în cursul executării.

Partea care a fost față la judecată nu poate face contestație pentru cauzele arătate la punctul I, Nr. 1 și pct. II, Nr. 1.

Pentru cauzele arătate la punctul I, Nr. 1 și 3, nu se poate face contestație decât o singură dată.

Contestația făcută de partea civilă nu privește decât interesele sale civile.

Art. 434. — Contestația prevăzută de art. 433, pct. I, Nr. 1 și 2, se poate face în contra hotărîrii instanței de fond, indiferent dacă s'a introdus sau nu recurs, precum și în contra hotărîrii instanței de recurs.

Dacă însă recursul a fost soluționat, contestația împotriva hotărîrii instanței de fond nu va fi primită.

Contestația contra executării se poate face oricând în cursul acesteia și chiar înainte de începerea ei.

Art. 435. — Contestația contra hotărîrii se adresează instanței a cărei hotărîre se atacă.

Contestația contra executării se adresează la instanța care execută sau pe lângă care funcționează organul de executare, conform art. 438, alineatul final.

Instanța, primind contestația, poate suspenda, la cerere, executarea pedepsei până la judecarea contestației, luând avizul Ministerului public.

Incheierea de suspendare este atacabilă în condițiunile art. 423, al. 2.

Judecata contestației se face cu citarea părții civile și a inculpatului.

Contestația se cercetează și în lipsa contestatorului, pe temeiul motivelor arătate în scris. Contestatorul arestat va fi încunoștiințat de termen, dar nu va fi adus în fața instanței decât atunci când se va găsi necesar aceasta.

În caz de admitere a contestației contra hotărîrii, se va relua procedura de judecată dela faza în care se găsea la data celui mai vechiu act de procedură anulat.

În cazul când aceeași persoană a fost condamnată pentru aceeași infracțiune prin două sau mai multe hotărîri diferite, instanța pronunță menținerea hotărîrii care a rămas mai întâi definitivă și desființarea celorlalte.

Art. 436. — Ministerul public și părțile sunt în drept să atace hotărîrea dată asupra contestației, numai pe căile de atac pe care putea fi atacată hotărîrea asupra fondului.

CARTEA V

Executarea hotărîrilor

TITLUL I

Executarea dispozițiilor penale

CAPITOLUL I

Executarea pedepselor

Art. 437. — Hotărîrile instanțelor și dispozițiile autorităților judecătorești au putere executorie pe întreg cuprinsul Statului Român.

Art. 438. — Pedepsele pronunțate prin hotărîri nu se pot executa decât după ce aceste hotărîri au rămas definitive în privința condamnării penale.

Condamnarea penală devine definitivă:

1. Când hotărîrea dată de instanța de fond asupra acțiunii penale, nu a fost atacată cu recurs în termen, sau cel condamnat și-a retras recursul și nu există alt recurs în privința acțiunii penale;

2. Când recursul condamnatului sau al Ministerului public a fost respins ca nefondat, nemotivat sau neregulat.

În cazurile prevăzute la punctul 1, adică atunci când nu s'a declarat calea de atac sau când recursul a fost respins ca tardiv, hotărîrea devine definitivă dela data expirării termenului de recurs.

În cazul când calea de atac s'a respins, hotărîrea devine definitivă în momentul declarării retragerii, afară de cazul în care retragerea a fost făcută înăuntrul termenului de recurs, în care caz hotărîrea rămâne definitivă la data expirării termenului de recurs.

În cazurile de respingere de sub punctul 2, hotărîrea devine definitivă la data pronunțării instanței de recurs.

Ministerul public de pe lângă instanța care a pronunțat pedeapsa și judecătorul pentru cele pronunțate de judecătorie, sunt organe de executare, indiferent dacă în recurs s'a modificat pedeapsa prin majorare sau reducere sau dacă, admitându-se recursul în contra hotărîrii de achitare a instanței de fond, s'a pronunțat condamnarea infractorului.

Art. 439. — Indată ce hotărîrea a rămas definitivă, instanța trimite un extras de pe hotărîre, vizat de președinte, Ministerului public de pe lângă tribunalul care a pronunțat pedeapsa sau direct judecătoriei.

În caz de executarea vreunei decizii pronunțate de Curți, extrasul deciziei vizat de președinte se trimite parchetului general al Curții.

Extrasul va cuprinde toate elementele necesare pentru identificarea condamnatului, calificarea faptului și pedeapsa ce urmează a se executa.

Ministerul public sau judecătorul vor comunica instanței a cărei hotărîre se execută, măsurile de executare luate.

Art. 440. — Ministerul public, în cazul când pedeapsa este privativă de libertate, emite un mandat de executare a pedepsei care cuprinde numele și pronumele, vârsta, profesiunea, locuința celui condamnat, pedeapsa pronunțată, menționarea textului de lege pe care este bazată această pedeapsă, ordinul de arestare și penitenciarul unde urmează a fi executată pedeapsa.

Mandatul, însoțit de o copie a lui, certificată de procuror, se trimite spre executare autorităților polițienești sau administrative.

Art. 441. — La judecătoriei, judecătorul îndeplinește atribuțiunile conferite mai sus Ministerului public.

Art. 442. — Pe baza mandatului emis, autoritățile polițienești sau administrative proced la arestarea condamnatului, îi remit copia de pe mandat și-l duc la închisoarea indicată în mandat.

Dacă nu sunt bănueli de fugă și durata pedepsei este mai mică de 3 luni, mai înainte de arestare se notifică condamnatului copia de pe mandat, dându-i-se un termen de 5 zile, după care urmează să se prezinte spre a fi încarcerat.

Despre operațiunea de întemnițare, administratorul penitenciarului încheie un proces-verbal, semnat și de condamnat, dacă știe și voiește a semna pe care îl trimite autorității dela care emană mandatul.

Dacă persoana, împotriva căreia s'a emis mandatul de executarea pedepsei, nu este găsită la adresa indicată în mandat, agentul însărcinat cu executarea lui va

face amănunțite cercetări, pentru stabilirea locului unde s'ar putea afla condamnatul, va constata toate acestea printr'un proces-verbal, semnat de el și de persoanele care l-au însoțit la facerea cercetărilor și va restitui de îndată mandatul, împreună cu procesul-verbal, autorității care i l-a trimis.

Dacă condamnatul nu este găsit nici în locurile arătate în procesele-verbale de cercetări, făcute de agenții de executare, nici acolo unde ar rezulta din dosarul cauzei, că s'ar mai putea afla, o copie de pe mandat va fi trimisă pentru afișare la comisariatul locului de naștere al condamnatului — în comunele urbane — sau la primăria și postul de jandarmi respective, în comunele rurale, iar alta se va înainta Siguranței Generale a Statului.

Agentul care va întârzia voit executarea unui mandat prevăzut în capitolul de față sau care va raporta intenționat greșit asupra locului unde s'ar afla condamnatul, va fi pedepsit conform art. 243 din codul penal.

Art. 443. — Dacă persoana condamnată la o pedeapsă privativă de libertate se găsește deja arestată, procurorul ordonă transferarea la închisoarea unde urmează să execute noua pedeapsă, după executarea pedepsei anterioare, indicând data dela care trebuie să înceapă calculul pedepsei.

Art. 444. — Dacă la expirarea termenului prevăzut de art. 54 din codul penal, condamnatul nu a depus recipisa de vărsarea amenzii, procurorul de pe lângă instanța care a pronunțat pedeapsa, sau judecătorul pentru cele pronunțate de judecătoriei, emite în contra celui condamnat un mandat special de trimitere la muncă, afară de cazul când înăuntrul termenului de o lună el a obținut dreptul de a plăti în rate.

Dacă amenda corecțională sau polițienească a fost pronunțată împreună cu pedeapsa privativă de libertate, amenda se execută după executarea pedepsei privative de libertate.

Neputința sau refuzul de a munci se probează cu acte eminate dela cei în drept a executa mandatul, precum și cu orice acte sau certificate eliberate de medicii oficiali.

Art. 445. — În cazurile de contopire de pedeapsă prevăzute de art. 101 și următorii din codul penal, Ministerul public sau condamnatul pot cere dela instanța care a pronunțat ultima hotărîre definitivă sau care este chemată a judeca cea din urmă infracțiune nepepedită, să aplice o singură pedeapsă privativă de libertate, pentru toate infracțiunile concurente, în conformitate cu dispozițiile codului penal.

În cazul descoperirii stării de recidivă, după ce hotărîrea condamnatore a rămas definitivă, competența de a modifica pedeapsa dată, conform art. 114 din codul penal, aparține instanței care a pronunțat acea hotărîre, după cererea Ministerului public și ascultarea celui condamnat.

Art. 446. — În toate cazurile prevăzute de art. 45, alin. 2, din codul penal, Ministerul public competent, de îndată ce hotărîrea a devenit definitivă, ia dispozițiile necesare pentru instituirea curatelei.

CAPITOLUL II

Procedura trecerii condamnaților în colonie penitenciară sau în libertate condiționată

Art. 447. — Cererea pentru trecerea condamnatului în colonie penitenciară sau în libertate condiționată, fie că este pornită din oficiu, fie din partea condamnatu-

lui, se adresează tribunalului în circumscripția căruia se află penitenciarul.

Cererea se rezolvă în termen de maximum 10 zile de la primire, în camera de consiliu, luând și concluziile Ministerului public.

Art. 448. — Nu se dă curs cererii, dacă nu este însoțită de avizul comisiei de supraveghere, prevăzută de art. 49 din codul penal.

Avizul cuprinde indicații asupra felului pedepsei ce execută condamnatul, dacă el are îndemn la muncă și bună purtare și dă temeinică speranțe de îndreptare, iar pentru liberarea condiționată, dacă condamnatului îi este asigurată ocazia de lucru, din care ar rezulta un câștig suficient pentru existența sa, când nu o are în alt mod asigurată, precum și indicația localității unde trebuie să muncească.

Art. 449. — Hotărîrea se pronunță cu recurs.

Art. 450. — Dacă cererea a fost respinsă de tribunal, ea nu poate fi repetată, decât după un termen socotit util de comisia de supraveghere.

Art. 451. — Același tribunal este competent să pronunțe și revocarea beneficiului acordat.

Cererea de revocare a beneficiului coloniei penitenciare se face de administrația coloniei, cu avizul comisiei de supraveghere sau de Ministerul public, în condițiunile art. 40, alin. ultim, din codul penal, iar aceea de revocare a liberării condiționate de Ministerul public, în condițiunile art. 44 din codul penal.

Art. 452. — Tribunalul, după cererea administratorului coloniei penitenciare, cu avizul comisiei de supraveghere, decide dacă deținuții din colonie pot fi admiși să muncească și în afară de colonie, chiar fără supraveghere.

Același tribunal hotărăște în aceleași condiții revocarea măsurii de mai sus.

Art. 453. — În toate cazurile hotărîrea dată asupra liberării condiționate fixează condițiile de liberare, precum și localitatea unde cel liberat se va stabili.

CAPITOLUL III

Amânarea sau suspendarea executării pedepselor

Art. 454. — Executarea pedepsei poate fi amânată în cazurile următoare:

1. Dacă s'a făcut cerere de grațiere, iar pedeapsa nu depășește 6 luni;

2. Dacă pedeapsa privativă de libertate trebuie să fie executată de o persoană care, după părerea unuia sau mai multor experți, numiți din oficiu, se găsește în astfel de condiții de infirmitate de minte sau de corp, că face necesară amânarea;

3. Dacă persoana condamnată este o femeie gravidă sau a născut de mai puțin 3 luni;

4. Dacă, în caz de pedeapsă corecțională, prin circumstanțe excepționale, condamnatul sau familia lui, ca urmare a executării pedepsei ar fi expus la un mare prejudiciu. În acest caz executarea nu poate fi amânată mai mult de 3 luni și numai o singură dată;

5. Dacă cel condamnat la o pedeapsă, ce nu depășește 6 luni, este muncitor agricol și executarea ar cădea în perioada muncilor agricole.

În cazul dela punctul 1, amânarea se acordă de Ministerul Justiției și pentru un timp ce nu poate depăși în total 6 luni, în celelalte cazuri de parchetul general al Curții respective.

Când încetează condițiile prevăzute la punctele 2 și 3, hotărîrea de condamnare se execută imediat.

Art. 455. — Când pierderea uzului rațiunii survine după ce s'a pronunțat o hotărîre definitivă de condamnare sau în cursul executării, executarea pedepsei se suspendă până la însănătoșirea condamnatului.

Tribunalul din județul unde se execută pedeapsa, dispune internarea condamnatului într'un ospiciu. În acest caz, timpul petrecut în ospiciu se socotește în durata pedepsei privative de libertate.

În cazurile prevăzute la art. 454, pct. 2, 3 și 4, se va putea întrerupe executarea pedepsei în condițiunile prescrise de acel articol de către Ministerul Justiției, cu avizul procurorului general al Curții respective.

TITLUL II

Executarea măsurilor de siguranță

Art. 456. — Când o instanță, conform art. 70 și urm. din codul penal, a hotărît măsuri de siguranță, hotărîrea se comunică în copie de către Ministerul public sau de către judecătorul dela judecătoria autorităților administrative spre executare.

Când cauza s'a terminat printr'o ordonanță sau decizie de neurmărire, internarea se ordonă de tribunal, prin încheiere dată în camera de consiliu.

În toate cazurile se iau în considerare, pentru îngrijirea persoanei și a bunurilor alienațiilor, dispozițiile legii alienațiilor.

Art. 457. — Când prin hotărîrea de condamnare a unui recidivist s'a pronunțat și una din măsurile de siguranță, prevăzute în art. 74 din codul penal, după distincțiile prevăzute în acel articol, hotărîrea se comunică în copie administrației penitenciarului în care se execută pedeapsa.

După executarea pedepsei, recidivistul este transferat, din ordinul Ministerului public, prin mijlocirea autorităților administrative, în stabilimentul hotărît pentru executarea măsurii de siguranță.

Art. 458. — Dispoziția care interzice reședința în anumite localități, interdicția de a pătrunde în anumite locuri, interdicția de a exercita o profesiune sau meserie sau prin care se dispune închiderea localului, sunt comunicate imediat, prin Ministerul public sau de către judecătoria care a pronunțat-o, autorităților administrative ale comunelor respective.

Autoritățile iau măsuri convenite, înștiințază pe patronii localurilor, supraveghează respectarea măsurilor, constată abaterile și fac raport Ministerului public sau judecătoriei, despre orice abatere. Aceleași autorități proced la prinderea și deținerea celui care a părăsit localitatea fixată, îl predau parchetului sau judecătoriei respective, care aplică sancțiunile prevăzute de codul penal.

Art. 459. — Incetarea, revocarea sau substituirea măsurilor de siguranță se poate face din oficiu la cererea Ministerului public sau a părții interesate, iar cererea de punere în libertate se poate face și de directorul ospiciului sau casei de sănătate, consiliul judiciar sau curatorul interzisului.

Aceste cereri sunt de competența tribunalului locului în care se găsește persoana supusă măsurilor de siguranță.

Art. 460. — Președintele tribunalului comunică imediat cererea Ministerului public de pe lângă instanța care a ordonat internarea.

Tribunalul judecă cererea de mai sus în camera de consiliu, ascultând pe cel interesat și Ministerul public.

Ministerul public transmite orice informațiuni asupra procedurii, asupra circumstanțelor infracțiunii și asupra persoanei internate care pot fi utile. Președintele, după ascultarea Ministerului public, dacă crede necesar, numește unul sau mai mulți experți, diferiți de cei care și-au arătat părerea în proces și de personalul sanitar al oficiului de internare.

Art. 461. — Incheierile date în cazurile art. 459 și 460 sunt supuse căilor de atac prevăzute de acest cod:

TITLUL III

Dispozițiuni comune

Art. 462. — Ministerul public de pe lângă tribunale este obligat a inspecta cel puțin odată pe lună penitenciarele și stabilimentele pentru executarea pedepselor și a măsurilor de siguranță, spre a constata exacta aplicare a dispozițiilor legale și pentru orice alte cauze în legătură cu atribuțiile lor.

Parchetul general face aceste inspecțiuni cel puțin de două ori pe an.

Art. 463. — Primul președinte sau președintele tribunalului desemnează la începutul anului judecătoresc un judecător care să prezideze comisiunea de supraveghere.

TITLUL IV

Executarea dispozițiilor civile

CAPITOLUL I

Executarea despăgubirilor civile și restituirile

Art. 464. — Dispozițiile referitoare la despăgubirile civile, cuprinse în hotărârile penale, rămase definitive, conform art. 438, se execută de cei interesați, după normele prevăzute în procedura civilă.

Art. 465. — Dispozițiile referitoare la restituiri se execută de Ministerul public pentru cauzele judecate de tribunale și Curți și de judecătorul respectiv pentru cele judecate de judecătorii.

Executarea restituirilor se face din oficiu prin chemarea părților interesate și predarea lucrurilor sub luare de dovadă.

Dacă părțile interesate, deși citate, nu se prezintă, sau nu pot fi găsite, după expirarea termenului de un an lucrurile sunt trecute în categoria obiectelor confiscate, iar banii, în numerar sau efecte, trec în proprietatea Statului.

Lucrurile confiscate prin hotărârile penale sunt vândute cu formele prevăzute pentru vânzările publice, iar sumele rezultate vărsate Statului.

Când hotărârile ordonă distrugerea lucrurilor confiscate, operațiunea se face în prezența Ministerului public, care încheie un proces-verbal despre aceasta, ce se depune la dosarul respectiv.

Pentru restituirea lucrurilor asupra cărora hotărârea nu a dispus nimic, se procedează conform art. 116, alin. final.

CAPITOLUL II

Executarea cheltuielilor de judecată

Art. 466. — Cheltuielile de judecată pronunțate în favoarea Statului, se execută deodată cu celelalte dispozițiuni din hotărâri. Executarea se face de Ministerul public de pe lângă instanța care a pronunțat hotărârea

și de judecătorul respectiv pentru cele pronunțate de judecătorii. Cheltuielile pronunțate în favoarea părții civile sau a inculpatului se execută de acestia, conform dispozițiilor din art. 461.

TITLUL V

Recunoașterea hotărârilor penale străine

CAPITOLUL I

Recunoașterea dispozițiilor penale

Art. 467. — Hotărârile penale străine sunt supuse recunoașterii în cazurile și condițiile prevăzute de art. 8 și următorii din codul penal.

Hotărârea străină poate fi recunoscută numai dacă îndeplinește și următoarele condiții:

1. Dacă hotărârea de condamnare a fost pronunțată de o autoritate judecătorească competentă a Statului străin;

2. Dacă, după legile Statului în care a fost pronunțată, hotărârea străină a rămas definitivă;

3. Dacă hotărârea nu conține dispoziții contrarii ordinii publice române.

Pentru verificarea prescripțiilor prevăzute la punctele 1 și 2, ajunge o certificare a autorităților competente ale Statului în care a fost pronunțată hotărârea.

Art. 468. — Recunoașterea hotărârii străine, în caz când este invocată pe cale de incident, se face de instanța sezisată cu judecarea infracțiunii săvârșite în străinătate.

Art. 469. — Recunoașterea hotărârilor penale străine este de competența Curților în circumscripția cărora se află domiciliul condamnatului și care judecă după formele procedurii ordinare.

Cererea de recunoaștere este introdusă de parchetul general din ordinul Ministrului Justiției. Parchetul general poate cere autorităților străine competente, prin Ministerul Justiției, toate informațiunile pe care le crede necesare.

Hotărârea străină se traduce în limba română, împreună cu actele ce o însoțesc și se notifică condamnatului.

Dacă condamnatul nu a introdus cerere în termen de 10 zile dela notificare, prin care să solicite, conform dispozițiilor art. 10 și 11 din codul penal, rejudecarea procesului făcut în străinătate, Curtea procedează chiar în lipsă la judecata cererii de recunoaștere.

Art. 470. — În cazul prevăzut de art. 467, Curtea examinează hotărârea străină și dacă întrunește condițiile legale, pronunță o pedeapsă conform codului penal român, echivalentă cu cea din hotărârea străină.

Când infracțiunea comisă, pentru care s'a pronunțat o hotărâre definitivă în străinătate, este din acelea prevăzute de art. 10 din codul penal, instanțele române au dreptul să rejudece cauza după cererea Ministerului public, conform regulilor de competență.

Art. 471. — În toate cazurile de recunoaștere, parchetul general comunică extrasul de pe decizie instanțelor respective pentru a fi înscrisă în cazier.

Art. 472. — Decizia Curții poate fi atacată numai cu recurs de către Ministerul public sau de către cel interesat.

CAPITOLUL II

Executarea dispozițiilor civile

Art. 473. — Condamnările la despăgubiri, restituiri, cheltuieli de judecată, cuprinse în hotărârile penale străine, pot fi executate în România, în condițiile și cu formalitățile prevăzute de procedura civilă pentru executarea hotărârilor civile străine.

CARTEA VI

Proceduri speciale și măsuri de interes public

TITLUL I

Procedurile speciale

CAPITOLUL I

Judecarea infractorilor minori și ocrotirea minorilor nedelicvenți

SECȚIUNEA I

Instanțele și procedura pentru judecarea minorilor infractori sub 15 ani

§ 1. Instanțele și competența lor

Art. 474. — Procedura pentru judecarea infracțiunilor comise de minori, este aceea prevăzută pentru instanțele de drept comun, în afară de cazurile în care legea dispune altfel.

Art. 475. — Infracțiunile comise de minori sub 15 ani se judecă de instanțele speciale numite „instanțe pentru minori”, care funcționează pe lângă tribunale, ori care ar fi pedepsa prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită.

Instanțele pentru minori rămân competente chiar dacă în cursul judecării minorul a depășit vârsta de 15 ani.

Art. 476. — Aceste instanțe se compun dintr'un singur judecător, delegat de Ministerul Justiției pe termen de 3 ani, după recomandarea președintelui tribunalului, dintre judecătorii tribunalului.

Delegațiunea se poate reînnoi.

Se pot delega la același tribunal mai mulți judecători.

Delegația de judecător al minorilor nu dispensează pe magistrat de a continua să ia parte la lucrările instanței. Lucrările instanței de minori primează.

Art. 477. — Instanțele formate în condițiunile de mai sus judecă pe infractorii minori sub 15 ani, afară de cazurile următoare, care rămân în competența instanțelor de drept comun:

1. Când la săvârșirea unei infracțiuni au participat și majori sau minori între 15 și 18 ani.

În acest caz instanța ordinară comunică de îndată hotărîrea sa instanței pentru minori, pentru ca aceasta să ia toate măsurile prevăzute în hotărîre.

Totuși, instanța ordinară poate disjunge cauza, trimițând pe minor în fața instanței pentru minori;

2. Când o persoană mai mare de 15 ani ar fi urmărită pentru infracțiunile săvârșite când era sub această vârstă.

În aceste cazuri, instanța ordinară aplică pedepsele prevăzute de codul penal pentru minori.

§ 2. Cercetarea cauzelor

Art. 478. — Părțile vătămate printr'o infracțiune comisă de un minor sub 15 ani pot adresa plângerea lor direct instanțelor pentru minori.

Orice persoană care are cunoștință că un asemenea

minor a săvârșit un fapt pedepsit de lege, poate denunța cazul instanței pentru minori.

Denunțul făcut procurorului sau altei autorități se trimite instanței pentru minori.

Instanța se poate sesiza din oficiu sau de Ministerul public.

Art. 479. — Instanța pentru minori, primind denunțul, aduce cazul la cunoștința procurorului, citează pe minor împreună cu reprezentantul său legal, ori cu persoana în casa căreia locuiește și dispune facerea cercetărilor necesare.

La Tribunalele cu mai multe secțiuni, primul procuror desemnează pe unul dintre procurori care să se ocupe în mod special de aceste cazuri.

Art. 480. — Cercetarea și instruirea cauzelor se face numai de instanța pentru minori.

Judecătorul pentru minori are toate atribuțiile judecătorului de instrucție. Judecătorul poate delega pentru anumite acte de cercetare, pe ofițerii de poliție judiciară și pe membrii societăților de patronaj.

Procurorul și apărătorul minorului au dreptul să asiste la efectuarea cercetărilor.

Art. 481. — În cadrul cercetărilor se culeg informațiuni asupra situației morale și materiale a familiei minorului, asupra caracterului și antecedentelor acestuia, asupra condițiilor în care el a crescut și, dacă este cazul, prin observații medicale, asupra dezvoltării lui intelectuale.

Art. 482. — În cursul cercetărilor, judecătorul poate lua măsurile prevăzute de art. 140, al. 3 și 4 din codul penal.

În acest caz minorul sub 15 ani, ținut sub pază, este izolat de ceilalți minori din institut. Ținerea sub pază, nu poate dura mai mult de 15 zile. Acest termen poate fi reînnoit numai o singură dată prin încheiere motivată, dacă interesul cercetărilor o cere.

În caz de arestare preventivă, minorul până la 18 ani, va fi internat într'o secțiune specială, complet izolată de delicvenții majori. Confirmarea mandatelor de arestare pentru minorii sub 15 ani, se face de tribunal în Camera de Consiliu.

Art. 483. — După terminarea cercetărilor instanța poate fixa un termen pentru judecarea cauzei, sau dacă ar aprecia că faptul nu are caracter delictuos, ori că nu sunt indicii suficiente contra minorului, ori că acțiunea penală este stinsă, poate dispune printr'o încheiere clasarea cauzei dacă nu ar fi cazul să se ia măsuri de ocrotire.

În cazul când se fixează un termen de judecată, dacă minorul nu are apărător ales, instanța e obligată a-i desemna din oficiu.

§ 3. Judecarea, căile de atac, executarea hotărârilor

Art. 484. — Ședințele pentru judecarea minorilor se țin în săli separate.

Ședințele nu sunt publice. La debateri nu pot asista decât Ministerul public, părțile din proces, părinții, tutorii sau persoanele în casa cărora minorii locuiesc, avocații părților, persoanele sub supravegherea cărora minorii au fost puși în timpul cercetării sau reprezentanții societăților de patronaj, ai căselor și instituțiilor cărora le-au fost încredințați, precum și cei chemați de justiție în interesul cauzei.

Aceste persoane au dreptul să dea lămuriri și să prezinte propuneri în privința măsurilor sau sancțiunilor ce ar urma să se ia. Neprezentarea persoanelor citate nu împiedică judecarea cauzei.

Instanța, după ce a ascultat explicațiile minorului, dispune îndepărtarea lui din ședință, el neputând să asiste la debateri și la diferitele propuneri ce s'ar face. Procedura prevăzută în acest articol se aplică și în cazul infracțiunilor flagrante.

Art. 485. — Pedepșa muștrării se aplică în ședința în care s'a pronunțat hotărîrea.

Dacă din orice împrejurări ea nu poate fi aplicată îndată după pronunțare, se fixează un termen când se citează minorul.

Art. 486. — Partea vătămată nu poate exercita acțiunea pentru despăgubiri civile decât înaintea instanței pentru minori, cu ocazia judecării infracțiunii.

Art. 487. — Hotărîrile instanței nu pot fi atacate decât cu recurs.

Au dreptul de recurs reprezentanții legali ai minorului și Ministerului public, numai în contra hotărîrilor care au pronunțat reeducarea morală, muștrarea sau închisoarea.

Partea civilă are drept de recurs numai în ce privește despăgubirile.

Instanța de recurs este tribunalul.

Art. 488. — Dispozițiunile art. 484 și următorii se aplică întocmai și instanței de recurs.

Recursul nu suspendă executarea sentințelor decât în cazul când ele conțin pedepse cu închisoare. Recursul suspendă și executarea despăgubirilor civile.

Art. 489. — Hotărîrile și măsurile luate contra minorilor se aduc la îndeplinire de procurorul tribunalului, prin mijlocul ofițerilor de poliție sau al agenților poliției judiciare sau al societăților de patronaj.

Executarea hotărîrilor și măsurilor pronunțate de instanțele pentru minori se face în institutele sau stabilimentele determinate de judecată.

SECȚIUNEA II

Instanțele și procedura pentru judecarea infractorilor minori între 10 și 18 ani

Art. 490. — Infracțiunile comise de minorii între 15 și 18 ani, se judecă cu procedura ordinară și de instanța de drept comun, după competență, precum urmează:

1. Infracțiunile de competența judecătorei se vor judeca de aceste instanțe conform art. 14;
2. Infracțiunile date în competența tribunalelor, conform art. 15, se vor judeca de tribunal;

Tot de tribunal se vor judeca și infracțiunile pedepsite de lege cu o pedeapsă criminală care nu se aplică minorului;

3. Infracțiunile pentru care legea pedepsește chiar pe minor cu o pedeapsă criminală se vor judeca de secțiunile cu competență criminală de pe lângă Curți.

Dispozițiunile art. 481, 482, 483, al. 2 și 485, se vor aplica și în procedura față de acești minori, iar când nu sunt participanți majori, se vor aplica și dispozițiunile art. 484, al. 2.

Instanțele de judecată vor aplica pedepsele sau măsurile de siguranță prevăzute de Codul Penal pentru minori.

SECȚIUNEA III

Procedura față de minorii nedelictezați până la vârsta de 18 ani

Art. 491. — Instanțele pentru minori au competența de a aplica și măsurile de prevenție prevăzute de art. 140 din codul penal pentru ocrotirea și îndreptarea acestora, chiar când nu sunt infractori, dar se află în pericol moral.

Art. 492. — Orice persoană care are cunoștință că un minor se află moralmente abandonat sau se găsește în pericol moral și expus de a se deda la acte de prostituție, cerșetorie, vagabondaj sau alte infracțiuni, trebuie să denunțe cazul, fie procurorului, fie direct instanței pentru minori.

Denunțurile primite de Ministerul public se trimit instanței competente.

Toate autoritățile polițienesti și administrative care au cunoștință de minorii ce se află în astfel de situații sunt obligate să comunice aceasta instanțelor respective.

Art. 493. — Instanța primind denunțurile, după ce face cercetări, în conformitate cu dispozițiunile art. 481 și urm., procedează în Camera de Consiliu, după ascultarea Ministerului public, la aplicarea măsurilor de prevenție și ocrotire prevăzute în art. 140 din Codul Penal.

SECȚIUNEA IV

Dispoziții comune

Art. 494. — Un regulament va stabili raporturile de colaborare pe care diferitele instituții publice și societăți de ocrotire, patronaj sau asistență socială le vor avea cu instanțele pentru minori, precum și atribuțiile lor față de minorii ce eventual li se încredințează.

CAPITOLUL II

Urmărirea și judecarea magistraților și a inaltilor demnitari

SECȚIUNEA I

Urmărirea și judecarea judecătorilor dela tribunale și judecătorii și a procurorilor

Art. 495. — Când un judecător de tribunal sau judecătore, un asesor popular sau un membru al Ministerului public sau procuror popular acolo unde există, este învinuit că a comis un delict în exercițiul funcțiunii sale, procurorul general din oficiu sau la plângerea părții vătămate, face cercetări, fie personal, fie delegând pe un membru din parchetul Curții.

Partea civilă nu poate sesiza direct cu plângerea sa pe primul președinte sau Curtea.

Art. 496. — Procurorul general are dreptul cu ocazia facerii cercetării să pronunțe amenzi și să dea mandate de aducere contra martorilor, după regulile prevăzute în art. 154 și 155.

În cazul când există un corp delict, acesta poate fi constatat de orice ofițer de poliție judiciară, până la intrarea în cercetare a delegatului Parchetului general, iar pentru restul procedurii se urmează cum s'a prescriș mai sus.

Art. 497. — Când procurorul general crede că delictul ar necesita o instrucție prealabilă, el deschide acțiune penală și deferă cazul prim-președintelui Curții. Prim-președintele, personal sau printr'un membru al Curții delegat de el, procedează la instruirea cauzei, făcând oficiu de judecător de instrucție. În cazul când sunt martori de ascultat sau acte de instrucție de făcut, se poate da delegație judecătorului de instrucție. Actele încheiate în acest ultim caz se vor trimite prim-președintelui Curții sau membrului Curții, delegat cu instrucțiunea.

Ordonanța de neurmărire sau de trimitere în judecată se va da de prim-președintele Curții sau de membrul Curții care a fost delegat cu instrucțiunea.

Art. 498. — Când în urma cercetărilor făcute, procurorul general găsește că nu este cazul a se face o instrucție prealabilă, inculpatul este trimis cu rechizitor înaintea Curții, spre a fi judecat.

Participanții, tănuitorii și favorizatorii sunt urmăriți și judecați prin aceeași procedură.

Art. 499. — Rezoluțiunea de clasare a procurorului general și ordonanța de neurmărire a primului-președinte pot fi atacate cu recurs, în termen de 10 zile, socotite dela comunicarea lor în extras, la Camera de Consiliu a Curții, compusă conform art. 252, al. 3.

SECȚIUNEA II

Urmărirea și judecarea membrilor Curților și ai Ministerelor Publice de pe lângă aceste instanțe, precum și ai unei Curți sau tribunal, cum și a înalților demnitari

Art. 500. — Când crima sau delictul, săvârșit în exercițiul funcțiunii sunt imputate individual unui membru al Curții, asesor popular sau membru al Parchetului general de pe lângă o asemenea Curte, ori unei Curți sau unui tribunal întreg, se procedează după cum urmează:

Ministerul public de pe lângă Curtea de Casație, fie în baza ordinelor primite dela Ministerul Justiției, fie sezisat direct de partea vătămată sau din oficiu, chiar pe cale de informațiuni, face cercetările preliminare pentru urmărire și le înaintează primului președinte al Curții de Casație.

Art. 501. — Primul președinte, personal sau printr'un membru al Curții, delegat de el, procedează la instruirea cauzei, făcând oficiu de judecător de instrucție. În cazul când sunt martori de ascultat sau acte de instrucție de făcut, el poate da delegație judecătorului de instrucție.

Art. 502. — Primul președinte sau membrul Curții delegat cu instruirea cauzei poate emite mandat de arestare împotriva magistratului învinuit; mandatul de arestare este supus confirmării la secțiunea criminală, conform art. 252.

Art. 503. — Judecata se face de Curtea de Casație în secțiuni unite.

Art. 504. — În contra ordonanței primului președinte sau delegatului său, părțile au dreptul să facă recurs, în termen de trei zile dela comunicare, în condițiunile art. 400, la secțiunea criminală a Curții de Casație.

Art. 505. — Dispozițiunile din această secțiune se aplică și înalților demnitari, supuși prin legi speciale jurisdicțiunii Inaltei Curți de Casație, cu excepția miniștrilor și membrilor Inaltei Curți de Casație.

CAPITOLUL III

Procedura în materie de fals

Art. 506. — Falsul în înscrisuri sau acte se poate denunța, fie pe cale principală, fie pe cale incidentală.

Denunțarea falsului pe cale principală se face după regulile stabilite pentru descoperirea oricărei infracțiuni.

Denunțarea falsului pe cale incidentală poate avea loc, fie înaintea instanțelor penale, în cursul instrucției sau judecății, fie cu ocazia unui litigiu înaintea instanțelor civile.

Art. 507. — Procedura începe printr'un proces-verbal încheiat de instanța înaintea căreia se face denunțarea.

Procesul-verbal se întocmește prin act separat sau pe o anexă a piesei arătată falsă, constatându-se starea ei materială. Instanța este obligată a viza și semna înscrisul sau actul defăimat.

Procesul-verbal și actul defăimat se semnează de persoana care întrebuințează actul și de persoana care îl denunță.

Instanța poate obliga pe părți să facă probe de scriere, certificându-le cu mențiunea: „scrisă în fața și după dictarea noastră”.

Aceleași formalități se îndeplinesc și pentru piesele de comparație ce s'ar prezenta.

Aceasta se alătură la piesa denunțată ca falsă.

În caz când autorul falsului este indicat, se face mențiune în procesul-verbal.

Art. 508. — Piesa denunțată ca falsă, astfel identificată, împreună cu scrierea ordonată sau piesele de comparație, se păstrează în casa de fier a instanței, până la înaintarea lor instanței competente.

Art. 509. — Când actul denunțat ca fals sau piesele lui de comparație se găsesc într'un depozit public sau în arhiva unei autorități, aceasta este datoare ca, la cererea instanței, să prezinte sau să trimită acele piese, însoțite de un proces-verbal de starea în care se găseau în momentul când s'au trimis. Piesele trebuiesc sigilate.

În caz de refuz de a libera piesele, ele pot fi ridicate de Ministerul public sau de judecătorul de instrucție, iar cel ce a refuzat liberarea lor se va urmări și pedepsi pentru refuz de serviciu datorat legalmente.

Art. 510. — Dacă piesa denunțată sau piesa de comparație este un act autentic, în afară de piesa autentică înfățișată de părți, se poate cere și exemplarul aflat în arhiva autorității ce-l deține.

Aceasta înaintându-l, constată starea materială printr'un proces-verbal întocmit în cuprinderea arătată mai sus. În locul originalului se păstrează o copie atestată de șeful autorității.

Când însă actul denunțat ca fals nu poate fi despărțit de alte lucrări, se trimite dosarul sau registrul întreg, fără ca acestea să mai fie copiate.

Actul, registrele sau dosarele trimise se restituiesc după terminarea procesului.

Art. 511. — Regulele prevăzute de procedura civilă, referitoare la verificarea de scripte și constatarea falsului incident, se aplică și de instanța penală întru cât prezentul capitol nu dispune altfel.

Art. 512. — Instanța poate să suspende judecarea cauzei în care s'a produs, pe cale incidentală, defăimarea în fals, atunci când acțiunea publică nu este stinsă și actul este de natură de a avea înrîurire asupra soluționării procesului.

Art. 513. — Dacă falsul este dovedit, existența lui trebuie constatată prin hotărîre, chiar dacă nu este cazul a se pronunța o condamnare.

Hotărîrea care declară un act fals, în total sau în parte, ordonă desființarea totală sau parțială sau, când este cazul, restabilirea, reînnoirea sau reformarea lui, în sensul stabilit prin hotărîre.

Hotărîrea rămasă definitivă se execută pentru această parte de un judecător delegat de președintele tribunalului sau al Curții, în prezența grefierului, încheindu-se un proces-verbal.

Desființarea totală a unui act se efectuează prin mențiune făcută în marginea fiecărei pagini.

Actul rămâne alăturat la procesul-verbal și o copie a acestuia este transmisă și aceluia căruia îi aparținea sau îl avea în păstrare.

În celelalte cazuri, cuprinsul actului, astfel cum rămâne stabilit în urma desființării parțiale sau restabilirii, reînnoirii sau reformării, este trecut în întregime în procesul-verbal.

Dacă actul era în depozit public, este restituit depozitarului, împreună cu o copie legalizată a procesului-verbal. Dacă actul aparținea unei persoane particulare, instanța îl păstrează în depozit, anexat procesului-verbal și eliberează interesatului copie legalizată de pe acesta.

Asemenea copie ține locul actului pentru orice efect legal.

CAPITOLUL IV

Procedura pentru infracțiunile de presă

Art. 514. — Dispozițiunile procedurii ordinare se aplică și în cercetarea, urmărirea și judecarea infracțiunilor de presă, când capitolul acesta nu dispune altfel.

SECȚIUNEA I

Procedura în fața instanțelor de judecată

Art. 515. — În infracțiunile de presă, plângerea părții vătămate va cuprinde alegerea de domiciliu în circumscripția instanței și va fi însoțită de un exemplar al publicațiunii incriminate. Când acțiunea penală este pusă în mișcare de procuror, un asemenea exemplar va fi alăturat și pe lângă rechizitoriul său introductiv.

După primirea plângerii directe, în cazul când Ministerul public a clasat afacerea, președintele instanței, dacă articolul sau scrierea incriminată nu este semnată, citează de îndată, pe lângă persoana indicată ca autor, pe directorul sau redactorul responsabil sau pe editor sau tipograf, spre a declara pe autor sau pe persoana răspunzătoare după ordinea stabilită de lege. Pentru ziua de înfățișare se citează și persoana declarată.

În toate cazurile, chiar și atunci când e sezizată prin rechizitoriul, instanța e datoare ca, mai înainte de a intra în debateri asupra fondului, să decidă dacă persoana declarată ca autor este aceea care trebuie menținută în cauză ca responsabilă.

Dacă nu se poate stabili identitatea autorului, se reține ca responsabilă cea dintâi persoană cunoscută în scara de răspundere stabilită de lege.

Art. 516. — În caz de defăimare, calomnie sau de injurie în timpul perioadei electorale, aduse unui candidat, judecata se va face de urgență și cu precădere.

Art. 517. — Citația cuprinde, pe lângă indicațiile prevăzute în art. 79, arătarea precisă a publicației incriminate, cât și calificarea faptelor și indicarea textelor de lege, pe care se sprijină plângerea.

Dacă citația este emisă în urma plângerii directe a celui lezat, va fi însoțită de o copie de pe aceasta.

SECȚIUNEA II

Executarea hotărârilor referitoare la presă

Art. 518. — Directorul oricărei publicațiuni zilnice, este obligat să publice, fără plată, cel mai târziu în 2 zile după ce a primit invitația din partea autorității competente, hotărârea de condamnare definitivă, pronunțată împotriva lui și a cărei publicare a fost ordonată de instanță.

Hotărârea este publicată în întregime, fără nicio intercalare sau comentare.

În aceleași condiții se publică și hotărârile pronunțate în contra unui terțiu, cărora publicațiunea i-a servit ca mijloc pentru comiterea infracțiunii.

În acest caz, publicațiunea se face în condițiile și termenul de mai sus, reclamantul fiind obligat a anticipa cheltuielile necesare publicării, cu dreptul pentru el de a se despăgubi dela cel condamnat.

Dacă publicațiunea apare periodic, hotărârile sunt publicate în primul număr care apare după primirea hotărârii din partea instanței.

Neînțelegerile asupra lichidării cheltuielilor de publicare între partea reclamantă și director sau între partea reclamantă și condamnat, se rezolvă de judecătoria competentă în circumscripția căreia se află sediul editurii sau tipografiei în care s'a tipărit publicația, după ascultarea părților, dacă se înfățișează. Ordonanța judecătorului are puterea unui titlu executoriu și nu se poate ataca decât cu recurs.

CAPITOLUL V

Procedura de conciliere și judecarea delictelor contra onoarei

Art. 519. — În delictele de defăimare, calomnie și injurie, judecata se face de urgență și cu precădere.

Art. 520. — Instanța este obligată ca mai înainte de a proceda la judecată să încerce în ședință concilierea părților.

CAPITOLUL VI

Procedura reabilitării

Art. 521. — Judecarea cererii de reabilitare este de competența tribunalului din circumscripția în care locuiește condamnatul, iar pentru cei domiciliați în străinătate, competent este Tribunalul Ilfov.

Art. 522. — Condamnatul face cererea personal sau prin mandatar special și o adresează președintelui Tribunalului.

El este dator să aleagă un domiciliu în orașul de reședință al Tribunalului, unde va fi citat în cursul judecării cererii, să specifice condamnarea ce a suferit și infracțiunea ce a motivat-o, precum și împrejurările pe care se sprijină cererea.

Cererea trebuie să arate în mod precis localitatea unde condamnatul a locuit în decursul timpului urmat dela terminarea executării pedepsei până la prezentarea cererii de reabilitare, mijloacele sale de existență, precum și modul cum a dobândit averea ce ar poseda.

Actele doveditoare a condițiilor enumerate mai sus se alătură cererii.

Procedura de reabilitare se poate cere și continua și de moștenitorii condamnatului.

Art. 523. — Președintele Tribunalului, după primirea cererii va interveni la instanța care a pronunțat condamnarea, spre a-i trimite dosarul cauzei.

Art. 524. — Președintele Tribunalului cere de asemenea o copie de pe fișa de cazier a condamnatului.

El va mai cere dela administratorul stabilimentului în care petiționarul și-a executat pedeapsa, informațiuni asupra purtării pe care acesta a avut-o în timpul executării pedepsei.

Art. 525. — După îndeplinirea formalităților de mai sus, președintele fixează termen urgent și citează pe petiționar în camera de consiliu.

Art. 526. — La ziua fixată pentru judecata cererii, Tribunalul după ascultarea susținerilor petiționarului și a concluziilor Ministerului public, dacă toate condițiile cerute de lege sunt întrunite și apreciind oportunitatea admiterii, se pronunță printr'o sentință motivată.

Art. 527. — Dacă, cu ocazia judecării cererii de reabilitare, condamnatul dovedește că nu-i este cu putință să achite în întregime despăgubirile civile, tribunalul, apreciind împrejurările, poate să-i dea, în vederea reabilitării, un termen pentru a achita în întregime sau în parte suma datorată.

Acest termen nu poate trece peste 2 ani.

Nici într'un caz drepturile acordate părții civile prin hotărîrea de condamnare nu sunt prejudiciate prin decizia dată asupra reabilitării.

Dacă partea lezată nu poate fi găsită sau refuză de a primi daunele ce i se cuvin, ele sunt depuse la Cassa de Depuneri, cu formele prevăzute de lege pentru ofertă.

Dacă sumele depuse nu sunt ridicate în termen de cinci ani, ele se restituie depunătorului prin simplă cerere.

În caz de condamnare solidară, Tribunalul fixează partea din cheltuielile penale, despăgubiri sau din pasivul ce trebuie achitat de către petiționar.

Art. 528. — Dacă dovezile prezentate de petiționar nu sunt îndestulătoare, tribunalul cere completarea dovezilor.

Dacă înainte de pronunțarea hotărîrii de reabilitare se ivesc noi învinuiri pentru un fapt penal și dacă acțiunea penală este pusă în mișcare de Ministerul public, judecata cererii de reabilitare se suspendă până la judecarea definitivă a noii învinuiri.

Dacă în termen de trei luni dela rămânerea definitivă a hotărîrii date asupra noilor învinuiri nu se cere redeschiderea judecării de reabilitare, aceasta se consideră ca respinsă pentru lipsă de formă.

Art. 529. — Sentința tribunalului este supusă recursului, în termen de zece zile dela pronunțare.

Art. 530. — Hotărîrea de reabilitare poate fi publicată pe socoteala și la cererea celui care a obținut-o, afară de cazul când își dovedește starea de sărăcie, în care caz publicarea se face pe cheltuiala Statului.

Un extras de pe hotărîrea de reabilitare se trimite, de către Parchet, procurorului instanței care a pronunțat condamnarea, cel mai târziu în termen de o lună dela pronunțare, pentru a se face mențiune pe marginea hotărîrii.

Mențiunea se face și în cazierul judiciar.

Se eliberează din oficiu reabilitatului o copie de pe hotărîrea de reabilitare și un extras de pe cazierul judiciar.

Art. 531. — Cererea de revocarea reabilitării, în cazurile prevăzute de art. 179 din codul penal, este făcută de primul procuror de pe lângă tribunalul care a pronunțat-o.

În cazurile unei noi condamnări, Direcțiunea Cazierului judiciar comunică de îndată aceasta primului procuror. Acesta supune cazul tribunalului, care judecând în sensul arătat la art. 526 și urm., hotărăște dacă este locul de a se revoca sentința de reabilitare.

În caz afirmativ se publică sentința în modul arătat mai sus.

CAPITOLUL VII

Procedura în caz de distrugere sau sustragere de acte ori hotărîri

Art. 532. — Când un dosar, o hotărîre sau alte acte ale unei instanțe penale au dispărut, Ministerul public încheie un proces-verbal, constatând faptul dispariției și arătând eventual cercetările făcute spre a fi găsite.

El aduce aceasta la cunoștința procurorului general de pe lângă Curtea respectivă.

Art. 533. — Dacă dosarul sau actul dispărut era referitor la o cauză clasată, procesul-verbal prevăzut la articolul precedent îi ține locul.

Art. 534. — Dacă dosarul sau actul dispărut era referitor la o cauză în curs de cercetare sau de instrucție ori în curs de judecată, în fața primei instanțe, se reconstituie, pe cât posibil, de organele sau instanțele unde se află pendinte. În acest scop se cer dela autorități copii sau extrase de pe lucrările trimise, se chiamă din nou părțile, martorii și experții. Martorii și experții se ascultă sub prestare de jurământ. Copiile legalizate de pe actele distruse pot servi la reconstituirea dosarului sau actului distrus.

Actele astfel încheiate țin locul celor aflate în dosarul pierdut, până la găsirea originalului.

Art. 535. — Dacă dosarul sau actul dispărut este referitor la o cauză în care se pronunțase o hotărîre supusă unei căi de atac, el se reconstituie pe baza hotărîrii date de instanța inferioară.

Se ia ca bază, în acest scop, hotărîrea trecută în registrul de hotărîri al instanței, iar dacă și acest registru ar fi distrus, se pot întrebuița copiile legalizate ce s'ar fi eliberat de pe hotărîrea în chestiune.

Se fac pentru aceasta în Monitorul Oficial și în trei ziare publicații din oficiu, invitându-se ori cine, fie particular, fie funcționar, care ar poseda o asemenea copie, să o depună de îndată la grefa instanței dela care emană publicația.

Dacă, pe calea arătată de alineatele precedente nu se poate reconstitui hotărîrea, se procedează la reconstituire de către instanța superioară, în modul arătat la art. 534.

Dacă nici pe această cale nu se poate reconstitui hotărîrea, instanța superioară procedează la judecare, evocând întreaga cauză.

Art. 536. — Dacă dosarul sau actul dispărut este referitor la o cauză în care se pronunțase o hotărîre definitivă, se reconstituie numai acea hotărîre, în felul arătat în articolele precedente. Hotărîrea ține loc de dosar.

CAPITOLUL VIII

Procedura pentru infracțiunile de audiență

Art. 537. — Dacă în cursul unei ședințe sau lucrări judecătorești se comite o crimă, magistratul care prezidează sau instrumentează dispune arestarea făptuitorului, încheie proces-verbal despre cele petrecute și trimite actele și pe făptuitor Ministerului public.

Art. 538. — Când faptul constituie un delict, el se judecă de aceeași instanță, în aceeași ședință.

Președintele instanței încheie proces-verbal prin care constată împrejurările în care s'a petrecut faptul, dis-

pune arestarea făptuitorului, dacă este cazul și procedează la judecată.

Când delictul săvârșit a fost îndreptat în contra instanței, el se judecă într-o altă ședință.

Când delictul a fost îndreptat numai contra unuia din magistrații instanței, judecata se face la o altă ședință, fără ca magistratul vizat să poată lua parte la judecată.

Dacă instanța sau autoritatea judecătorească este constituită de un singur magistrat, acesta se mărginește în a constata faptul și a trimite actele încheiate parchetului, spre a sezisa instanța egală în grad, cea mai apropiată.

CAPITOLUL IX

Procedura extrădării

Art. 539. — Condițiile de formă ale extrădării sunt stabilite de convențiile internaționale, iar în lipsă de convenții, procedura este aceea prevăzută în dispozițiile de mai jos.

Art. 540. — Cererea de extrădare a autorităților sau instanțelor române către autoritățile unui Stat străin, pentru extrădarea unei persoane aflate în străinătate și învinuite sau condamnate pentru infracțiuni, trebuie însoțită de următoarele acte:

1. Mandatul de arestare sau hotărîrea judecătorească de condamnare.

Copiile actelor de mai sus sunt legalizate de Ministerul Justiției.

2. Textele din codul penal care pedepsesc faptul ce se impută celui învinuit sau condamnat.

Cererea însoțită de actele de mai sus este înaintată de primul-procuror al tribunalului Ministerului Justiției, care intervine prin Ministerul Afacerilor Străine, pentru obținerea extrădării, dacă o socotește necesar.

Art. 541. — Cererea de extrădare adresată Guvernului Român, de către un Stat străin, se transmite de Ministerul Afacerilor Străine Ministerului Justiției. Acesta ordonă parchetului tribunalului în a cărei circumscripție domiciliază sau a fost prins urmăritul sau, în cazul când nu are domiciliu cunoscut, parchetului din București, să procedeze de urgență la prinderea celui învinuit și să seziseze pe judecătorul de instrucție cu facerea anchetei judiciare, pentru a se stabili dacă cererea întrunește condițiile de fond și de formă ale extrădării.

Ancheta nu poate fi terminată decât după interogarea celui urmărit.

Judecătorul de instrucție dispune arestarea persoanei a cărei extrădare se cere, prin mandat de arestare, afară de cazul când din comisia rogatorie rezultă în mod neîndoios că nu este loc la extrădare.

Arestarea nu se poate ordona decât când cererea Statului străin este însoțită de actele prevăzute de art. 540.

În toate cazurile mandatul este motivat și se comunică de îndată celui deținut.

Mandatul de arestare emis este supus numai controlului Camerei de instrucție, durata lui este aceea prevăzută de dispozițiile convențiilor sau, în lipsă, aceea din articolul următor.

Art. 542. — După terminarea anchetei, judecătorul de instrucție înaintează dosarul procurorului, care, după ce îl examinează și îl completează, îl înaintează Camerei de instrucție.

Camera de instrucție fixează un termen de urgență, când, după ce ascultă pe urmărit și concluziile procurorului, verifică declarațiile celui urmărit, în legătură cu probele care sunt în țară și se pronunță printr-o decizie motivată.

Urmăritul poate fi asistat de un avocat și interpret.

Art. 543. — Camera de instrucție examinează:

1. Dacă inculpatul sau condamnatul este cetățean român sau supus român și avea această calitate în momentul comiterii faptului pentru care se cere extrădarea;

2. Dacă faptul care formează obiectul cererii de extrădare e prevăzut ca infracțiune de legea română și cea străină, afară de cazul prevăzut la art. 8, al. 7, din codul penal;

3. Dacă e vorba de infracțiune politică sau de infracțiune conexă acesteia;

4. Dacă extrădarea e oprită de tratate sau legi;

5. Dacă după legea română sau străină acțiunea penală înainte de cerere nu era prescrisă sau dacă condamnarea nu era stinsă anterior arestării sau condamnatul nu și-a executat pedeapsa;

6. Dacă față de inculpat actele de instrucție oferă indicii suficiente de culpabilitate.

Dacă individul declară că renunță la beneficiile legii și consimte a fi predat autorităților Statului care îl cer și dacă acesta este chiar Statul căruia aparține urmăritul, Camera se mărginește a lua act de această declarație și trimite dosarul cu actele, prin intermediul Ministerului public, Ministerului Justiției.

Când cererea de extrădare este respinsă definitiv, extrădarea nu mai poate fi acordată de Guvern.

Când Camera găsește cererea extrădării întemeiată, hotărîrea sa are valoarea unui aviz, iar Consiliul de Miniștri decide asupra cererii de extrădare.

Art. 544. — Camera de instrucție avizează dacă trebuie predate guvernului, care a cerut extrădarea, și lucrurile găsite asupra urmăritului, specificând pe acelea care trebuiesc predate și dispunând restituirea celor străine cauzei.

Art. 545. — Impotriva deciziei Camerei de instrucție au drept de recurs la Curte, atât urmăritul, cât și Ministerul public.

Art. 546. — În cazuri urgente, chiar înainte de sosirea comisiei rogatorii de extrădare, Ministerul public poate ordona arestarea celui urmărit, pe baza unei telegrame sau cereri, dacă în ea se face mențiune despre actele prevăzute de art. 540.

Persoana astfel arestată va fi pusă în libertate, dacă comisiunea rogatorie, însoțită de actele necesare, nu sosește în termenele următoare, calculate dela efectuarea arestării: în 15 zile, dacă Statul care a cerut deținerea se învecinește cu Statul Român; într-o lună, dacă este vorba de un alt Stat european; în două luni, dacă este situat în afară de Europa.

Dacă după expirarea termenelor de mai sus, actele sosesc guvernului român, procedura este reluată, conform dispozițiilor art. 541 și următorii.

Art. 547. — Extrădarea se face pe baza unui jurnal al Consiliului de Miniștri. Decizia de extrădare prevede condițiile arătate de art. 16 și următorii din codul penal.

Când s'a produs o cerere pentru vreunul din cazurile prevăzute de art. 18 din codul penal, avizul Camerei se dă numai pe baza actelor transmise în sprijinul cererii.

CAPITOLUL X
Procedura amnistiei și a grațierii

SECTIUNEA I

Procedura amnistiei

Art. 548. — Ia caz de acordare a amnistiei pentru infracțiuni a căror urmărire nu este începută, Ministerul public ia dispozițiuni ca ofițerii de poliție judiciară să înceteze orice cercetări.

Când cauzele, pentru care a intervenit amnistia se găesc în curs de instrucție sau judecată, judecătorul de instrucție sau instanța constată dacă faptul intră în prevederile amnistiei și pronunță încetarea acțiunii penale pentru această cauză.

Când amnistia a intervenit pentru infracțiuni în printrința cărora s'au pronunțat deja hotărâri rămase definitive, s'a început ori s'a executat pedeapsa, ea este aplicată de Ministerul public.

În toate cazurile, Ministerul public ia măsuri ca cei deținuți să fie puși de îndată în libertate.

În contra refuzului Ministerului public de a aplica amnistia, părțile nemulțumite pot face contestație la executare, conform art. 433 și urm.

Art. 549. — Inculpații amnistiați nu pot refuza beneficiul amnistiei.

Inculpații amnistiați nu pot fi condamnați la cheltuieli de judecată.

Amnistia nu are influență asupra acțiunii civile.

În infracțiunile amnistiate, pentru care instanțele de judecată nu erau sezise, acțiunea civilă se introduce direct la instanțele civile competente.

SECTIUNEA II

Procedura grațierii

Art. 550. — Cererea de grațiere se adresează Președintelui Republicii Populare Române, prin Ministerul Justiției. Ea trebuie să fie semnată de condamnat sau de o rudă apropiată, sau de o persoană care exercită asupra condamnatului tutela sau curatela, ori de avocatul sau procuratorul condamnatului.

Propunerile de grațiere se pot face și din oficiu.

Art. 551. — Ministrul Justiției cere procurorului general din circumscripția Curții competente, un raport motivat, împreună cu opinia sa.

Art. 552. — Dacă grațierea este acordată, procurorul general ia măsuri pentru liberarea de îndată a condamnatului deținut sau pentru aplicarea dispozițiilor ce rezultă din decretul de grațiere.

El înștiințează despre aceasta Ministerul public de pe lângă instanța care a pronunțat condamnarea sau pe judecător pentru condamnările pronunțate de judecătorie.

SECTIUNEA III

Dispoziții comune

Art. 553. — Ministerul public și judecătorul dela judecătorește îngrijesc să se facă, fără întârziere, adnotațiuni de grațiere sau de amnistie, pe marginea hotărârilor de condamnare, încunostințând și serviciul cazierului judiciar.

TITLUL XI

Diferite măsuri de interes public

CAPITOLUL I

Cazierul judiciar și identificarea judiciară

Art. 554. — Odată cu punerea în executare a condamnării penale se procedează la înscrierea hotărârii condamnatoare în cazierul judiciar, în condițiile și cazurile prevăzute în prezentul capitol.

Art. 555. — Pe lângă fiecare tribunal funcționează, sub conducerea medicului legist și supravegherea Ministerului public, un birou de cazier și identificare, care strânge și conservă extrasele deciziilor enumerate în articolul următor, referitoare la persoanele născute în circumscripția tribunalului.

Extrasele deciziilor privind pe străini, chiar dacă au obținut cetățenia română, pe cetățenii născuți în străinătate, pe acei despre care nu s'a putut stabili locul de naștere în țară, precum și acelea care privesc persoanele juridice, se păstrează de un serviciu de cazier central special, ce funcționează pe lângă serviciul central de identificare de pe lângă Ministerul Justiției.

Art. 556. — În cazierul judiciar se înscriu în extras:

1. În materie penală: hotărârile de condamnare definitive, pentru crime și delictе, măsurile de siguranță sau revocarea lor, hotărârile de achitare sau condamnare ca rezultat al revizuirii, măsurile privitoare la infirmitate de minte, minori și surdo-muți, ordonate conform dispozițiilor din codul penal, precum și hotărârile definitive, prin care se ordonă luarea de măsuri de siguranță sau revocarea lor.

Hotărârile de achitare, anulare sau încetarea urmăririi, precum și ordonanțele și deciziile de neurmărire, nu se vor înscrie decât dacă persoana care a fost învinuită are cazier.

Condamnările la pedepse pecuniare nu se vor înscrie, dacă cel condamnat nu are cazier.

De asemeni, se notează în cazier locul și timpul în care pedeapsa a fost executată, orice alte dispozițiuni informative referitoare la eliberarea condiționată, suspendarea executării, reabilitare sau care ar aduce o modificare hotărârilor penale deja înscrise;

2. În materie civilă: hotărârile care pronunță vreo incapacitate;

3. În materie comercială: hotărârile prin care comerțiantul este declarat falit;

4. În materie administrativă: sentințele referitoare la expulzarea și extrădarea străinilor care au domiciliul în România, cum și destituirile din funcțiunile publice sau de punere în disponibilitate din aceste funcțiuni.

În cazier se înscrie și revocarea dispozițiilor în materie civilă, comercială și administrativă, indicate la punctele 2, 3 și 4 din acest articol.

Datele de mai sus sunt procurate cazierului de Ministerul public, de judecătorii și de autoritatea care a pronunțat destituirea sau punerea în disponibilitate.

Se înscriu și hotărârile pronunțate de autoritățile judecătorești străine împotriva cetățenilor români sau străini, domiciliați în România, pentru fapte considerate crime sau delictе și de legea română, când există o înștiințare oficială despre aceasta.

Mențiunile înscrise în cazier, referitoare la condamnările contra străinilor, se comunică în extrase, prin intermediul Ministerului de Justiție, Guvernului țării de origine a străinului.

Art. 557. — Instanțele, de îndată ce hotărârile care urmează a fi înscrise în cazierul judiciar, conform art. 556, au rămas definitive, sunt obligate pentru fiecare caz a trimite Biroului cazierului extras de pe acele hotărâri.

Când o hotărâre conține mai multe condamnări din care nu toate sunt de comunicat cazierului, se comunică totuși toate.

Art. 558. — Inscrierile în cazier se șterg imediat ce se primește înștiințare oficială despre moartea persoanei la care se referă.

Se șterg, de asemenea, inscrierile:

1. De condamnare pentru delikte, după trecerea unui termen de 5 ani dela terminarea executării sau stingerii, dacă persoana înscrisă a ajuns la etatea de 70 de ani;

2. Oricare alte hotărâri de soluționare a proceselor penale în materie de delict, după trecerea a 10 ani dela data terminării executării pedepsei sau stingerii ei.

În cazul punctelor 1 și 2, ștergerea nu se operează dacă înainte de împlinirea termenelor prevăzute s'a pronunțat o nouă condamnare pentru crimă sau delict, la o pedeapsă privativă de libertate.

Mențiunea referitoare la expulzare se șterge de îndată ce expulzarea a fost revocată.

Fișele de cazier ale celor decedați, după 5 ani dela data înștiințării oficiale a Biroului despre aceasta, precum și fișele celor ce au atins vârsta de 80 ani, dacă au trecut 5 ani dela data executării ultimei pedepse, se vor putea trimite arhivelor Statului.

Art. 559. — Pot obține copii și certificate de pe cazierul unei persoane:

1. Ministerul public și instanțele judecătorești ordinare sau speciale, pentru motive de ordin penal.

De asemenea, orice autoritate civilă sau militară, când printr-o dispoziție de lege sau regulament, acordarea, suspendarea sau revocarea unui drept, ar fi prevăzută sub condiția existenței sau inexistenței unei hotărâri din acelea care trebuie să fie înscrise în cazierul judiciar.

În copiile eliberate autorităților civile nu se face mențiune de condamnările pronunțate în timpul minorității. În copiile eliberate autorităților militare se va face mențiune de condamnările care depășesc trei luni închisoare corecțională;

2. Persoana înscrisă în cazier, despre datele referitoare la ea;

3. Orice particular, însă numai pentru a-l produce într'un proces penal sau civil ori pentru motive de electorat politic sau administrativ, ori pentru a împiedeca conferirea sau exercitarea unei funcțiuni publice.

În cazurile de mai sus, petiția trebuie să specifice scopul cererii și autoritatea căreia urmează a fi prezentată. Certificatul se va înainta direct de Serviciul cazierului, autorității arătate în cerere.

Informațiuni pot fi date și autorităților judiciare sau polițienești străine, cu autorizarea Ministerului Justiției.

Art. 560. — În certificatele eliberate după cererea persoanelor particulare, prin derogare dela dispozițiile din articolul precedent, nu se face mențiune:

1. De hotărârile pronunțate pentru fapte comise înainte de a împlini vârsta de 18 ani;

2. Despre condamnările stinse prin amnistie și acelea pentru care s'a obținut reabilitarea;

3. De condamnările a căror executare a fost suspendată prin chiar hotărârea de condamnare, conform art. 65 din codul penal;

4. De condamnările pentru fapte pe care legea a încetat de a le considera infracțiuni sau care nu sunt considerate astfel de legile țării, dacă condamnarea a fost pronunțată în străinătate;

5. De dispozițiile speciale privitoare la infirmii de minte, la muți și surdo-muți, arătate în art. 647, pct. 1;

6. Despre dispozițiile în materie civilă și comercială, arătate în art. 556, pct. 2, 3 și 4, când au fost revocate.

Certificatele eliberate pentru a servi înaintea autorităților militare vor face mențiune și de condamnările pronunțate înainte de împlinirea vârstei de 18 ani, dacă condamnarea depășește 3 luni închisoare corecțională.

Art. 561. — Cererile pentru eliberare de copii și certificate de cazier se adresează medicului legist, iar acolo unde nu este, șefului Ministerului public respectiv.

Pentru cazierul central, cererea se adresează șefului Serviciului central de identificare.

Copiile și certificatele eliberate de birourile cazierelor judiciare vor fi semnate de medicul legist sau când acesta nu există, de către șeful Ministerului public respectiv. Ele fac dovada până la înscrierea în falș despre mențiunile ce conțin.

Art. 562. — Orice contestație referitoare la dispozițiile prevăzute în articolele precedente, prin care s'ar cere rectificări de inscrieri, sunt de competența tribunalului respectiv, în cazierul căruia se găsesc inscrierile a căror rectificare se cere, și de competența tribunalului care a dat hotărârea, când cererea este referitoare la neadmisibilitatea în principiu a înscrierii.

Contestațiile referitoare la rectificări în cazierul central, sunt de competența Tribunalului Ilfov.

În toate cazurile, tribunalul judecă în camera de consiliu.

Art. 563. — Un regulament de administrație va desvolta aplicarea dispozițiilor din articolele de mai sus, fixând modul de funcționare al Biroului de cazier și identificare al serviciului central, personalul necesar, corespondența, formularele de certificate și fișele ce pot întocmi, taxele ce se vor percepe dela particulari, pentru liberarea de certificate.

CAPITOLUL II

Procedura recunoașterii identității celor condamnați, scăpați și din nou prinși

Art. 564. — Dacă după arestarea unei persoane condamnate sau evadate se naște îndoiala asupra identității ei, se va proceda precum urmează:

Arestatul va fi condus în fața procurorului tribunalului din județul unde arestarea a avut loc. Acesta examinează de îndată obiecțiunile și dacă le găsește nefondate, vizează mandatul și dispune executarea lui.

Când obiecțiunile par serioase, procurorul cere imediat informațiunile necesare procurorului sau instanței care a emis mandatul.

Până la rezolvarea obiecțiunilor, persoana în contra căreia s'a executat mandatul este reținută, afară numai dacă procurorul apreciază că, fără pericol de dispariție, ea poate fi lăsată în libertate.

Dacă procurorul stabilește că persoana adusă înaintea sa nu este cea arătată în mandat, o pune imediat în libertate.

Despre toate acestea, procurorul încheie un proces-verbal, ce se va înainta Ministerului public sau instanței care a emis mandatul.

Arestatul, nemulțumit cu constatările făcute de către procuror, poate face contestație la instanța competentă, conform art. 433.

Dacă s'a propus proba testimonială pentru stabilirea identității, instanța ascultă martorii propuși. Cercetarea identității se face sub pedeapsă de nulitate, în ședință publică, în prezența celui arestat.

În toate cazurile, instanța este obligată să recurgă la toate metodele științifice de identificare prin serviciile speciale respective.

Prin hotărîrea de stabilire a identității se pronunță și pedeapsa legiuită pentru fugă, dacă legea o prevede.

Art. 565. — Hotărîrea dată în această materie poate fi atacată, conform regulilor dreptului comun.

CAPITOLUL III

Despăgubirea persoanelor deținute în prevenție pe nedrept

Art. 566. — Persoana care, fiind dată judecării, a fost achitată printr'o hotărîre definitivă sau față de care s'a dat o ordonanță de neurmărire, rămasă definitivă, are drept la despăgubiri, dacă a fost deținută preventiv, însă numai în cazul când hotărîrea constată că faptul pretins săvârșit nu s'a comis sau că nu a fost săvârșit de cel care a fost deținut preventiv.

Nu are drept la despăgubiri cel care a mai suferit condamnări în materie corecțională sau criminală, nici cel care, în cursul urmăririi sau procesului, a stânjenit sau a încercat să stânjenească, darea pe față a adevărului.

Art. 567. — Statul, reprezentat prin Ministerul Justiției, este obligat la plata acestor despăgubiri, pe baza hotărîrii de achitare a celui deținut preventiv sau pe baza unei ordonanțe de neurmărire rămasă definitivă.

Statul are acțiune de regres în contra celor ce au luat măsura deținerii preventive, numai în cazul când a existat rea credință sau neglijență din partea lor.

Despăgubirea ce urmează a se acorda trebuie să reprezinte pagubele patrimoniale ocazionate prin deținerea preventivă.

Dacă înainte de emiterea mandatului de arestare cel achitat a suferit și o reținere pentru cercetări, despăgubirea cuprinde și pagubele rezultate din aceasta.

Art. 568. — Despăgubirile se acordă de tribunalul domiciliului celui achitat, la cererea acestuia, conform procedurii civile.

Art. 569. — Hotărîrea care obligă pe Stat la plata despăgubirilor se publică din oficiu în Monitorul Oficial și într'un ziar din Capitală sau din localitatea unde locuiește cel achitat, după desemnarea ce face instanța.

Art. 570. — Hotărîrea de despăgubire neexecutată încă, rămâne în suspensie dacă în interval s'a ordonat reluarea instrucției în contra achitatului sau revizuirea procesului în defavoarea lui.

Dacă indemnizația se plătește deja, beneficiarul poate fi obligat la restituire.

Art. 571. — Dispozițiile referitoare la despăgubirea celor deținuți preventiv pe nedrept, se aplică și străinilor, numai dacă în Statul lor de origine Români se bucură de același drept.

CARTEA VII.

Punerea în vigoare a codului de procedură penală și dispoziții tranzitorii

§ 1. Dispozițiuni transitorii

Art. 572. — Prezentul cod intră în vigoare la 1 Ianuarie 1937, afară de dispozițiile art. 347, 348, 349, 350, 351, 352 și 353, care intră în vigoare la data publicării.

Art. 573. — Dela data aplicării acestui cod se abrogă:

1. Codul de procedură penală din 2 Decembrie 1864, în vigoare în Vechiul Regat, cu modificările ulterioare, precum și legea privitoare la instrucțiunea și judecarea în fața instanțelor corecționale a flagrantelor delictelor din 13 Aprilie 1913;

2. Legea XXXIII din 1896, în vigoare în Ardeal, cu toate modificările ulterioare, legea XXXIII din 1897, asupra Curților cu Jurați, legea VII din 1913, asupra instanțelor pentru judecarea minorilor, legea XIV din 1914, asupra presei, precum și art. 314 și 315 din legea de organizare judecătorească din 14 Aprilie 1925;

3. Legea de instrucție criminală, în vigoare în Bucovina, din 1 Ianuarie 1874, cu toate modificările ulterioare.

Art. 574. — Se abrogă, de asemenea, orice dispoziții contrare dispozițiilor legii de față, din orice legi ar derurge.

Art. 575. — Dispozițiile de procedură din prezentul cod se aplică și afacerilor în curs de judecată la intrarea lui în vigoare, rămânând valabile actele și lucrările îndeplinite până atunci, în conformitate cu dispozițiile legii anterioare.

Nulitatea unei lucrări urmate în cursul unei instrucții sau judecări, începută sub imperiul legii anterioare și continuată sub imperiul prezentei legi, nu este pronunțată decât dacă este prevăzută de legea de față.

Art. 576. — Se aplică cauzelor în curs dispozițiile legii de față, privitoare la competență, afară de cazul când instanța ar fi dat o hotărîre.

Se exceptează cazul când noua lege ar desființa instanța prevăzută de legea anterioară. În asemenea caz se aplică legea de față.

Art. 577. — Termenele se determină după dispozițiile legii în vigoare în momentul când termenul începe să curgă.

Art. 578. — Revizuirea în defavoarea celui achitat se poate cere și pentru hotărîrile pronunțate sub imperiul legii vechi. Cererea trebuie să fie introdusă în termen de 6 luni dela punerea în aplicare a acestui cod.

Art. 579. — Reabilitarea poate fi cerută și pentru condamnările pronunțate anterior legii de față.

Art. 580. — Dispozițiile acestui cod se aplică și de instanțele penale militare, în cercetarea și judecarea în fracțiunilor atribuite lor, întrucât nu contravin dispozițiilor speciale ale codului de justiție militară.

§ 2. Noi dispozițiuni finale și transitorii

Art. 581. — Hotărîrile sunt supuse căilor de atac prevăzute de legile în vigoare la data pronunțării lor.

Apelurile și opozițiile pendinte se consideră recursuri și vor putea fi motivate cel mai târziu până la termenul de judecată.

În caz de împiedecare, instanța va putea să mai acorde părții un termen pentru depunerea motivelor de recurs.

Dacă la prima instanță, procesul a fost judecat în ~~lipsă~~ sau dacă părțile din orice motiv nu și-au administrat complet probele, această împrejurare constituie un motiv de recurs ce se va invoca în condițiunile legii.

Probele administrate înainte de a intra în vigoare prezenta lege rămân câștigate cauzei în instanța de recurs.

Dispozițiunile de mai sus se aplică și în cazul hotărîrilor pronunțate cu opoziție sau apel, în care părțile sunt încă în termen de a folosi aceste căi.

În caz de contestație contra unei hotărîri date în apel, dacă contestația este admisă, apelul va fi socotit recurs și se va acorda un termen pentru motivarea lui.

În apelurile la care Curtea a fost sau va fi sesizată prin trimitere după casare, apelul va fi judecat ca recurs în faza de evocare.

Art. 582. — Titulatura judecătorei contravenționale prevăzută de legea pentru înființarea judecătorei de contravențiuni flagrante în Municipiul București, din 29 Martie 1939, va fi aceea de judecătorie de urgență.

MINISTERUL AFACERILOR STRAINE

Ca urmare la comunicatul publicat în Monitorul Oficial Nr. 196 din 26 August 1946, Ministerul Afacerilor Străine face cunoscut că și cetățenii Statului San Salvador, beneficiază de prelungirea contractelor de închiriere, în conformitate cu alineatul 2 al legii Nr. 646, publicată în Monitorul Oficial Nr. 189 din 16 August 1946.

DECIZIUNI ȘI COMUNICATE ALE INSTITUȚIILOR PUBLICE AUTONOME

CASA AUTONOMĂ A MONOPOLURILOR REPUBLICII POPULARE ROMÂNE

Consiliul de administrație C. A. M. în ședința dela 4 Februarie 1948,

Având în vedere dispozițiunile art. 60, 61, 65, 68, 70 și 94 din legea pentru administrarea și exploatarea monopolurilor;

Având în vedere dispozițiunile regulamentului pentru funcționarea debitelor;

Având în vedere referatul jurn. Nr. 19.304 din 4 Februarie 1948 al Direcțiunii Generale, Direcția comercială,

Decide:

Art. 1. — Autorizația pentru debite este personală; ea nu poate fi cedată, nici direct, nici indirect.

Debitanții sunt obligați să exercite personal profesia. Ei pot fi ajutați în exercitarea profesiei de: soți, de copiii ce se află sub autoritatea lor sau de vânzători angajați.

Vânzătorii angajați trebuie să fie cetățeni români, majori; să posede certificate de bună purtare și de sănătate și, bărbații, să fi satisfăcut legea recrutării.

Vânzătorii angajați sunt recunoscuți, cu condițiunea ca debitantul să depună în prealabil, la Ad-ția C. A. M., actul de angajament, vizat de fisc.

Art. 2. — Debitanții sunt obligați să se prezinte personal la Ad-ția C. A. M., pentru aprovizionare și numai în caz de împiedecare pot autoriza, în scris, pe asociați, vânzători, soți sau copii, să ridice, în contul și pe răspunderea lor, produsele.

Debitanții mari mutilați de război pot autoriza, în mod permanent, aceleași persoane să ridice fabricatele, în contul și pe răspunderea lor.

Art. 3. — Lipsa debitantului din debit pe o durată mai mare de 7 zile consecutive, exceptând cazul când se află în concediu aprobat de C. A. M., este considerată cedare indirectă a autorizației.

Art. 4. — Debitanții care sunt împiedicați de a se ocupa personal cu conducerea debitului timp mai îndelungat de 7 zile, vor trebui să ceară concediu, cu excepția marilor mutilați de război, prevăzuți la art. 2, al. 2 de mai sus.

Concediile pot fi, în general de 30 zile, iar pentru caz de boală se pot prelungi până la maximum 90 zile.

În timpul concediului debitantul poate să țină debitul închis pe o durată de cel mult 30 zile, cu aprobarea prealabilă a C. A. M.

Art. 5. — Debitanții speciali sunt obligați să țină debitele deschise în toate zilele de lucru și sărbători. Între orele 14—16, și Duminica, după ora 14, ținerea debitului deschis este facultativă.

Debitele care funcționează în interiorul unor instituții sau localuri publice vor fi deschise în timpul orarului de lucru al acestora.

Art. 6. — Debitanții sunt obligați să țină pe masă, la dispoziția publicului registrul-tip pentru reclamațiuni, numerotat, șnuruit și sigilat de C. A. M.

În acest registru clienții au dreptul să înscrie reclamațiunile ce au de făcut privitoare la lipsa de fabricate; refuzul de a li se vinde, vânzarea cu prețuri mai mari decât cele tarifare sau orice alte reclamațiuni.

Existența acestui registru va fi afișată în debit, la loc vizibil.

Art. 7. — Dispozițiunile din prezenta deciziune sunt obligatorii pentru debitanții titulari și în cazul când au obținut aprobarea C. A. M. de a avea asociați.

Art. 8. — Abaterile dela dispozițiunile prezentei decizii se sancționează, după caz, conform prevederilor legii pentru administrarea și exploatarea monopolurilor și regulamentului pentru funcționarea debitelor.

Art. 9. — Prezenta deciziune, se va publica în Monitorul Oficial și în 2—3 ziare din Capitală.

Data la 4 Februarie 1948.

Consiliul de administrație C. A. M.

Nr. 582.

MONITORUL OFICIAL Partea I B**Dispozițiuni și publicațiuni care nu au caracter normativ****DECRETE PREZIDENTIALE****MINISTERUL****INDUSTRIEI ȘI COMERȚULUI****NOI, PREZIDIUMUL PROVIZORIU**

al

REPUBLICII POPULARE ROMANE

Având în vedere raportul cu Nr. 835.200 din 30 Ianuarie 1948, al d-lui ministru secretar de Stat la Departamentul Industriei și Comerțului,

Pe temeiul dispozițiilor art. 118 din Statutul funcționarilor publici din 22 Septembrie 1946,

Decretăm:

Art. I. Pe data prezentului decret, se numesc la Ministerul Industriei și Comerțului, în funcțiunile și clasele de salarizare, studii și vechime menționate în dreptul fiecăruia, d-nii:

Ionescu Victor, în funcția de consilier economic, categ. 16, coeficientul 5,10, clasa de salarizare studii și vechime 9.
Bodner Octav, în funcțiunea de prim secretar economic, categ. 15, coeficientul 4,70, clasa de salarizare studii și vechime 7.

Art. II. D-l ministru secretar de Stat la Departamentul Industriei și Comerțului va aduce la îndeplinire prezentul decret.

Dat în București la 30 Ianuarie 1948.

C. I. PARHON

G. C. STERE

Ministrul industriei și comerțului,
Gh. Gheorghiu-Dej

Nr. 172.

DECIZIUNI**PREȘEDINȚIA****CONSILIULUI DE MINISTRI**

Noi, ministru secretar de Stat la Președinția Consiliului de Miniștri,

Având în vedere referatul Nr. 2.992 din 1948,

Decidem:

Art. 1. — Comisiunea prevăzută de art. 126 din Statutul funcționarilor publici, își încetează activitatea pe data de 1 Martie 1948.

Art. 2. — Lucrările ce eventual vor rămâne restante sau vor mai intra pentru menționata comisiune, vor fi soluționate de consiliul referenților Oficiului Superior de Coordonare, în orele de birou.

Art. 3. — D-l secretar general al Președinției Consiliului de Miniștri,

conducător al Oficiului Superior de Coordonare și Organizare va aduce la îndeplinire prezenta decizie.

Dată la 12 Februarie 1948.

Ministru subsecretar de Stat, Avram Bucur.

Nr. 3.

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

Prin decizia ministerială Nr. 6.370 din 29 Ianuarie 1948, d-l inspector de poliție Antonescu Traian, din Inspectoratul regional de poliție București, Serviciul de siguranță, se mută în interesul serviciului, pe data de 30 Ianuarie 1948, în Direcțiunea Generală a Poliției.

D-na Dobre Marcela, șefă de secție în Direcțiunea Poliției de Siguranță, se repartizează, în interesul serviciului, pe data de 30 Ianuarie 1948, în Direcțiunea generală a Poliției.

MINISTERUL FINANTELOR

Prin decizia ministerială Nr. 61.974 din 9 Februarie 1948, d-l Vasilescu I. Gheorghe, funcționar diurnist, asimilat în salarizare, cu funcțiunea de șef de secție, categoria XII, coeficient de funcțiune 2,90, clasa 7 de salarizare, dela Direcțiunea Generală a Vămilelor, se repartizează pe data de 12 Februarie 1948, în conformitate cu dispozițiunile art. 111 din regulamentul legii, pentru Statutul funcționarilor publici, la Regia Loteriei de Stat.

Idem Nr. 61.689 din 6 Februarie 1948, d-l Calciu Dumitru, fost agent ad-tiv clasa II, pe lângă Ad-ția financiară Brașov, se reprimște în serviciu, pe data de 10 Februarie 1948, în funcțiunea de agent ad-tiv categoria 9, coeficient de funcțiune 1,90, clasa de salarizare 8, pe lângă aceeași administrație, detașându-se la Garda financiară.

Noi directorul general al Administrației Comerciale M. A. T.,

Având în vedere dispozițiunile Statutului funcționarilor publici, publicat în Monitorul Oficial Nr. 220 din 22 Septembrie 1946;

Având în vedere că, prin reducerea de personal M. A. T., efectuată în lunile Noembrie și Decembrie 1947 Comisiunea de recepție prevăzută în legea pentru Statutul func-

ționarilor publici a fost descompletată;

Având în vedere necesitatea completării acestei comisiuni, pentru bunul mers al serviciului;

În baza drepturilor acordate nouă, Decidem:

Art. 1. — Pe data de 1 Februarie 1948, se instituie pe lângă Administrația Comercială M. A. T., Comisiunea de recepție, având următoarea compunere:

D-l Mihail Anton, subdirector, ca președinte,

D-l Moldoveanu Constantin, șeful Serv. Personalului, ca membru permanent.

D-l Ionescu R. Ioan controlor, ca membru permanent.

D-l Sergheev Ion, referent tehnic titular, dela Direcția Tehnică, ca membru de specialitate.

D-l Teodorescu Eugen, șef de serviciu, dela Direcția Comercială, ca membru de specialitate.

D-l Stoienescu Diorisie, contabil ajutor, ca secretar.

Art. 2. — Direcțiunea Secretariatului este însărcinată cu aducerea la îndeplinire a prezentei decizii.

Dată la 11 Februarie 1948.

Director general, L. Popovici

Nr. 67.189.

MINISTERUL JUSTIȚIEI

Prin deciziunea ministerială Nr. 132.581/8.808 din 1947, d-l dr. Aladar Butyka, inspector general cadastral pensionar, se autoriză a executa în întreprindere lucrări pentru fazele I, II și III, prevăzute în caietul de sarcini, pentru refacerea și completarea identificărilor și clasificărilor cadastrale din Transilvania.

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

Noi, ministru secretar de Stat la Departamentul Educației Naționale, Având în vedere avizul comisiei pentru judecarea contestațiilor profesorilor licențiați din învățământul secundar de toate gradele, înregistrat la Nr. 327.595,

Decidem:

Art. 1. — Următorii membrii al Corpului Didactic din Învățământul secundar de toate gradele, prevăzuți în prezenta decizie, licențiați din învățământ prin deciziile Nr. 189.614 din 1947, publicată în Monitorul O-

Oficial Nr 146 bis din 30 Iunie 1947 și 236.075 din 1947, publicată în Monitorul Oficial Nr. 220 din 24 Septembrie 1947, se rechemă în învățământ, pe datele de licențiere, prevăzute în deciziunile menționate, cu plata salariului dela 1 Februarie 1948

Art. 2. — Nu se consideră rechemări în învățământ, membrii Corpului Didactic, cuprinși în prezenta decizie pentru care sau dat decizii de punere în retragere în vederea pensionării sau au solicitat ministerului întocmirea fișei de pensii, pentru valorificarea drepturilor la pensie în temeiul dispozițiilor legii generale de pensuni.

Art. 3. — Pentru anul școlar în curs, Inspectoratele școlare regionale, vor dispune asupra utilizării celor rechemări cu grija de a nu se produce perturbări în bunul mers al învățământului.

Dumitrescu Gh. Gheorghe, Lic. ind. Caracal.

Purcariu C. Ion Lic. „Frații Buzesti”, Craiova.

Stănculescu Ghigbeanu I., Lic. teor. băieți, T. Măgurele.

Kirștiuc Dumitru, Lic. ind. băieți, Dej.

Oțetea Coman, Lic. com. băieți, Săliște.

Sachelarie Nicolae, Lic. com. băieți Bârlad.

Stoenescu Maria, Lic. de fete din Ploiești.

Vasilica Gheorghe, Școala de gospodărie Galați.

Popescu Florentina, Lic. ind. fete, Timișoara.

Art. 4. — D-nii directori ai învățământului secundar teoretic, industrial, profesional, comercial și normal sunt însărcinați cu aducerea la îndeplinire a prezentei decizii.

Data la 12 Februarie 1948.

Ministru ad-interim. Lotar Rădăceanu
Nr. 40.462.

Prin decizia ministerială Nr. 30.609 din 1948, d-ra Batanov Raisa, se fixează implegată, coeficientul de funcțiune 2,05, clasa de salarizare 8, fiind retribuită dintr'un post vacant de implegat, dela Direcția învățământului primar.

MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE

Prin decizia ministerială Nr. 1.720 din 2 Februarie 1948, subofițerii mai jos notați, se trec din oficiu în elementul corespunzător vârstei, cu gradul de soldat, pe data de 31 Ianuarie 1948, conform art. 48 din L. C. S., modificat prin D. M. Nr. 2.226 din 1941, ca unii ce

s'au făcut vinovați de greșeli grave în serviciu și contra disciplinei,

Infanteria

Raț I. Ioan, serg. major,

Tehnici auto

Oprea C. Petre, serg. major.

Susnumiții se mută pe aceeași dată cu gradul de soldat.

Publicarea prezentei decizii ministeriale în Monitorul Oficial, servește drept notificare.

Idem Nr. 1.723 din 2 Februarie 1948, se aprobă de noi trecerea în pozițiunea de rezervă, pe data de 1 Februarie 1948, a plot. art. Drăgoi B. Alexandru, anuar 1.200/712, control 408/6, în prezent aflat la dispoziția M. A. N.

Publicarea prezentei decizii ministeriale în Monitorul Oficial, servește drept notificare.

Idem Nr. 1.725 din 3 Februarie 1948, următorii funcționari civili, se destitue din serviciu, pe data de 31 Ianuarie 1948:

Șef de fabricație Mărgărit Nicolae.

Șef fabricație Soare Ioan.

Maistru atelier Stănoiu Năstase.

Idem Nr. 1.739 din 5 Februarie 1948, în comitetul superior al Ministerului Apărării Naționale, pentru subofițeri și maistri militari, se fac următoarele numiri:

Membri:

Lt.-colonel Ortinschi Dumitru.

Pe tot timpul lucrărilor, președintele și membrii comitetului, vor avea dreptul la jetoanele de prezență, ce se vor fixa prin jurnalul Consiliului de Miniștri.

Idem Nr. 1.751 din 5 Februarie 1948, următorii gagiști muzicanți dela dispoziția M. A. N., se trec din oficiu, în poziția de rezervă, pe data de 1 Martie 1948:

Gagist cl. I-a, plot. maj. șef, Țăru V. Gheorghe.

Gagist cl. III-a, plot. Zabereencu I. Andrei.

Gagist cl. III-a, plot. Mirea N. Traian.

Gagist cl. II-a, plot. maj. Romanescu G. Adam.

Gagist cl. III-a, plot. Bufta T. Eugen.

Gagist cl. III-a, plot. Bucinschi P. Gheorghe.

Gagist cl. III-a, plot. Dumitru C. Nicolae.

Gagist stag., serg. major Balint A. Petru.

Publicarea prezentei decizii ministeriale în Monitorul Oficial, servește drept notificare.

Idem Nr. 1.536 din 16 Decembrie 1947, se aprobă trecerea în pozițiunea de rezervă, pe data de 1 Februarie 1948 a subofițerului în prezent aflat la dispoziția Ministerului Apărării Naționale.

Guard geniu

Burduja Gh. Nicolae, plot. major.

Publicarea prezentei decizii ministeriale în Monitorul Oficial, servește drept notificare.

Idem Nr. 1.726 din 3 Februarie 1948, următorii subofițeri activi, se trec în rezervă prin demisie, pe data de 29 Februarie 1948, conform art. 98 din R. L. C. S., repartizându-se ca subofițeri de rezervă, după cum urmează:

Infanteria

Marinescu I. Constantin, plot.

Cavaleria

Darie A. Aristide, plot.

Administrația

Spiridon G. Ion, plot. major.

PreDESCU S. Mircea, plot. major.

Cutinică T. Gheorghe, plot.

Publicarea prezentei decizii ministeriale în Monitorul Oficial, servește drept notificare.

Prin decizia d-lui secretar general al Ministerului Apărării Naționale cu Nr. 1.728 din 3 Februarie 1948, plot. droghist Stănculescu I. Vasile, se trece în pozițiunea de disponibilitate, pe data de 23 August 1944 și se repartizează Cercului Teritorial Olt, conform art. 77 din R. L. C. S., ca unul ce a fost dat dispărut pe câmpul de luptă.

Publicarea prezentei decizii ministeriale în Monitorul Oficial, servește drept notificare.

Idem Nr. 1.667 din 23 Ianuarie 1948, plonierul rezervă Mihalcea Constantin se șterge din controalele armatei, ridicându-i-se gradul, pe data de 24 Septembrie 1947.

Idem Nr. 1.668 din 23 Ianuarie 1948, plonierul rezervă Motoc Mihai se șterge din controalele armatei, ridicându-i-se gradul, pe data de 5 Noembrie 1947.

Idem Nr. 1.669 din 23 Ianuarie 1948, sergenul major rezervă Lambache Florea se șterge din controalele armatei, ridicându-i-se gradul, pe data de 27 Noembrie 1947.

Idem Nr. 1.670 din 23 Ianuarie 1948, sergenul maior Ioniță Petre, fost în Regimentul 8 Grăniceri se șterge din controalele armatei, ridicându-i-se gradul, pe data de 23 Septembrie 1947.

Idem Nr. 1.671 din 23 Ianuarie 1948, sergentul major Ungureanu Teodor se șterge din controalele armatei, ridicându-i-se gradul, pe data de 10 Octombrie 1947.

Idem Nr. 1.672 din 23 Ianuarie 1948, plutonierul administrație Cucu Victor se șterge din controalele armatei, ridicându-i-se gradul, pe data de 14 August 1947.

Idem Nr. 1.733 din 4 Februarie 1948, plot. major adm. Corfu Vasile, clasat definitiv ca accidentat de război, cu 103% procentaj de infirmitate, pentru „T. B. C. pulmonară cu reacție lichidiană dreaptă”, se trece în pozițiunea de retragere, pe data de 1 Martie 1948.

Publicarea prezentei decizii ministeriale în Monitorul Oficial, servește drept notițare

Idem Nr. 1.741 din 5 Februarie 1948, elevul Stănescu P. Ionel, se șterge din controalele Școlii de Ofițeri Artilerie și se înscrie în controalele Școlii Ofițeri Geniu, anul I.

Idem Nr. 1.742 din 5 Februarie 1948, elevul Dieu Aehim din anul I, se șterge din controalele Școlii Ofițeri Marină-Punte și se înscrie în controalele Școlii Ofițeri Aviație-Navigație, anul I.

Idem Nr. 1.743 din 5 Februarie 1948, următorii ofițeri, se numesc în funcția de ajutoari profesori, la cursurile arătate în dreptul fiecăruia:

Adm. maior Alexa Ioan: Administrație de Pace.

Adm. lt. Ștefănescu Mina: Legislație.

Adm. cpt. Milea Vasile: Subzistențe în campanie.

Adm. lt. Coman Vasile: Contabilit. și coresp. milit.

Adm. slt. Dobrota Ioan: Reg. special.

Adm. cpt. Brutaru Mihai: Contabilitate.

Plata orelor de curs se va face, conform deciziei ministeriale Nr. 4.597 din 1948, publicată în Monitorul Oficial Nr. 11 din 14 Ianuarie 1948.

Idem Nr. 1.745 din 5 Februarie 1948, profesorul titular, definitiv, de limba română Ștefan Popescu, se numește director de studii la Școala de maștri militari A. U. București, pe data de 1 Septembrie 1947.

Salarizarea sa de profesor se va face conform încadrării sale adică categ. XIV, clasa de salarizare 30, coeficient 4,30.

MINISTERUL INDUSTRIEI ȘI COMERȚULUI

Noi, ministru secretar de Stat la Departamentul Industriei și Comerțului,

Având în vedere dispozițiunile legii Nr. 114 din 1947, pentru organizarea Ministerului Industriei și Comerțului;

Văzând deciziunile Nr. 4.157 din 27 Aprilie și Nr. 4.383 din 10 Iulie 1947;

Având în vedere că potrivit art. 34 din legea pentru reprimarea speculei ilicite și a sabotajului economic, independent de sancțiunile penale aplicate prin hotăriri judecătorești se pot aplica infractorilor și sancțiuni administrative, între cari și aceea a ridicării dreptului de a exercita comerțul, industria sau meseria;

Având în vedere procesul verbal dresat la data 19 Noembrie 1947;

Având în vedere că din procesul verbal menționat rezultă, declarare nesinceră de stoc și suprapreț.

Având în vedere că faptele astfel cum sunt constatate prin procesul verbal, constituiesc în sarcina numitei Konornic Alexandra, infracțiunea prevăzută de art. 29 și 23, și sancționată prin art. 31 și 25 din legea pentru reprimarea speculei ilicite și a sabotajului economic,

Decidem:

Cu începere dela data publicării prezentei în Monitorul Oficial, se aplică numitei Konornic Alexandra, domiciliată în Râmnicul Vâlcea, piața Regina Maria Nr. 7, de profesiune propr. al Farmaciei Bruss, sancțiunea ridicării pe timp de 2 ani, a dreptului de a exercita comerțul de farmacie.

Data la 10 Februarie 1948.

p. Ministru, M. Levente
Nr. 6.124.

Noi, ministru secretar de Stat la Departamentul Industriei și Comerțului,

Având în vedere dispozițiunile legii Nr. 114 din 1947, pentru organizarea Ministerului Industriei și Comerțului;

Văzând deciziunile Nr. 4.157 din 27 Aprilie și Nr. 4.383 din 10 Iulie 1947;

Având în vedere că potrivit art. 34 din legea pentru reprimarea speculei ilicite și a sabotajului economic, independent de sancțiunile penale aplicate prin hotăriri judecătorești, se pot aplica infractorilor și sancțiuni administrative, între cari și aceea a ridicării dreptului de a exercita comerțul, industria sau meseria;

Având în vedere procesul verbal dresat la data de 9 Decembrie 1947;

Având în vedere că din procesul verbal menționat rezultă delictul de suprapreț.

Având în vedere că faptele astfel cum sunt constatate prin procesul verbal, constituiesc în sarcina numitului Rosenberg Emil, infracțiunea prevăzută de art. 23 pct. 3 și sancționată prin art. 25, din legea pentru reprimarea speculei ilicite și a sabotajului economic,

Decidem:

Cu începere dela data publicării prezentei în Monitorul Oficial, se aplică numitului Rosenberg Emil, domiciliat în București, Calea Văcărești Nr. 34 A, de profesiune farmacist, sancțiunea ridicării pe timp de doi ani, a dreptului de a exercita comerțul de farmacie.

Data la 10 Februarie 1948.

p. Ministru, M. Levente
Nr. 6.125.

Prin decizia ministerială Nr. 6.104 din 7 Februarie 1948, se declară confiscat, pe termen de 6 luni, fără plată, autocamionul Nr. 210 Tr. Măgurele, proprietatea d-lui Stancu C. Nicolae, domiciliat în Alexandria, jud. Teleorman.

Confiscarea își produce efectul dela data de 16 Ianuarie 1948, când a fost luat în primire autocamionul prin încheiere de proces-verbal.

Idem Nr. 6.101 din 7 Februarie 1948, pe data imediat următoare publicării în Monitorul Oficial a prezentei decizii, se numește la Ministerul Industriei și Comerțului, d-l inginer Petri Gh. Mihai, în funcțiunea de al II-lea secretar economic, categoria XIV, coeficient 4,30, clasa de salarizare, studii și vechime 13.

Idem Nr. 6.181 din 12 Februarie 1948, pe data prezentei decizii, d-l inginer Petri Gh. Mihai, al II-lea secretar economic, se repartizează la Direcțiunea Acordurilor din Direcțiunea Generală a Acordurilor și a Plăților în Străinătate și se mută la Agenția Economică Română din Roma.

Idem Nr. 6.182 din 12 Februarie 1948, pe data prezentei decizii, următorul personal se repartizează după cum urmează:

Ionescu Victor, consilier economic la Direcțiunea Acordurilor din Dir. Generală a Acordurilor și a Plăților în Străinătate și se mută la Agenția Economică Română Paris.

Bodnar Octav, prim secretar economic la Dir. Acordurilor din Dir. Generală a Acordurilor și a Plăților în Străinătate și se mută la Agenția Economică Română Bruxelles, cu sferă de activitate Luxemburg, Olanda și provincii Danemarca.

Idem Nr. 6.100 din 7 Februarie 1948. încetează angajarea următorului personal temporar, dela Oficiile economice județene arătate mai jos, pe data menționată în dreptul fiecăruia:

Oficiul economic județean Buzău

Popescu Mândița, cusător de dosare, pe data de 1 Februarie 1948.

Oficiul economic județean Gorj

Văcuțiu Victoria, șef de serviciu, pe data de 1 Decembrie 1947.

Băloiu Elena, dactilo., pe data de 1 Decembrie 1947.

MINISTERUL LUCRARILOR PUBLICE

Prin decizia ministerială Nr. 3.125 din 6 Februarie 1948, d-ra Cristescu Monica este angajată la Serviciul drumurilor naționale București, pe data prezentării, care nu va putea depăși din urmă 45 zile dela data prezentei decizii până la noi dispozițiuni, în calitate de supraveghetore diurnistă, categoria VIII, cu diurnă lunară de lei 2.100, cu plata dela art. 52 din bugetul Direcțiunii generale a drumurilor.

MINISTERUL SANĂTĂȚII

Prin decizia ministerială Nr. 106.810 din 3 Februarie 1948, d-l dr. Maurer Otto, medic al Circ. Apața, județul Brașov, se pune în retragere pentru aranjarea drepturilor la pensie, pe data de 29 Februarie 1948, pentru cauză de boală contractată în timpul, dar nu din cauza serviciului, conform procesului-verbal dresat de Tribunalul Brașov la data de 29 Decembrie 1947.

Idem Nr. 108.230 din 7 Februarie 1948, d-l dr. Bordeianu Ioan, medic primar al Spitalului Făilești, județul Dolj, se pune în retragere, pe ziua de 29 Februarie 1948, pentru cauză de boală contractată în timpul, dar nu din cauza serviciului, conform procesului verbal încheiat de Tribunalul Dolj în ziua de 28 Ianuarie 1948.

EFORIA SPITALELOR CIVILE

Prin decizia Eforiei Spitalelor Civile Nr. 153 din 9 Februarie 1948, d-ra Elena Fiamboli, șefă de secție la Serviciul personalului din Direcția generală a spitalelor, este avansată pe data de 1 Februarie 1948, șefă de serviciu, în postul bugetar aflat vacant la Direcția spitalelor din Direcția generală a spitalelor, urmând să presteze serviciul la Serviciul personalului din aceeași Direcțiune generală.

COMUNICATE ȘI CIRCULARI MINISTERIALE MINISTERUL JUSTIȚIEI

Diracțiunea judiciară

Prin decizia Nr. 98.266 din 31 Octombrie 1947, s'a schimbat d-lui Gheorghe I. Urlea, născut la 6 Noembrie 1912, în comuna Dragoslavele, județul Muscel, domiciliul în Deva, str. B. Delavrancea Nr. 11, numele său patronimic de Urlea în acela de Busuioc, spre a se numi Gheorghe I. Busuioc.

Dos. 5/24/947.

MINISTERUL ARTELOR RECTIFICARE

Se rectifică tabloul definitiv, pentru chemări în funcțiuni superioare ale funcționarilor din Administrația Centrală a Ministerului Artelor, pe anul 1948, inserat în Monitorul Oficial Nr. 26, partea I, din 2 Februarie 1948, în sensul că d-na Victoria Akerfeld, actual arhivară registrotor principal, propusă la gradul de arhivar registrotor șef, se consideră ca netrecută pe tablou, pentru motivul că sus numita domnă nu are încă stagiul legal.

ANUNȚURI JUDICIARE

MINISTERUL JUSTIȚIEI

Diracțiunea judiciară

Ministerul publică aceasta, conform art. 8 din legea asupra numelui Nr. 646 din 14 August 1945, spre știința acelor care ar voi să facă întâmpinare scrisă la Ministerul de Justiție, în termenul prevăzut de art. 10 din suscitata lege.

D-na Hermîna Cohn, născută la 20 Decembrie 1911, în București, județul Ilfov, str. Sf. Ion Nou Nr. 12, a făcut cerere acestui minister să schimbe numele său patronimic de Cohn, în acela de Condrea, spre a se numi Hermîna Condrea.

Dosar Nr. 5/96/948.

Parchetul Tribunalului Ilfov

D-na Lotti Czaczkes, domiciliată în București, str. Romană Nr. 17, prin petițiunea înregistrată la acest Parchet sub Nr. 31.641 din 2 August 1947, cere reconstituirea actului său de căsătorie, fiind căsătorită la data de 20 Martie 1947, la Cernăuți-Bucovina de Nord, cu Carl Czaczkes.

Noi, primul procuror al Tribunalului Ilfov.

În conformitate cu dispozițiunile art. 3 din decretul legii Nr. 40.627 din 1940, referitor la reconstituirea actelor de stare civilă ale refugiaților din 14 Decembrie 1940, invităm autoritățile și persoanele care dețin extractul sau

alte înscrisuri, referitoare la actul a cărui reconstituire se cere prin petiția de mai sus, să le depună de urgență la parchetul acestui tribunal.

Prim-procuror, D. Tudor

Parchetul Tribunalului Arad

D-l Wexler P. Rachmiel, funcționar particular, refugiat din Cernăuți-Bucovina, domiciliat în orașul Arad, strada Mocioni Nr. 14, prin petiția înregistrată la acest parchet sub Nr. 2.056 din 1948, solicită reconstituirea următoarelor acte:

Extractul de naștere a lui Wexler D. Rachmiel.

Susnumitul s'a născut la data de 7 Ianuarie 1906, în orașul Cernăuți-Bucovina, fiul lui Idel zis Iuliu Wexler și al Dora Wexler, născută Weismann, de religie mozaică.

Extrasul de naștere al soției sale Cili Wexler, născută Scherf.

Numita Cili Scherf, s'a născut la data de 1 Octombrie 1912, în orașul Cernăuți-Bucovina, fîca lui Iancu Scherf și al Sofia Scherf, născută Rosenberg, de religie mozaică.

Extrasul de naștere al copilului Ady Wexler:

Susnumitul s'a născut la data de 15 August 1934, în orașul Cernăuți-Bucovina, fiul lui Wexler D. Rachmiel și al Cili Wexler, născută Scherf, de religie mozaică.

Noi, primul procuror al Parchetului Tribunalului Arad.

În conformitate cu dispozițiunile art. 3 din decretul lege Nr. 4.062 din 13 Decembrie 1940, publicat în Monitorul Oficial din 14 Decembrie 1940, privitor la reconstituirea actelor de stare civilă a persoanelor refugiate din Basarabia și Nordul Bucovinei, invităm pe orice persoană care deține un act sau alte înscrisuri privitoare la acele ce urmează a fi reconstituite să le depună sub luare de dovadă la grefa tribunalului Arad.

Totodată invităm orice persoană care cunoaște pe petiționar, să se prezinte neîntârziat la parchetul tribunalului Arad, pentru a arăta în scris, datele ce posedă, cu privire la starea civilă a petiționarului.

Prim-procuror, Dumitru I. Leșan

— D-na Wexler Clara, văduvă, născută Lecher, refugiată din Cernăuți-Bucovina, domiciliată în orașul Arad, strada Mocioni Nr. 14, prin petiția înregistrată la acest parchet sub Nr. 2.055 din 1948, solicită reconstituirea următoarelor acte:

Extrasul său de naștere:

Numita Clara Lecher, fîca lui Avram

Lecher și al Gitta Lecher, născută Rosenfeld, s'a născut la data de 20 Martie 1886, în orașul Cernăuți-Bucovina, de religie mozaică.

Noi, primul procuror al Parchetului Tribunalului Arad.

În conformitate cu dispozițiunile art. 3 din decretul lege Nr. 4.062 din 13 Decembrie 1940, publicat în Monitorul Oficial, din 14 Decembrie 1940, privitor la reconstituirea actelor de stare civilă, a persoanelor refugiate din Basarabia și Nordul Bucovinei, invităm pe orice persoană, care deține un act sau alte înscrisuri, privitoare la actele ce urmează a fi reconstituite, să le depună sub luare de dovadă, la greștea tribunalului Arad.

Totodată invităm orice persoană care cunoaște pe petiționară, să se prezinte neîntârziat la Parchetul Tribunalului Arad, pentru a arăta în scris, datele ce posedă, cu privire la starea civilă a petiționarei.

Prim-procuror, *Dumitru I. Leșan*

Parchetul Tribunalului Iași

D-l Ion Voicevschi, domiciliat în Iași, str. Toamnei Nr. 2, prim petiția înregistrată la acest parchet sub Nr. 2.158 din 1948, cere reconstituirea actului său de naștere, fiind născut în orașul Cernăuți, suburbia Caliceanca, la 8 Iulie 1911, din părinții Vladimir și Iosefina.

Noi, primul procuror al Tribunalului Iași;

În conformitate cu dispozițiunile art. 3 din decretul lege Nr. 4.062 din 1940, referitor la reconstituirea actelor de stare civilă a refugiaților, invităm autoritățile și persoanele care dețin sau cunosc extractul sau alte înscrisuri referitoare la actul a cărui reconstituire se cere prin petiția de mai sus, să le depună de urgență la parchetul acestui tribunal.

Prim-procuror, *Mihail Frano*

Parchetul Tribunalului Sibiu

Petiția d-lui Teodor Trihenea către d-l prim-procuror al Parchetului Tribunalului Sibiu.

Domnule Prim Procuror,

Subsemnatul Teodor Trihenea, cu domiciliul în comuna Tîlșca, județul Sibiu.

Am onoare a vă ruga să binevoți în baza decretului lege Nr. 4.062 din 1940, a dispune îndeplinirea formalităților legale, pentru reconstituirea actului meu de naștere, că sunt născut la 10 Mai 1914, în comuna Satchi, județul Rostov, în Rusia, din părinții Teodor și Dumitru și Inza-Maria Trihenea.

În sprijinul cererii mele, depun o copie legalizată de pe buletinul de înscriere la Biroul populației și vă rog ca să fie audiat și un martor și anume: Popescu Ion, din comuna Cisnădie, str. Lungă Nr. 198.

Cu stimă, *Teodor Trihenea*

Noi, Marius Fințescu, prim procuror al Parchetului Tribunalului Sibiu, în conformitate cu dispozițiunile art. 2 și 3 din decretul lege Nr. 4.062 din 14 Decembrie 1940, referitor la reconstituirea actelor stării civile ale refugiaților din Basarabia și Bucovina de Nord, văzând cererea de mai sus, invităm persoanele sau autoritățile care dețin extrasul de naștere sau ori ce cunoștință, să le depună de urgență la parchetul acestui tribunal.

Prim-procuror, *Marius Fințescu*

Comisiunea pentru constatarea condițiilor de naturalizare și recunoaștere

D-l Nicolae Tolstobrach, domiciliat în comuna Buftea, Ilfov, a făcut cerere acestui minister, pentru a i se acorda cetățenia română.

Prin cerere petiționarul arată că este supus polon, de profesie electro-mecanic, născut în com. Chorostov, jud. Vlodzimierz, Polonia, la data de 27 Decembrie 1916, de religie romano-catolic, venit și stabilit în țară la 22 Septembrie 1939.

Conform art. 19 din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române, se publică aceasta, spre știința acelor care ar voi să facă înțâmpinare, potrivit dispozițiilor art. 20 din zisa lege.

Dos. 367/Nat./947.

MANDATE DE ADUCERE

Tribunalul Militar București

În numele legii și al Prezidiului R. P. R.,

Noi, căpitan magistrat Floarea Marin, judecător instructor militar al cabinetului Nr. 4, de pe lângă Tribunalul militar al Regiunii II militare București,

În virtutea dispozițiilor art. 228 din codul de justiție militară,

Mandăm și ordonăm tuturor agenților puterii publice, militare și civile, să se conformeze legii, aducând la reședința Tribunalului militar al Regiunii II militare, București, cabinetul Nr. 4 de instrucție din București, în ziua de 18 Februarie 1948, pe Vișan Gheorghe, fost cu ultimul domiciliu cunoscut în București, str. Ghica Tei Nr. 13, spre a fi audiat ca inculpat.

Invităm pe toți deșezitarii puterii publice, militare, și civile, cărora li se va arăta, prezentul mandat de aducere, a da mână de ajutor pentru executarea lui.

Dat la 3 Februarie 1948

Nr. 743. — Dosar Nr. 5.658/947.

— În numele legii și al Prezidiului R. P. R.,

Noi, căpitan magistrat Floarea Marin, judecător instructor militar al cabinetului Nr. 4, de pe lângă Tribunalul militar al Regiunii II militare București,

În virtutea dispozițiilor art. 228 din codul de justiție militară,

Mandăm și ordonăm tuturor agenților puterii publice, militare și civile, să se conformeze legii, aducând la reședința Tribunalului militar al Regiunii II militare, București, cabinetul Nr. 4 de instrucție din București, în ziua de 18 Februarie 1948, pe soldatul Bucur Ion, ctg. 1946, din Regimentul 3 C. F. Sibiu, spre a fi audiat ca inculpat.

Invităm pe toți deșezitarii puterii publice, militare, și civile, cărora li se va arăta, prezentul mandat de aducere, a da mână de ajutor pentru executarea lui.

Dat la 4 Februarie 1948.

Nr. 743. — Dosar Nr. 5.658/947.

— În numele legii și al Prezidiului R. P. R.,

Noi, căpitan magistrat Floarea Marin, judecător instructor militar al cabinetului Nr. 4, de pe lângă Tribunalul militar al Regiunii II militare București,

În virtutea dispozițiilor art. 228 din codul de justiție militară,

Mandăm și ordonăm tuturor agenților puterii publice, militare și civile, să se conformeze legii, aducând la reședința Tribunalului militar al Regiunii II militare, București, cabinetul Nr. 4 de instrucție din București, în ziua de 18 Februarie 1948, pe Tudor Constantin, din str. Ghica Tei, cu ultimul domiciliu cunoscut în str. Alex. Lahovari Nr. 10, spre a fi audiat ca inculpat.

Invităm pe toți deșezitarii puterii publice, militare, și civile, cărora li se va arăta, prezentul mandat de aducere, a da mână de ajutor pentru executarea lui.

Dat la 4 Februarie 1948.

Nr. 743. — Dosar Nr. 5.658/947.

— In numele legii și al Prezidiului R. P. R.,

Noi, căpitan magistrat Floarea Marin, judecător instructor militar al cabinetului Nr. 4, de pe lângă Tribunalul militar al Regiunii II militare București,

In virtutea dispozițiilor art. 228 din codul de justiție militară,

Mandăm și ordonăm tuturor agențiilor puterii publice, militare și civile, să se conformeze legii, aducând la reședința Tribunalului militar al Regiunii II militare, București, cabinetul Nr. 4 de instrucție din București, în ziua de 18 Februarie 1948, pe fruntașul Gruman, din Regimentul 3 C. F. Sibiu, cu domiciliul necunoscut, spre a fi audiat ca inculpat.

Invităm pe toți deponarii puterii publice, militare, și civile, cărora li se va arăta, prezentul mandat de aducere, a da mână de ajutor pentru executarea lui.

Dat la 4 Februarie 1948.

Nr. 743. — Dosar Nr. 5.658/947.

— In numele legii și al Prezidiului R. P. R.,

Noi, căpitan magistrat Floarea Marin, judecător instructor militar al cabinetului Nr. 4, de pe lângă Tribunalul militar al Regiunii II militare București,

In virtutea dispozițiilor art. 228 din codul de justiție militară,

Mandăm și ordonăm tuturor agențiilor puterii publice, militare și civile, să se conformeze legii, aducând la reședința Tribunalului militar al Regiunii II militare, București, cabinetul Nr. 4 de instrucție din București, în ziua de 18 Februarie 1948, pe Vasile Costache, fost cu ultimul domiciliu cunoscut în București, str. Mihai Bravu Nr. 102, spre a fi audiat ca inculpat.

Invităm pe toți deponarii puterii publice, militare, și civile, cărora li se va arăta, prezentul mandat de aducere, a da mână de ajutor pentru executarea lui.

Dat la 4 Februarie 1948.

Nr. 743. — Dosar Nr. 5.658/947.

— In numele legii și al Prezidiului R. P. R.,

Noi, căpitan magistrat Floarea Marin, judecător instructor militar al cabinetului Nr. 4, de pe lângă Tribunalul militar al Regiunii II militare București,

In virtutea dispozițiilor art. 228 din codul de justiție militară,

Mandăm și ordonăm tuturor agențiilor puterii publice, militare și civile, să se conformeze legii, aducând la reședința Tribunalului militar al Regiunii II militare, București, cabinetul Nr. 4 de instrucție din București, în ziua de 18 Februarie 1948, pe plutonierul Bogatu Teodor, din Regimentul 3 C. F. Sibiu, cu ultimul domiciliu cunoscut în Sibiu, spre a fi audiat ca inculpat.

Invităm pe toți deponarii puterii publice, militare, și civile, cărora li se va arăta, prezentul mandat de aducere, a da mână de ajutor pentru executarea lui.

Dat la 3 Februarie 1948.

Nr. 743. — Dosar Nr. 5.658/947.

— In numele legii și al Prezidiului R. P. R.,

Noi, căpitan magistrat Floarea Marin, judecător instructor militar al cabinetului Nr. 4, de pe lângă Tribunalul militar al Regiunii II militare București,

In virtutea dispozițiilor art. 228 din codul de justiție militară,

Mandăm și ordonăm tuturor agențiilor puterii publice, militare și civile, să se conformeze legii, aducând la reședința Tribunalului militar al Regiunii II militare, București, cabinetul Nr. 4 de instrucție din București, în ziua de 18 Februarie 1948, pe Diaconu Ion, zis Cucu, comerciant, cu ultimul domiciliu cunoscut în București, str. Aurel Vlaicu Nr. 114, spre a fi audiat ca inculpat.

Invităm pe toți deponarii puterii publice, militare, și civile, cărora li se va arăta, prezentul mandat de aducere, a da mână de ajutor pentru executarea lui.

Dat la 3 Februarie 1948.

Nr. 743. — Dosar Nr. 5.658/947.

Tribunalul Militar Cluj

In numele legii și al Prezidiului R. P. R.,

Noi, colonel Onojescu Gheorghe, președintele Tribunalului Militar Cluj;

In virtutea art. 228, 236, 237 din C. J. M.;

Mandăm și ordonăm tuturor agențiilor forței publice, militare și civile, cărora li se va arăta acest mandat, să se conformeze legii, aducând la acest tribunal militar, pe cpt. Nicolae Marin, fost la C. T. Alba, cu dom. necunoscut,

în ziua de 27 Februarie 1948, ora 8; pentru a i se notifica termenul de judecată care este fixat pe ziua de 27 Februarie 1948, ora 8, pentru faptul de neglijență în funcțiune, prev. și pen. de art. 242 din codul penal.

In caz de neafare, mandatul se va afișa pe ușa domiciliului mai susarătat, încheindu-se procesul-verbal de afișare, conform art. 84 pr. penală, care ne va fi înaintat cu prima poștă, pentru a se putea proceda la judecarea cauzii, în lipsă, în ziua de 27 Februarie 1948.

Dat la 4 Februarie 1948.

Nr. 511.266. — Dos. 983/947.

— In numele legii și al Prezidiului R. P. R.,

Noi, cpt. magistrat Motoc Victor, judecător de instrucție al Cabinetului II, de pe lângă Tribunalul Militar Cluj;

In conformitate cu dispozițiile art. 228, din C. J. M.;

Mandăm și ordonăm tuturor agențiilor puterii publice, militare și civile, să se conformeze legii, aducând la acest tribunal militar, imediat, pe serg. maj. Stan Teodor, fost în Leg. Jând. Cluj, cu domiciliul necunoscut, spre a fi audiat ca inculpat.

Invităm pe toți deponarii puterii publice, militare și civile, cărora li se va arăta prezentul mandat de aducere, să dea mână de ajutor, pentru executarea lui.

Dat la 3 Februarie 1948.

Nr. 5.094. — Dos. 939/947.

— In numele legii și al Prezidiului R. P. R.,

Noi, cpt. magistrat Motoc Victor, judecător de instrucție al Cabinetului II, de pe lângă Tribunalul Militar Cluj;

In conformitate cu dispozițiile art. 228, din C. J. M.;

Mandăm și ordonăm tuturor agențiilor puterii publice, militare și civile, să se conformeze legii, aducând la acest tribunal militar, imediat, pe serg. maj. Man Nicolae, fost în Div. 5 T. Munte, cu domiciliul necunoscut, spre a fi audiat ca inculpat.

Invităm pe toți deponarii puterii publice, militare și civile, cărora li se va arăta prezentul mandat de aducere, să dea mână de ajutor, pentru executarea lui.

Dat la 3 Februarie 1948.

Nr. 5.133. — Dos. 1.156/947.